

EVALUATIE VAN HET CCV

EVALUATIE VAN HET CENTRUM VOOR
CRIMINALITEITSPREVENTIE EN VEILIGHEID 2019-2024

EINDRAPPORT

seo • economisch onderzoek

AUTEURS

BAS TER WEEL, WHITNEY PATTINAJA, ELINE HELDER, WIM BERNASCO

IN OPDRACHT VAN

WODC

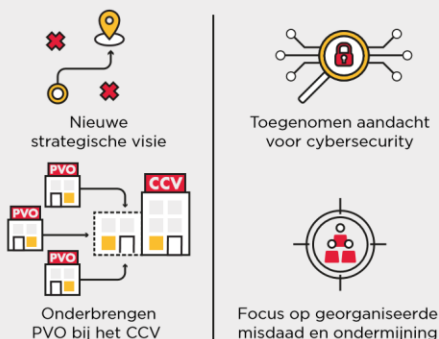
AMSTERDAM, APRIL 2025

Evaluatie van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid

Deze evaluatie rapporteert in hoeverre het CCV in de periode 2019-2024 de gestelde doelen heeft bereikt en in welke mate dat op een doeltreffende en doelmatige manier heeft plaatsgevonden. De evaluatie betreft de middelen uit de basissubsidie van het ministerie van Justitie en Veiligheid. Het CCV is in 2004 door publieke en private organisaties opgericht om de maatschappelijke veiligheid te vergroten met verschillende vormen van dienstverlening.

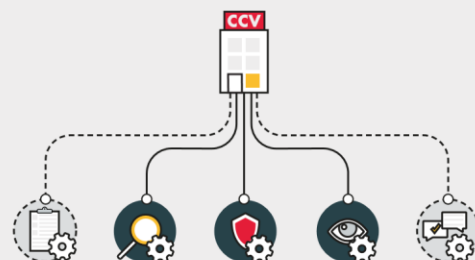
Uit het onderzoek blijkt dat het CCV de meeste doelen heeft bereikt. Verbetering van doelbereik is mogelijk door het volledige aanbod te ontsluiten en sterker de eigen resultaten te evalueren. Afnemers zijn tevreden over de geleverde kwaliteit, waarbij het CCV meer zou moeten inzetten op vernieuwing en heldere keuzes moet maken over een kleiner aanbod. De organisatie werkt efficiënt en heeft met een kleinere reële subsidie dezelfde doelen behaald. Het is wel belangrijk meer op lange termijn te plannen en schaalvoordelen van een grotere organisatie te benutten om kosten te drukken.

Belangrijke ontwikkelingen

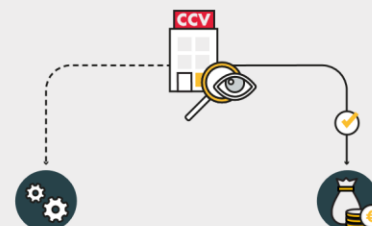

Doelbereik

AFNEMERS WETEN HET CCV GOED TE VINDEN
MAAR NIET VOOR HET VOLLEDIG AANBOD

MONITORING GEBEURT FINANCIEEL EN KWALITATIEF
MAAR MINDER STRUCTUREEL OP EFFECT

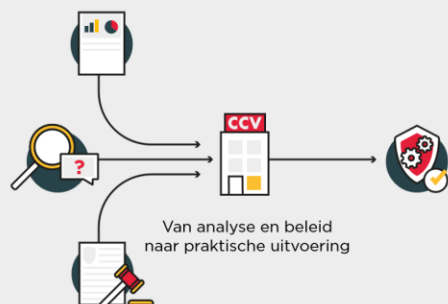

HET CCV HEEFT VOOR EEN DEEL OPVOLGING
GEGEVEN AAN DE VORIGE EVALUATIES

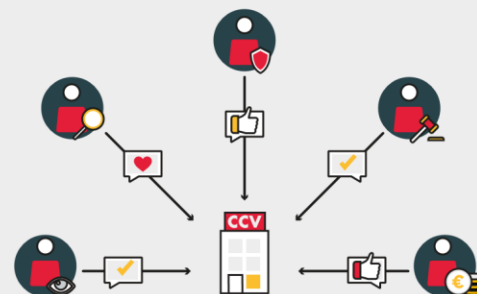

Doeltreffendheid

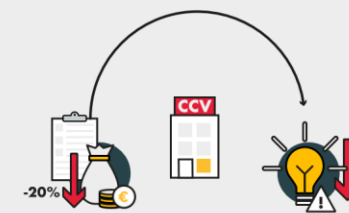
HET CCV IS BELANGRIJK EN UNIEK IN HET
VEILIGHEIDSDOMEIN MAAR DOET TE VEEL

AFNEMERS VAN PRODUCTEN EN DIENSTEN ZIJN
TEVREDEN OVER DE KWALITEIT VAN HET CCV

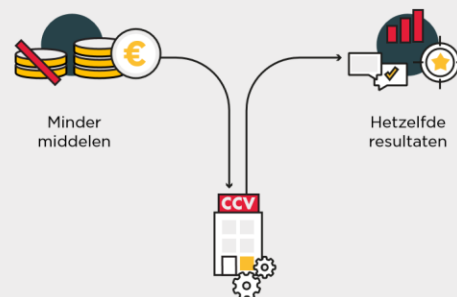

HET CCV KAN MET DE DALENDE REËLE
BASISSUBSIDIE BEPERKT INZETTEN OP INNOVATIE

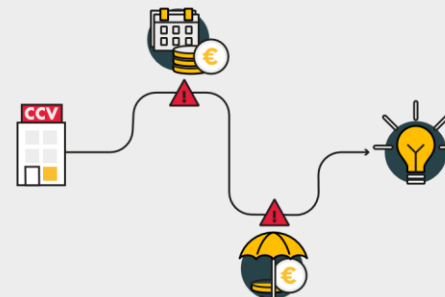

Doelmatigheid

HETZELFDE AANBOD EN RESULTAAT IS BEHAALD
MET MINDER REËLE MIDDELEN

HUIDIG FINANCIËLE OPZET BEPERKT
LANGETERMIJNSTRATEGIE EN INNOVATIE

Aanbevelingen

- De hele organisatie evalueren in de volgende evaluatie in plaats van enkel de basisprogrammering
- De strategische visie gebruiken als uitgangspunt voor de volgende evaluatie
- Schaal- en synergievoordelen benutten als gevolg van de verandering in de organisatie
- Financiële opzet en onzekerheid herzien om innovatiekracht te vergroten
- Zelfevaluaties inzetten om resultaten meetbaar en verbeterpunten zichtbaar te maken

Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC) in de periode november 2024-april 2025.

Samenvatting

Dit rapport bevat de evaluatie van het CCV (2019-2024). Het CCV bereikt als vraaggestuurde organisatie de meeste doelen met een effectieve dienstverlening en efficiënte bedrijfsvoering. Verbetering is mogelijk door het volledige aanbod te ontsluiten, intern en extern te evalueren en heldere strategische keuzes te maken.

In 2004 is het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (het CCV) opgericht door publieke en private organisaties. Het CCV benadrukt hoe belangrijk het voorkómen van criminaliteit is. Met producten en diensten wordt gewerkt aan het verhogen van de maatschappelijke veiligheid in Nederland. Op 1 juli 2024 bestond het CCV twintig jaar. Het CCV is inmiddels een stichting die partijen helpt om Nederland veiliger te maken. In die twintig jaar heeft de organisatie zich ontwikkeld, is de organisatie gegroeid en zijn een tal van producten en diensten beschikbaar gekomen die moeten bijdragen aan het verhogen van de maatschappelijke veiligheid in Nederland.

Evaluatie van de basissubsidie

Een belangrijk kenmerk van het CCV is dat het jaarlijks subsidie ontvangt van het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) voor de basisprogrammering. Deze basissubsidie is onderwerp van deze evaluatie en beslaat de periode 2019-2024. In de afgelopen twintig jaar is de basissubsidie van het CCV twee keer geëvalueerd (2013 en 2019). Nu vraagt het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC) om een nieuwe evaluatie. Daarmee wordt voldaan aan de verplichting om vijfjaarlijks (deels) gesubsidieerde organisaties te evalueren op hun effectiviteit en efficiëntie. De evaluatie moet inzicht geven in de wijze waarop de bijdrage van het CCV leidt tot meerwaarde voor de samenleving. Daarbij wordt ook gekeken naar de toerusting van het CCV en de mate waarin deze voldoende is om die meerwaarde te realiseren voor maatschappij en stakeholders. Tevens is het belangrijk om na te gaan in welke mate het CCV opvolging heeft gegeven aan de aanbevelingen uit de evaluaties van 2013 en 2019. Ten slotte brengt de evaluatie de efficiëntie van het CCV in kaart.

Werkwijze

Deze evaluatie is uitgevoerd in de periode van november 2024 tot en met april 2025. De analyse is tot stand gekomen na uitgebreid bureauonderzoek van documenten van het CCV, wetenschappelijke literatuur en een benchmark van vergelijkbare organisaties in andere landen. Daarnaast zijn 18 stakeholders geïnterviewd en zijn de eerste bevindingen tijdens een validatiesessie besproken. Tevens is een enquête gehouden (117 respondenten) onder afnemers van producten en diensten die vallen onder de basissubsidie.

Doelbereik

Het CCV bereikt over het algemeen de doelen met de producten en diensten. De doelgroepen van de basissubsidie zijn vooral (semi)publieke organisaties, zoals gemeenten. Uit de enquête onder afnemers van producten en diensten komt naar voren dat afnemers in hoge mate tevreden zijn over de kwaliteit van de dienstverlening. Zij weten het CCV te vinden op voor hen relevante terreinen over criminaliteitspreventie en veiligheid. Er is bij vragen vaak direct contact met CCV-adviseurs die expert zijn op hun thema en daarmee toegerust zijn op hun taak. Een aandachtspunt is dat niet alle afnemers op de hoogte zijn van het volledige palet aan producten en diensten maar deze vaak wel relevant voor hun organisatie vinden. Het CCV kan investeren in het breder beschikbaar maken van de portfolio van producten en diensten, bijvoorbeeld via de website die al goed bezocht wordt.

Het CCV heeft gedeeltelijk opvolging gegeven aan de drie belangrijkste aanbevelingen van de evaluaties uit 2013 en 2019. De volgende opsomming toont per aanbeveling uit de vorige evaluaties in welke mate er opvolging is gegeven en geeft aanbevelingen op basis van deze evaluatie:

- De eerste aanbeveling uit de vorige evaluaties is om beter aan te sluiten bij de behoefte van privaat en publieke doelgroepen. Hieraan heeft het CCV opvolging gegeven: door het onderbrengen van vijf van de tien regionale Platform Veilig Ondernemen afdelingen (PVO) bij het CCV in 2022, heeft het CCV een onderscheid gemaakt in het bedienen van private en publieke afnemers. Het PVO-bestel binnen het CCV bedient vooral de private sector en het CCV vanuit de basissubsidie de (semi)publieke sector. Het CCV werkt daarbij vanuit de basisprogrammering vraaggericht door bijvoorbeeld het organiseren van vragenuren, een helpdesk, actieve ondersteuning en het samen met het netwerk ontwikkelen van nieuwe aanpakken. Deze gebruikers zijn tevreden over deze producten en diensten.
- De tweede aanbeveling uit de vorige evaluatie gaat over monitoren van de voortgang en het evalueren van resultaten. Het CCV monitort periodiek met het ministerie van JenV de besteding van de middelen aan projecten, maar het monitoren en meten van de effectiviteit van deze projecten blijft achter. Dit gebeurt namelijk niet structureel en eenduidig. Het CCV kan zowel de interne als externe monitoring en evaluatie van projecten op een hoger niveau tillen door na afloop van een project intern te reflecteren op efficiëntie en extern op effectiviteit. Dit maakt het eenvoudiger om keuzes te maken over voortzetting of stopzetting van de dienstverlening en verhoogt het lerend vermogen van de organisatie.
- De derde aanbeveling gaat over de samenwerking tussen het CCV en het ministerie van JenV. Deze samenwerking is net als in evaluatie van 2019 goed, maar het CCV heeft volgens JenV in mindere mate een signalerende en innoverende rol op zich genomen dan verwacht. Het CCV ziet voor zichzelf met name een rol in het ondersteunen in het maken van toepasbaar beleid. De nieuwe strategische visie biedt kansen om de vraag van JenV en de rol van het CCV meer bij elkaar te brengen.

Doeltreffendheid

Volgens stakeholders speelt het CCV een belangrijke en unieke rol in het criminaliteits- en veiligheidsdomein door publiek-private samenwerking en het vertalen van beleid naar concrete handelingsperspectieven. De organisatie biedt meerwaarde door effectieve interventies en instrumenten beschikbaar te stellen aan professionals in de praktijk. De kwaliteit van de CCV-adviseurs en de producten en diensten van het CCV worden door afnemers gewaardeerd.

Het CCV heeft met de basisprogrammering hetzelfde aanbod weten te realiseren met dalende reële middelen en minder fte's. De subsidie is nominaal gelijk gebleven, terwijl de loonkosten en inflatie juist gestegen zijn. De dalende basissubsidie dwingt het CCV en de opdrachtgevers tot een discussie over de rol die het CCV speelt in het veiligheidsdomein en in welke mate de subsidie toereikend is om effectief te zijn. Gelijkblijvende of een verder dalende subsidie dwingt het CCV tot het maken van keuzes. Dit kan betekenen dat sommige werkerterreinen minder intensief worden bediend of dat het aanbod van producten en diensten wordt verminderd. Hoewel dit de efficiëntie kan bevorderen, kan het ook leiden tot kwaliteitsverlies. Om de dalende subsidie te compenseren, heeft het CCV zich meer gericht op projectsubsidies, die specifieke thema's financieren. De projectsubsidies bieden flexibiliteit maar brengen ook onzekerheid omdat deze middelen niet structureel zijn. Keuzes maken en prioriteiten stellen worden daarom steeds belangrijker.

Stakeholders geven aan dat het CCV zich vooral moet focussen op kernthema's en expertisegebieden waarin het een bewezen rol heeft. Zij vinden dat het CCV te veel verschillende activiteiten uitvoert in de basisprogrammering, wat met een geringer budget het CCV kan dwingen tot kiezen. Een uitbreiding van de basissubsidie wordt door stakeholders niet genoemd als optie. Er is sprake van een aantal terugkerende projecten met een groot budget en

een groot aantal projecten met een klein budget. De kleine projecten zijn deels vragen van het ministerie van JenV waar het CCV als vraaggerichte organisatie in een belangrijke behoefte voorziet. Het bundelen van kleine projecten kan helpen in het verlagen van opstart- en coördinatiekosten. Ook de eerdere aanbeveling om intern en extern projecten te monitoren en te evalueren op efficiëntie en effectiviteit kan het CCV helpen projecten die niet tot de kern behoren niet meer uit te voeren. Het is tot slot essentieel voor de kernthema's om de continuïteit te waarborgen, vooral bij het vertrek van ervaren CCV-adviseurs. Een kennissysteem kan helpen om kennis te documenteren en over te dragen. Daarnaast kan een flexibele schil van externe adviseurs worden ingezet bij piekmomenten of specifieke behoeften, al brengt dit uitdagingen voor kennisbehoud met zich mee.

De kwaliteit van de producten en diensten wordt als hoog beoordeeld door afnemers en er is sprake van een positieve trend in de kwaliteitsbeoordeling vanaf 2019. Wanneer van de belangrijkste producten en diensten een inschatting wordt gemaakt van de impact die deze hebben op criminaliteitspreventie, zijn de meeste afnemers tevreden. De bijdrage is niet direct en exact toe te wijzen aan de producten en diensten van het CCV, maar over het algemeen is een meerderheid van de afnemers het erover eens dat de producten en diensten bijdragen aan criminaliteitspreventie op lokaal niveau, kennis over criminaliteitspreventie in hun organisaties en de maatschappelijke veiligheid in hun regio. Verder geven afnemers aan dat een aantal producten en diensten minder belangrijk is voor hen. Dit kan het CCV helpen bij het keuzes maken.

Doelmatigheid

Het CCV heeft tussen 2019 en 2024 met minder reële middelen een vergelijkbaar aanbod aan producten en diensten kunnen bieden met eenzelfde resultaat. De dalende reële middelen leiden tot financiële onzekerheid voor het CCV en dwingen de organisatie tot het maken van keuzes. In combinatie met de jaarlijkse vaststelling van de subsidie en een beperkte financiële buffer is er beperkt ruimte voor innovatie en ondernemerschap. Het CCV kan als gevolg hiervan moeilijk langetermijnprojecten starten of nieuwe diensten ontwikkelen. Hierdoor blijft de focus voor een deel gericht op het beheren en actualiseren van bestaande producten en diensten. Innovatieve projecten, zoals op het gebied van georganiseerde criminaliteit en ondermijning, vergen vaak meerjarige investeringen, wat lastig is binnen de huidige financieringsstructuur. Dit vangt het CCV nu deels op met projectsubsidies. Indien innovatie nodig is binnen de basissubsidie, zal dit gepaard moeten gaan met keuzes maken of met additionele middelen. Dat laatste vinden stakeholders niet nodig op dit moment, zodat de conclusie is dat het CCV keuzes moet maken.

Modernisering van de dienstverlening kan kostenbesparingen opleveren. Het CCV werkt vraaggestuurd, wat kan leiden tot een steeds groter aanbod zonder kritische afweging van verouderde activiteiten. Er is ruimte om middelen efficiënter in te zetten, bijvoorbeeld door vaker webinars en online materialen aan te bieden in plaats van fysieke bijeenkomsten. Ook kan het CCV kritisch kijken naar het beheer van websites en bepalen welke nog meerwaarde bieden en behoren tot het takenpakket van het CCV.

Synergie binnen het CCV biedt kansen, vooral nu de integratie met de regionale PVO's is afgerond en het CCV werkt met hoofdthema's. Dit kan door intensievere samenwerking tussen het publieke en private gedeelte van het CCV door overlappende behoeften van de doelgroepen. Ook is er kans om binnen de hoofdthema's beter samen te werken op vergelijkbare activiteiten door deze bijvoorbeeld te bundelen of best practices met elkaar te delen. Tot slot is er optimalisatie mogelijk van bedrijfsvoering wat leidt tot lagere overheadkosten. Het CCV heeft hier al stappen in gezet door de invoering van hoofdthema's onder leiding van teamleiders, wat de samenwerking en effectiviteit vergroot.

Summary

This report presents the evaluation of the CCV (2019-2024). As a demand-driven organization, the CCV achieves most of its goals with effective services in an efficient manner. There is room for improvement by unlocking the full range of products and services, by performing evaluations and by making strategic choices.

In 2004, the Center for Crime Prevention and Safety (the CCV) was established by public and private organizations. The CCV emphasizes the importance of crime prevention. Products and services developed by the CCV are used to increase societal safety in the Netherlands. On July 1, 2024, the CCV celebrated its 20th anniversary. The CCV is now a foundation that helps professionals to make the Netherlands safer. In those twenty years, the organization has grown and developed numerous and various products and services that are available to professionals to contribute to increasing societal safety in the Netherlands.

Evaluation

An important component of the CCV is that the organization receives a subsidy from the Ministry of Justice and Security (JenV) for the execution of a program (in Dutch: 'basisprogrammering'). This subsidy is the subject of this evaluation and covers the period 2019-2024. Over the past 20 years, the subsidy for this program has been evaluated twice, in 2013 and 2019. Now the Research and Data Center (in Dutch: 'Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum') is requesting a new evaluation. This fulfills the obligation to evaluate (partially) subsidized organizations on their effectiveness and efficiency every five years. The evaluation should provide insights into how the CCV's contribution leads to added value for society. This includes an examination of the how equipped the CCV is and the extent to which it is sufficient to realize that added value for society and stakeholders. It is also important to see to what extent the CCV has followed up on the recommendations of the 2013 and 2019 evaluations. Finally, the evaluation maps the efficiency of the CCV.

Methodology

This evaluation was conducted during the period from November 2024 up to and including April 2025. The analysis was created with extensive desk research of documents, scientific literature and a benchmark of similar organizations in other countries. In addition, 18 stakeholders were interviewed and initial findings were discussed during a validation session. A survey was also conducted (117 respondents) among users of products and services covered by the subsidy.

Reaching their goals

The CCV generally achieves its goals with its products and services. The target groups of the subsidy are mainly (semi)public organizations, such as municipalities. The survey among users of products and services shows that they are highly satisfied with the quality of service. Users know how to find the CCV in areas of crime prevention and security that are relevant to them. In case of questions, there is often direct contact with CCV advisors who are expert in their field and are equipped to support the users. A point for attention is that not all users are aware of the full range of products and services, though often find them relevant to their organization. The CCV should invest in making the portfolio of products and services more widely available, for example through the website that is already well visited.

The CCV to an extent followed up on the three main recommendations of the 2013 and 2019 evaluations. The following bullets show the extent to which each recommendation from the previous evaluations has been followed up and provides recommendations based on this evaluation.

- The first recommendation of the previous evaluation is to better adhere to the needs of target groups. The CCV followed up on this: by integrating five of the ten regional Platform for Safe Enterprises departments (PVO, which in Dutch stands for: 'Platform Veilig Ondernemen') to the CCV in 2022, the CCV has made a distinction in serving private and public customers. PVO within the CCV primarily serves the private sector and the CCV with the basic program serves the (semi)public sector. In this basic program, the CCV works in a demand-driven way by, for example, organizing open Q&A hours, a help desk, active support for customers and developing new approaches together with the network.
- The second recommendation from the previous evaluation is about monitoring progress and evaluating results. The CCV periodically monitors with JenV the spending of funds on projects, but monitoring and measuring the effectiveness of these projects lags behind. In fact, this is not done structurally and unambiguously. The CCV can raise both the internal and external monitoring and evaluation of projects to a higher level by reflecting internally on efficiency and externally on effectiveness after the end of a project. This makes it easier to make choices on continuing or stopping services and increases the learning capacity of the organization.
- The third recommendation concerns the cooperation between the CCV and JenV. Like the previous evaluations, this cooperation is good, but according to JenV, the CCV has taken on a signaling and innovating role to a lesser extent than expected. The CCV sees a role in supporting JenV in creating policy that works in practice. The new strategic vision can offer opportunities to bring JenV's demand and CCV's role closer together.

Effectiveness

According to stakeholders, the CCV plays an important and unique role in the crime prevention and safety domain through public-private partnerships and translating policy into approaches that work in practice. The organization provides added value by making effective interventions and tools available to professionals that work in practice. The quality of the CCV advisors and the CCV's products and services are appreciated by users.

The CCV has been able to achieve the same products and services with declining real resources and fewer FTEs. The subsidy stayed nominally equal, while labor costs and inflation have actually increased. The declining subsidy forces the CCV and its stakeholders to discuss the different roles the CCV plays in the crime prevention and safety domain and to what extent the subsidy is sufficient to be effective. A decreasing subsidy forces the CCV to make choices. This may mean that some areas of work will be served less intensively or that the range of products and services has to be reduced. While this may promote efficiency, it may also lead to a loss of quality. To compensate for the declining subsidy in the evaluation period, the CCV focused more on project grants, which fund specific themes. Project grants offer flexibility but also bring uncertainty because these funds are not structural resources. Making choices and setting priorities are therefore becoming increasingly important.

Stakeholders indicate that the CCV should focus on core themes and areas of expertise in which it has a proven track record. They feel that the CCV work on too many different activities in the subsidized program, which with a smaller (real) subsidy may force the CCV to choose. An expansion of the subsidy is not mentioned by stakeholders as an option. There are a number of recurring projects with large budgets and a large number of projects with small budgets. The small projects are partly requests from JenV where the CCV as a demand-driven organization meets an important need. Combining small projects can help in reducing start-up and coordination costs. Also, the earlier recommendation to internally and externally monitor and evaluate projects for efficiency and effectiveness can help the CCV stop carrying out projects that are not part of their core themes. Finally, it is essential for the core themes to ensure continuity, especially upon the departure of experienced CCV-advisors. A knowledge system can help

document and transfer knowledge. In addition, a flexible workforce of external advisors can be used at peak times or specific needs, although this brings challenges for knowledge retention.

The quality of the products and services is rated as high by users and there is a positive trend in the quality rating in the evaluation period. Users are satisfied about the way CCV's main products and services are assessed for their impact on crime prevention. The contribution cannot be directly and precisely attributed to CCV's products and services, but in general, a majority of users agree that the products and services contribute to crime prevention at the local level, knowledge about crime prevention in their organizations, and societal safety in their region. Users indicate furthermore that several services are less important to them. This can help the CCV in making choices.

Efficiency

Between 2019 and 2024, the CCV, with fewer real resources, has been able to offer a similar range of products and services leading to similar results. Declining real resources creates financial uncertainty for the CCV and forces the organization to make choices. Combined with the annual character of the subsidy and a limited financial buffer, there is not much room for innovation and entrepreneurship. As a result, it is difficult for the CCV to start long-term projects or develop new services. The focus of the CCV is therefore in part on managing and updating existing products and services. Innovative projects, such as in the areas of organized crime, often require multi-year investments, which is difficult within the current funding structure. The CCV funds innovation mainly through project grants. If innovation is needed within the subsidy, this will have to be accompanied by making choices or by adding resources. Stakeholders do not consider the latter necessary at this time, so the conclusion is that the CCV must make choices.

Modernization of services can yield cost savings. The CCV is demand-driven, which can lead to an ever-increasing supply without critical consideration of obsolete activities. There is room to use resources more efficiently, for example, by offering webinars and online materials more often instead of physical meetings. The CCV can also take a critical look at the ownership and management of the range of websites and determine which ones still offer added value to customers and belong to the CCV's remit.

Synergy within the CCV offers opportunities, especially after the integration of PVO has been completed and the CCV is organized along with key themes. This can be achieved through intensified cooperation between the public and private parts of the CCV due to overlapping needs of the target groups. There is also an opportunity for better cooperation on similar activities within the main themes by, for example, bundling or sharing best practices. Finally, optimization of operations is possible, leading to lower overhead costs. The CCV has already taken steps in this direction by introducing main themes led by team leaders, which increases cooperation and effectiveness.

Inhoudsopgave

Infographic	2
Samenvatting	3
Summary	6
1 Inleiding	10
1.1 Vraagstelling en afbakening	10
1.2 Onderzoeksopzet	12
1.3 Leeswijzer	13
2 Het CCV in de evaluatieperiode	15
2.1 Het CCV	15
2.2 Het CCV in de evaluatieperiode	21
2.3 Het CCV en de basisprogrammering	25
3 Benchmarks	39
3.1 Vergelijking met twee eerdere evaluaties	39
3.2 Beeld van het academische veld	42
3.3 Vergelijking met andere organisaties	45
4 Evaluatie van het CCV	51
4.1 Doelbereik	51
4.2 Effectiviteit	55
4.3 Efficiëntie	60
5 Conclusie	62
5.1 Antwoorden op de onderzoeksvragen	62
5.2 Overwegingen en aanbevelingen	64
Referenties	66
Bijlage A Interviews	67
Bijlage A.1 Interview samenstelling	67
Bijlage A.2 Interviewleidraad	67
Bijlage B Enquête resultaten	70
Bijlage B.1 Enquêtevragen	70
Bijlage B.2 Diensten van het CCV voor enquête	75
Bijlage B.3 Enquêteresultaten	78
Bijlage C Validatiesessie	99
Bijlage D Samenstelling begeleidingscommissie	100

1 Inleiding

Deze evaluatie van het CCV beantwoordt vragen over het doelbereik, de doeltreffendheid en de doelmatigheid van de basissubsidie die de organisatie heeft ontvangen in de periode 2019-2024. Hiermee wordt voldaan aan de verplichting om gesubsidieerde organisaties te evalueren.

Het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC) heeft SEO Economisch Onderzoek (SEO) verzocht de verplichte vijfjaarlijkse evaluatie van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) uit te voeren. Het gaat om een evaluatie van het doelbereik, de effectiviteit en efficiëntie van de besteding van middelen uit de basissubsidie van het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) in de periode 2019-2024. Dit rapport bevat het resultaat van deze evaluatie.

1.1 Vraagstelling en afbakening

In de afgelopen twintig jaar is het CCV twee keer geëvalueerd (in 2013 en 2019). Deze nieuwe evaluatie van het CCV gaat over de periode 2019-2024. Hiermee wordt voldaan aan de verplichting om vijfjaarlijks (deels) gesubsidieerde organisaties te evalueren op hun doelbereik, effectiviteit en efficiëntie.

De evaluatie moet inzicht geven in de wijze waarop de bijdrage van het CCV leidt tot meerwaarde voor de samenleving. Daarbij wordt gekeken naar de toerusting van het CCV en de mate waarin deze voldoende is om die meerwaarde te realiseren voor maatschappij en stakeholders. Tevens is het belangrijk om het lerend vermogen van de organisatie in beeld te brengen, voor een deel gebaseerd op de mate waarin opvolging is gegeven aan de evaluaties van 2013 en 2019. Ten slotte is het belangrijk om de efficiëntie van het CCV in kaart te brengen door te bezien in hoeverre met de huidige subsidie meer gerealiseerd zou kunnen worden (of met minder subsidie hetzelfde resultaat kan worden geboekt).

Deze evaluatie vindt plaats over een tijdsperiode waarin voor het CCV veel is veranderd. De verandering van de interne organisatie met het invoegen van het Platform Veilig Ondernemen (PVO) heeft de omvang van de organisatie vergroot. Daarnaast heeft de COVID-19-pandemie de samenleving in 2020 en 2021 uit evenwicht gebracht, wat gevolgen heeft voor de werkwijze van veel organisaties en mogelijk gevolgen heeft voor diverse vormen van criminaliteit.

De evaluatie betreft een analyse van de subsidie bestemd voor de basisprogrammering van het CCV. Dit is een jaarlijkse subsidie van het ministerie van JenV, waarmee het CCV een aantal producten en diensten levert. In de evaluatieperiode is het aandeel van deze subsidie kleiner geworden doordat het CCV sterk is veranderd. Deze verandering is met name toe te kennen aan het onderbrengen van vijf regionale PVO's die activiteiten uitvoeren voor private partijen ter preventie van criminaliteit. Dit heeft geleid tot het PVO-bestel bestaande uit PVO-NL en de vijf regionale PVO's. Dit geeft deze evaluatie een andere dimensie dan de eerdere evaluaties, waarin de subsidie voor de basisprogrammering een groot aandeel had in de inkomsten van het CCV. De activiteiten van het PVO-bestel zijn sterk verbonden met de activiteiten uit de basissubsidie. De afbakening van het evalueren van alleen de basissubsidie geeft daarom slechts een gedeeltelijk beeld van het functioneren van het CCV als geheel.

1.1.1 Probleemstelling en onderzoeksvragen

De probleemstelling van het onderzoek is door het WODC algemeen verwoord als de mate waarin het CCV in de periode 2019-2024 zijn algemene doelstelling om bij te dragen aan de maatschappelijke veiligheid heeft gerealiseerd. Als benchmark wordt hieraan toegevoegd of deze doelstelling in hogere mate is behaald dan in de evaluaties uit 2013 en 2019. Ten slotte moet worden gemeten in hoeverre het CCV opvolging heeft gegeven aan de aanbevelingen uit 2013 en 2019, wat kan worden gezien als minimale variant van het lerend vermogen van de organisatie (en het openstaan voor feedback).

Om de probleemstelling te beantwoorden, is deze vertaald in een aantal onderzoeksvragen. Deze onderzoeksvragen omvatten de mate waarin in de afgelopen jaren doelen zijn bereikt, de effectiviteit waarmee die zijn bereikt, een benchmark met vergelijkbare organisaties in andere landen en met het verleden van de organisatie en de efficiëntie van de organisatie. We hebben deze vragen gegroepeerd naar doelbereik, effectiviteit, benchmark en efficiëntie.

Doelbereik

1. Doelbereik in de onderzoeksperiode. In hoeverre en hoe hebben de publieke en private doelgroepen van het CCV in de periode 2019-2024 gebruikgemaakt van de producten en diensten van het CCV?
2. Doelbereik ten opzichte van eerdere onderzoeksperiodes. In hoeverre en hoe heeft het CCV in de periode 2019-2024 opvolging gegeven aan de conclusies en aanbevelingen van de vorige evaluaties uit 2013 en 2019?
3. Metten van resultaten. Hoe kan volgens betrokken organisaties de output en outcome van het CCV (beter) gemonitord worden?

Effectiviteit

4. Toerusting als voorwaarde voor meerwaarde. In hoeverre is het CCV in de periode 2019-2024 toegerust op zijn taak met de financiële middelen die vanuit JenV worden verstrekt?
5. Beeld van het functioneren. Welk beeld hebben de publieke en private doelgroepen bij het functioneren van het CCV in de periode 2019-2024 en in hoeverre en hoe dragen de producten en diensten van het CCV volgens hen bij aan de maatschappelijke veiligheid? Welk beeld hebben het ministerie van JenV en het ministerie van BZK in dezen? Welk beeld heeft het CCV zelf?

Benchmark

6. Ten opzichte van andere organisaties. Hoe is geoordeeld over de effectiviteit van producten en diensten in andere landen met vergelijkbare organisaties?
7. Ten opzichte van eerdere periodes. Hoe ervaren het ministerie van JenV en het CCV de onderlinge verantwoordingsrelatie, in hoeverre en hoe is die volgens hen verbeterd ten opzichte van de vorige evaluatie uit 2019 en welke verdere verbeterpunten zien zij?

Efficiëntie

8. Besteding van middelen (subsidie). In hoeverre zijn de doelen die zijn gesteld in de jaarplannen in de periode 2019-2024 gerealiseerd binnen de beoogde begroting? Hadden dezelfde doelen (producten en diensten) kunnen worden behaald met minder middelen, of hadden meer doelen met dezelfde middelen kunnen worden behaald?

1.2 Onderzoeksopzet

Voor de beantwoording van de onderzoeksvragen (eerste kolom) is een combinatie van onderzoeksmethoden (rijen) vereist. Met X wordt aangegeven welke methode relevant is. Binnen dit criterium is gekozen voor een score van X tot en met XXX, waarbij $X < XX < XXX$ het belang van de methode voor het beantwoorden van de onderzoeksvraag bij benadering aangeeft. Voor iedere vraag is een methode leidend (XXX) en zijn overige methoden volgend (X of XX).

Tabel 1.1 Het onderzoek gebruikt verschillende methodieken om de onderzoeksvragen te beantwoorden

	Literatuur- studie	Document- onderzoek	Enquête	Efficiëntie en effectiviteit	Benchmark	Interviews	Validatie
Synthese	X	X	X	X	X	X	XXX
Vraag 1		XXX	XX			XX	X
Vraag 2		XXX	XX				X
Vraag 3	X	X	XX			XXX	X
Vraag 4		X	X	XXX		X	X
Vraag 5		X	X		X	XXX	X
Vraag 6	X	X			XXX	XX	X
Vraag 7		XX			XXX		X
Vraag 8		X		XXX		XX	X

Bron: SEO Economisch Onderzoek

- **Literatuurstudie.** In het onderzoek zijn de beschikbare wetenschappelijke literatuur over maatschappelijke veiligheid, eerder uitgevoerd beleidsonderzoek en de twee eerdere CCV-evaluaties bestudeerd. Er zijn twee evaluaties van het CCV verschenen die kort zijn samengevat om de onderzoeksvragen in deze evaluatie in chronologisch perspectief te plaatsen en eerdere conclusies te begrijpen, zeker ook in het licht van de forse uitbreiding van de organisatie. Literatuur is ook gebruikt om de positie van het CCV ten opzichte van vergelijkbare organisaties in andere landen te bepalen.
- **Documentonderzoek.** Het onderzoeksteam heeft documenten van het CCV bestudeerd, onder andere de jaarlijkse basisprogrammering en verantwoording en de jaarverslagen en -rekeningen, de begroting en realisatie op projecten binnen de basissubsidie. Ook (het doel en de omvang van) subsidies, statuten en de oprichtingsakte zijn bekeken alsmede recente veranderingen daarin. Daarnaast is een overzicht van producten en diensten gemaakt. Dit resulteert in een profiel van het CCV met een overzicht van omvang, prioriteiten, (financiële) middelen en processen.
- **Enquête.** De doelgroep van gebruikers van producten en diensten is geënquêteerd. Voor dit onderzoek waren dat semipublieke instellingen waarvan het grootste aandeel bij een gemeente werken. Het doel van de enquête is om inzicht te krijgen in de kennis over de beschikbaarheid van producten en diensten, de relevantie van dit aanbod voor de doelgroep, de kwaliteit van de geleverde producten en diensten van het CCV en in welke mate dit bijdraagt aan de doelstellingen van het CCV en de doelstellingen van de gebruikers.
- **Efficiëntie- en effectiviteitsonderzoek.** Met de verschillende methoden (literatuur, documenten, enquête en interviews) kan het CCV op meerdere manieren worden geëvalueerd op efficiëntie en effectiviteit om vragen 4 en 8 te beantwoorden. Voor effectiviteit kijkt het onderzoek idealiter naar de outcome, maar zal dit bij benadering bepalen door de ervaren meerwaarde van het CCV, de tevredenheid van de stakeholders met de

focus op afnemers en de kwaliteit van de producten en diensten en de mate waarin die bijdragen aan de veiligheidsdoelen van de afnemers. Het onderzoek kijkt voor efficiëntie naar de inzet van de middelen ten opzichte van de output van het CCV.

- **Benchmark.** De evaluatie wint aan kracht bij het gebruik van benchmarks. Dit houdt in dat de prestaties (output, outcome en impact) van het CCV op de te evalueren indicatoren vergeleken worden met de prestaties van vergelijkbare instellingen in het buitenland. Deze vergelijking is niet eerder uitgevoerd in een evaluatieonderzoek van het CCV.
- **Interviews.** Voor deze evaluatie zijn 18 interviews afgenomen met medewerkers van het CCV, het bestuur en de toezichthouders van het CCV, opdrachtgevers vanuit het ministerie van JenV en BZK en afnemers van het CCV in het publieke domein namelijk gemeenten, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de politie alsook private instanties als het Verbond van Verzekeraars en Cumela. De interviews geven informatie voor het beantwoorden van de evaluatievragen. Ook zijn interviews nodig om een antwoord te vinden op de vraag hoe het CCV zich verhoudt tot andere organisaties en welke activiteiten publiek en privaat kunnen/moeten worden uitgevoerd.
- **Validatiesessie.** Nadat de voorlopige resultaten hebben geleid tot een eerste beoordeling van het CCV is een online validatiesessie gehouden met stakeholders om tot een synthese van de resultaten te komen.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 staat kort stil bij de periode van oprichting van het CCV tot en met het CCV op het moment van deze evaluatie en het gaat nader in op de ontwikkeling van het CCV en de inzet van de basissubsidie in de evaluatieperiode 2019-2024. Het hoofdstuk eindigt met de belangrijkste inzichten inzake de evaluatie van de producten en diensten van het CCV zoals die uit de enquête komen. Hoofdstuk 3 vergelijkt het CCV met vorige evaluaties, de literatuur en vergelijkbare instellingen in andere landen. Hoofdstuk 4 geeft de antwoorden op de onderzoeksvragen op basis van de eerdere hoofdstukken, de interviews en de validatiesessie. Hoofdstuk 5 besluit dit rapport met de conclusie van de evaluatie. In Box 1.1 wordt de terminologie toegelicht.

Box 1.1 Terminologie in het rapport

Het CCV

Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) wordt op verschillende manieren gefinancierd. Deze evaluatie betreft het deel van het CCV dat wordt gefinancierd door de subsidie voor de basisprogrammering van het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV). Vanaf Hoofdstuk 2.3 wordt met het CCV het onderdeel van de organisatie bedoeld dat wordt gefinancierd met deze subsidie.

De basissubsidie

Het CCV ontvangt jaarlijks een subsidie voor de basisprogrammering van JenV. Dit is het bereik van deze evaluatie. Het rapport gebruikt de term basissubsidie als een korte aanduiding voor deze subsidie.

Het PVO

PVO staat voor Platform Veilig Ondernemen. Dit bestond voor de integratie met het CCV uit tien regionale PVO's in Nederland. In 2022 zijn vijf regionale PVO's bij het CCV ondergebracht en is er een overkoepelend orgaan ontstaan: PVO-NL. Wanneer in het rapport gesproken wordt over het PVO of PVO-NL, worden de onderdelen van de PVO's bedoeld die bij het CCV zijn ondergebracht. De regionale PVO's worden expliciet benoemd.

Aanvullende projectsubsidies

Naast de taken binnen de basisprogrammering en het PVO voert het CCV ook aanvullende projecten en opdrachten uit. Deze activiteiten worden met projectsubsidies vanuit verschillende ministeries door het CCCV uitgevoerd.

Producten en diensten

Het CCV ontwikkelt en levert een breed scala aan producten en diensten. Dit is een combinatie van onder andere fysieke producten, dienstverlening zoals het onderhoud van websites en het organiseren van bijeenkomsten. De termen producten, diensten en dienstverlening worden alle drie gebruikt als het gaat over het aanbod van het CCV aan hun afnemers.

Afnemers

De gebruikers van de producten en diensten van het CCV worden afnemers of gebruikers genoemd. Deze twee begrippen gebruiken we door elkaar.

Doelbereik, doeltreffendheid en doelmatigheid

- De term doelbereik gaat over hoe goed het CCV doelgroepen weet te bereiken met de producten en diensten vanuit de basissubsidie.
- Doeltreffendheid of effectiviteit gaat over het functioneren van het CCV en de mate waarin het CCV is toegerust om met de basissubsidie een aantal taken uit te voeren. Deze termen worden door elkaar gebruikt in dit rapport.
- Doelmatigheid of efficiëntie gaat over in hoeverre het CCV de middelen efficiënt inzet. Dit wordt beoordeeld door te analyseren in hoeverre de organisatie in staat is om meer taken uit te voeren met dezelfde middelen of dezelfde taken uit te voeren met minder middelen. Deze termen worden door elkaar gebruikt in dit rapport.

2 Het CCV in de evaluatieperiode

Het CCV is in de evaluatieperiode sterk gegroeid, vooral door het onderbrengen van vijf regionale PVO's en door werkzaamheden met projectsubsidies. De basissubsidie en de personele inzet met de basissubsidie zijn gedaald. Stakeholders zijn tevreden over de producten en diensten die met de basissubsidie zijn gerealiseerd.

De nadruk van deze evaluatie ligt op de basisprogrammering, ofwel de mate waarin het CCV doelen bereikt met de inzet van de basissubsidie. De doelstellingen van het CCV gelden echter voor alle onderdelen van de organisatie. Daarom start dit hoofdstuk met een beeld van de hele organisatie en de ontwikkelingen daarin tijdens de evaluatieperiode 2019-2024. Daarna volgt een verdieping op de basisprogrammering en de ervaring van de doelgroepen met de basisprogrammering.

2.1 Het CCV

Deze paragraaf schetst waarom het CCV is opgericht en waar het nu staat. Het kijkt naar het *waarom*, het *wat* en het *hoe* van het CCV op dit moment. Dit beeld is opgesteld op basis van het beeld tot en met 2023, omdat de documenten over het jaar 2024 nog niet beschikbaar waren ten tijde van het onderzoek.

2.1.1 Oprichting en doelstellingen

Oprichting

Maatschappelijke veiligheid is een publiek goed. De legitimiteit om als overheid in te grijpen is dat de publieke baten van een veilige samenleving groter zijn dan de private (eigen) baten. Deze constatering was leidend bij de oprichting van het CCV en stelde de overheid voor een deel in staat te voorzien in het stimuleren en realiseren van een veiligere samenleving door een publiek-private samenwerking op te zetten om de maatschappelijke veiligheid te verhogen in de vorm van het CCV.

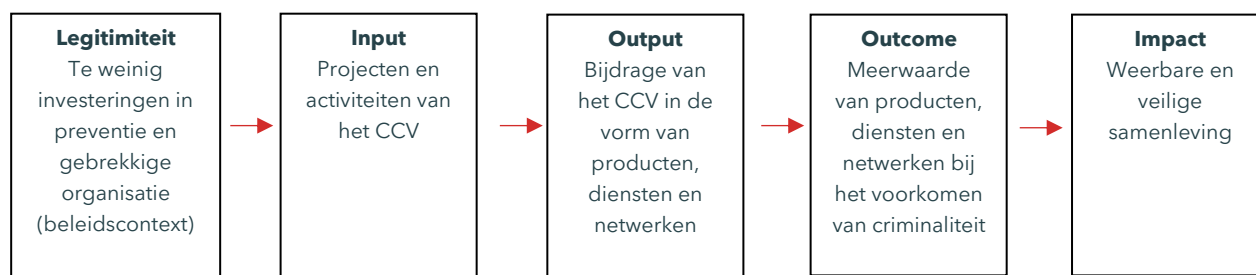
Ten grondslag aan deze legitimiteit ligt ten eerste de constatering dat de markt de maatschappelijke veiligheid onvoldoende borgt. Op een private markt is iedereen het erover eens dat maatschappelijke veiligheid belangrijk is. Maatschappelijk gezien wordt echter onvoldoende geïnvesteerd (met financiële en niet-financiële middelen) in veiligheid en preventie. De reden is dat burgers en organisaties hun eigen veiligheid (voor een deel) graag willen bekostigen door maatregelen te nemen die hun eigen veiligheid verhogen (slot op de deur, camera's rondom de woning en alarm in de auto), maar te weinig rekening houden met de maatschappelijke baten van een veilige samenleving of de maatschappelijke kosten van een onveilige samenleving. Ook is sprake van meeliftgedrag ('freeriders'), dat we bijvoorbeeld ook zien waar het gaat om publieke gezondheid, onderzoek en onderwijs en infrastructuur. Iedere burger en organisatie vindt het belangrijk, maar investeert zelf maatschappelijk gezien onvoldoende. Het gevolg is dat de samenhang en de omvang van de inzet van preventieve maatregelen door private partijen onvoldoende zijn om het gewenste niveau van maatschappelijke veiligheid te waarborgen. In het kort: burgers en organisaties investeren te weinig in preventie, waardoor de maatschappelijke veiligheid op een te laag niveau ligt zonder overheidsbemoeienis.

Ten tweede is de legitimiteit voor de oprichting van het CCV in het organiseren van de link tussen de maatschappelijke en private doelen van belang. Vóór de oprichting van het CCV waren de publieke organisaties die een rol speelden op het gebied van maatschappelijke veiligheid gefragmenteerd en kenden ze meerdere eigenaren. Er was onvoldoende organisatie en coördinatie van het overheidsbeleid op het terrein van criminaliteitspreventie. Dat leidde tot hoge coördinatiekosten tussen publieke organisaties doordat er geen kennisinfrastructuur bestond, door een gebrek aan en mismatch van kennis en vaardigheden en het ontbreken van het benodigde netwerk van kennis en uitvoering. Hieruit bleek een behoefte om kennis, infrastructuur en belangen (praktijk en beleid) in één organisatie bij elkaar te brengen. Door het CCV op te richten, zouden vraag en aanbod beter op elkaar aansluiten.

In 2004 is de Stichting Criminaliteitspreventie en Veiligheid (later het CCV) opgericht door publieke en private organisaties, namelijk het toenmalige ministerie van Justitie, het toenmalige ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het Verbond van Verzekeraars, de werkgeversorganisatie VNO-NCW, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de Raad van Hoofdcommissarissen. Het doel van het CCV is het voorkomen van criminaliteit en het waarborgen van de maatschappelijke veiligheid. Dit doet het CCV door in te spelen op de noodzaak van (meer) preventieve instrumenten tegen criminaliteit en onveiligheid. Tevens moet het CCV een rol spelen in een drietal uitvoeringsproblemen van publieke inspanningen. Bij de oprichting is namelijk sprake van versnippering, een gebrek aan een effectieve uitvoeringsorganisatie en onvoldoende scheiding van het beleid en de uitvoering of implementatie van instrumenten.

De wijze waarop het CCV invulling geeft aan de behoefte van criminaliteitspreventie, is om met publieke en private middelen te streven naar een weerbare en veilige samenleving. Om deze impact te behalen, wordt vanuit de middelen van de basissubsidie een aantal producten en diensten ontwikkeld. De effectiviteit van dit aanbod hangt af van de toerusting van het CCV en de mate waarin de markt wordt bediend. Figuur 2.1 – dat verder wordt ingevuld met de vragen die in deze evaluatie centraal staan – laat in het kort zien hoe het CCV bijdraagt aan een weerbare en veilige samenleving.

Figuur 2.1 Het CCV draagt bij aan een weerbare en veilige samenleving door zijn producten en diensten

Bron: SEO Economisch Onderzoek

Doelstellingen

Het publieke goed van veiligheid en de uitvoeringsproblematiek die daarbij moet worden geïnternaliseerd, is door het CCV vertaald in een aantal doelen. In de statuten van het CCV (laatste wijziging op 24 juni 2016) staat dat de stichting zich het volgende ten doel stelt:¹

¹ <https://hetccv.nl/app/uploads/2024/11/Jaarverslag-2023-St-CCV-gewaarmerkt-290724.pdf>

- Het gebruik stimuleren van aantoonbaar effectieve aanpakken op het gebied van criminaliteitspreventie, veiligheid, rechtspleging en rechtshandhaving en het bevorderen van de ontwikkeling van kansrijke, innovatieve methodieken voor het benaderen van (integrale) criminaliteitspreventie;
- Het onderzoeken van informatie omtrent systematische, doelgerichte en planmatige benaderingen van veiligheidsproblemen;
- Het aanpakken en verspreiden van samenhangende informatie omtrent systematische, doelgerichte en planmatige benaderingen van veiligheidsproblemen; en
- Het veiligheidsbesef in algemene zin verhogen, om daarmee de kans op criminaliteit te verminderen.

Het CCV heeft in 2022 en 2023 een strategietraject doorlopen waarbij missie, visie en strategie zijn bepaald voor de periode 2023-2028. De missie, zoals nu op de website van het CCV te vinden is, luidt als volgt: het CCV maakt de samenleving weerbaar tegen criminaliteit en verhoogt daarmee de veiligheid, het veiligheidsgevoel en de leefbaarheid.² De bijbehorende visie, ofwel de waarden waar het CCV naar streeft in zijn rol zijn:

- Het CCV is toonaangevend en gezaghebbend op het gebied van criminaliteitspreventie en veiligheid;
- Het CCV is onafhankelijk;
- Het CCV is expert in kennisgedreven werken;
- Het CCV helpt professionals excelleren; en
- Het CCV vertaalt als geen ander beleid naar de praktijk en omgekeerd.

Met deze visie ambieert het CCV zich verder te willen ontwikkelen naar een gezaghebbende partij, waarbij het CCV toonaangevend is in het zetten van methodische standaarden op het gebied van criminaliteitspreventie en veiligheid.

In eerste instantie lijken de missie en de visie uit de strategie van 2023-2028 in lijn te zijn met de doelstelling in de statuten, namelijk het veiligheidsbesef verhogen. Wat opvalt is dat in de missie uit 2023 de nadruk ligt op het weerbaar maken van de samenleving tegen criminaliteit met als gevolg een hoger veiligheidsgevoel. De doelstelling uit de statuten focust juist op het veiligheidsbesef met als gevolg een lagere kans op criminaliteit. De missie uit 2023 lijkt ook breder te zijn dan enkel het veiligheidsgevoel, want ook op het gebied van het verbeteren van de leefbaarheid wil het CCV een rol spelen. Dit komt niet expliciet terug in de statuten. Leefbaarheid is in de missie prominenter in beeld gekomen op verzoek van het ministerie van JenV en is als nieuw thema gekozen voor de komende periode. Dit thema richt zich op naleving van wetten en regels breder dan alleen het veiligheidsdomein. Tot slot is het CCV wat betreft financiering en strategisch bepalen van de programmering afhankelijk van hun opdrachtgevers, maar opereert het CCV als een onafhankelijke organisatie.

2.1.2 Rol en werkzaamheden

Het wat ofwel de rol en werkzaamheden van het CCV in het verhogen van het veiligheidsbesef wordt ook in de statuten omschreven. Het CCV:

- stimuleert samenwerking tussen publieke en private organisaties;
- verbindt als netwerkorganisatie beleid en praktijk;
- versterkt en ondersteunt professionals met een aantoonbaar effectieve aanpak;
- signaleert trends en ontwikkelingen; en
- verzamelt, ontwikkelt en deelt expertise met beleidsmakers en professionals uit de praktijk.

² <https://hetccv.nl/samen-op-weg-naar-een-toonaangevend-ccv-in-2028/>

De statuten laten zien dat het CCV een combinatie van rollen en werkzaamheden heeft. Het is een netwerkorganisatie die samenwerking stimuleert en organisaties verbindt, een expertisecentrum met een signalerende functie en een expertisefunctie, waarbij kennis wordt verzameld, ontwikkeld en gedeeld. Ten slotte sluiten de werkzaamheden van het CCV aan bij de uitvoeringstaak van de publieke en private sector op het gebied van veiligheid en criminaliteitspreventie. Bij dit laatste worden publieke en private professionals ondersteund met bewezen effectieve aanpakken. Het CCV lijkt met deze rol als verzamelplek van kennis en effectieve aanpakken te zorgen voor minder versnippering, evenals voor een goede scheiding tussen beleid en uitvoering. Dit is bij oprichting een belangrijke wens geweest van de organisaties die het CCV hebben opgericht in 2004.

De rol van het CCV bestaat in de strategie van 2023-2028 uit zeven hoofdactiviteiten:

- Ondersteuning bij het maken van toepasbaar beleid: beleidsmakers voorzien van de informatie en kennis, die nodig zijn voor de ontwikkeling, uitvoering (waaronder praktijkondersteuning en toezicht) en evaluatie van beleid;
- Kennisontwikkeling en innovatie: inzetten van onderzoek en kennis ten behoeve van de ondersteuning en verbetering van de werkzaamheden van publieke en private partijen. Dit kan op twee manieren, namelijk door ondersteunen bij de ontwikkeling van innovaties en het zijn van een platformfunctie, dus een platform verschaffen voor kennisuitwisseling en kennis-co-creatie tussen professionals;
- Koppelen uitvoering en beleid: bijdragen aan het vertalen van beleid naar uitvoering en ondersteunen bij de uitvoering. Concreet helpen bij de implementatie en uitvoering van trajecten;
- Netwerken;
- Advies en ondersteuning;
- Kennisoverdracht: trainingen en cursussen aanbieden voor (toekomstige) professionals, gericht op specifieke beroepen;
- Borging van kennis en ervaring: zeker stellen dat kennis en ervaring op een efficiënte manier beschikbaar zijn en blijven.

Het CCV speelt op deze manier een actieve rol tussen beleid en uitvoering. Het CCV focust zich inhoudelijk op het maken van preventieve aanpakken. Deze aanpakken zijn gericht op zowel daders als slachtoffers, facilitators en ketenpartners. De rol van het CCV is niet veranderd met deze nieuwe strategische visie. De nadruk in de rol van het CCV ligt op kennis ontwikkelen, overdragen en borgen en het ondersteunen van uitvoerende professionals.

De hoofdthema's van het CCV zijn sinds maart 2024 gelijk aan de teams waar het CCV mee werkt:

- Veilige woon- en leefomgeving (VWLO);
- Cyberveiligheid (CV);
- Veiligheid en zorg (VenZ);
- Georganiseerde criminaliteit en ondermijning (GCO); en
- Veilig ondernemen (Platform Veilig Ondernemen (PVO)).

Daarnaast is er een team Keurmerken, dat verschillende keurmerken beheert. Het CCV werkt op deze gebieden samen met opdrachtgevers en doelgroepen. In de strategie 2022/2023 definieert het CCV opdrachtgevers als alle publieke en private organisaties die in samenwerking Nederland veiliger en leefbaarder willen maken. De doelgroepen zijn alle professionals op operationeel, beleids- en bestuurlijk niveau binnen publieke en private organisaties. Het netwerk van het CCV is domeinoverstijgend en de organisatie heeft samenwerkingsverbanden voor de ontwikkeling van aanpakken. Zo werkt het CCV onder andere samen met organisaties als Slachtofferhulp, het ministerie van JenV, de politie, gemeenten en universiteiten.

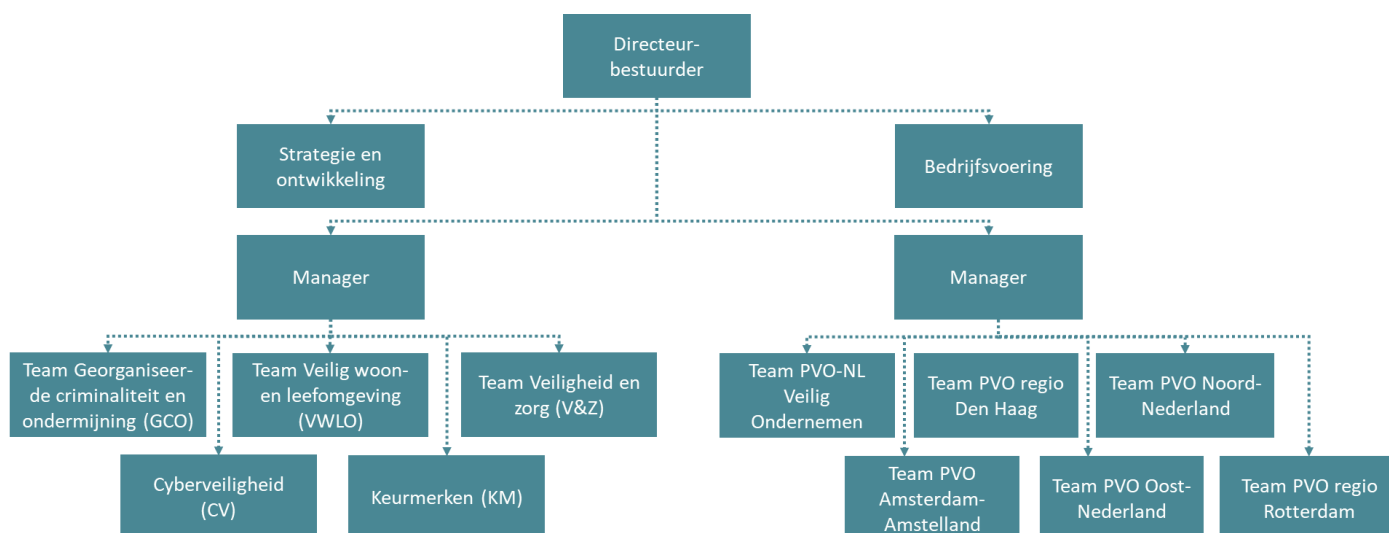
2.1.3 Organisatie en middelen

Organisatie

Het CCV is een stichting. De stichting is een organisatie met aan het hoofd de directeur-bestuurder die samen met drie managers het MT vormt van het CCV (manager CCV, manager PVO-NL en manager bedrijfsvoering). Het CCV is onder toezicht van een raad van toezicht met zeven toezichthouders op het moment van de evaluatie. Het CCV heeft ook vijf commissies van belanghebbenden, die behoren bij team Keurmerken.

De nieuwe strategie met de hoofdthema's resulteert in een nieuwe organisatiestructuur waar het CCV vanaf 1 maart 2024 mee werkt (Figuur 2.2). De thema's VWLO, CV, VenZ en GCO vallen samen met Keurmerken onder één manager en PVO-NL met de regionale PVO's vallen ook onder één manager.

Figuur 2.2 Vanaf maart 2024 werkt het CCV met de organisatiestructuur resulterend uit de strategie 2022/2023

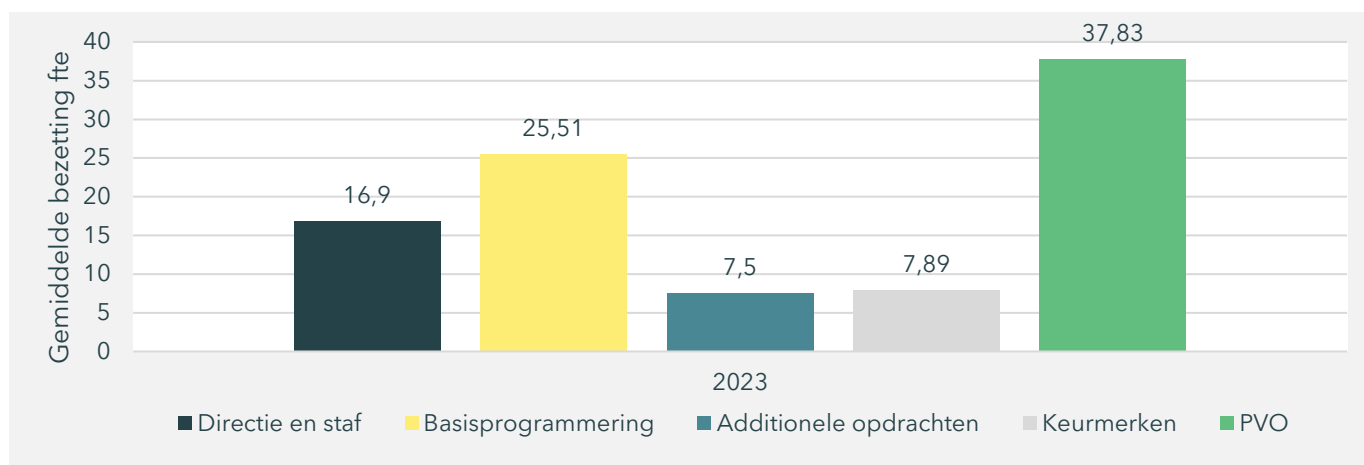

Bron: Organogram CCV 2024

In 2024 is de bezetting van het CCV in totaal 100,9 fte (op basis van voorlopige jaarcijfers). De uitsplitsing van de bezetting in de verschillende teams is nog niet bekend voor dat jaar. In 2023, onder de oude structuur, is de gemiddelde bezetting 97,1 fte, waarbij bijna 38 fte bij PVO-NL zit en 41 fte bij de andere thema's en keurmerken (zie Figuur 2.3). De rest valt onder bedrijfsvoering en directie.³ In de volgende paragraaf bekijken we de ontwikkeling van het CCV en gaan we dieper in op de verandering van de organisatie.

³ <https://hetccv.nl/app/uploads/2024/11/Jaarverslag-2023-St-CCV-gewaarmerkt-290724.pdf>

Figuur 2.3 Grootste gedeelte van de fte's valt binnen PVO en de basisprogrammering in 2023

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van het jaarverslag van het CCV 2023

Financiën

Deze cijfers zijn gebaseerd op 2023, omdat het jaar 2024 ten tijde van deze studie nog niet officieel was afgesloten. Het CCV ontvangt vooral middelen uit subsidies, waarvan een groot gedeelte structureel van aard is. De grootste lasten bestaan uit personeelskosten en projectkosten. De kosten van het CCV zijn in totaal euro 21 mln. in 2023. Dit wordt in hoge mate bepaald door personeelskosten van euro 9,6 mln. en projectkosten van bijna euro 9,6 mln.

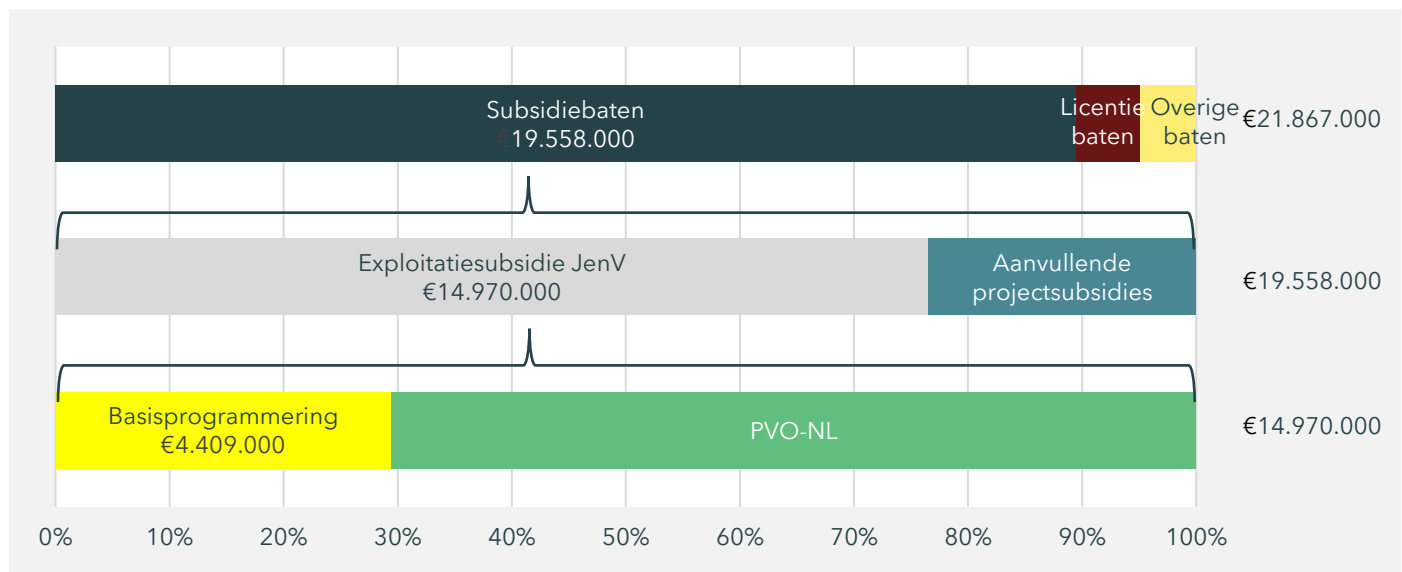
De baten van het CCV komen in hoge mate van subsidies. In 2023 waren de totale baten bijna euro 21,9 mln., waarvan euro 19,6 mln. bestaat uit subsidiebaten. Daarvan komt bijna euro 15 mln. uit structurele exploitatiesubsidies van het ministerie van JenV. De overige euro 4,6 mln. bestaat uit aanvullende projectsubsidies die niet structureel van aard zijn.⁴ De structurele subsidies zijn verdeeld in euro 4,4 mln. voor de basisprogrammering (basissubsidie) en euro 10,5 mln. voor PVO-NL. De niet-subsidiebaten van euro 2,4 mln. komen uit de licentiebaten van Keurmerken, aanvullende opdrachten (niet gerelateerd aan projectsubsidies) en overige inkomsten. Figuur 2.4 vat dit visueel samen.

Het is daarin duidelijk te zien dat de baten van het CCV uit verschillende bronnen komen. Deze dragen allemaal bij aan de doelstellingen van het CCV. De baten uit de basissubsidie, het onderwerp van deze evaluatie, bedragen minder dan een kwart van de totale baten. Gezien de omvang van de totale subsidies is het de vraag of met deze evaluatie kan worden bepaald in hoeverre het CCV als geheel de doelstellingen behaalt.

Een deel van de baten wordt niet omgezet in directe werkzaamheden. Het CCV fungeert namelijk op een deel van de subsidiebaten als penvoerder. Dit betekent dat het CCV deze middelen doorzet naar andere partijen en niet zelf inzet om werkzaamheden uit te voeren. In 2023 beheert het CCV euro 5,7 mln. als penvoerder, ofwel bijna 30 procent van de totale subsidiebaten. De voorlopige cijfers van 2024 laten zien dat dit stijgt naar euro 7,8 mln.

⁴ Deze bestaan uit veel verschillende projecten in 2023 en een groot meerjarig project City Deal "lokale weerbaarheid cybercrime". Dit is een meerjarig programma waarvoor het CCV een projectsubsidie toegekend heeft gekregen van euro 8,2 mln. over vier jaar, waarvan euro 1,7 mln. in 2023 viel.

Figuur 2.4 De basisprogrammering is minder dan een kwart van de totale baten van het CCV

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van het jaarverslag van het CCV 2023

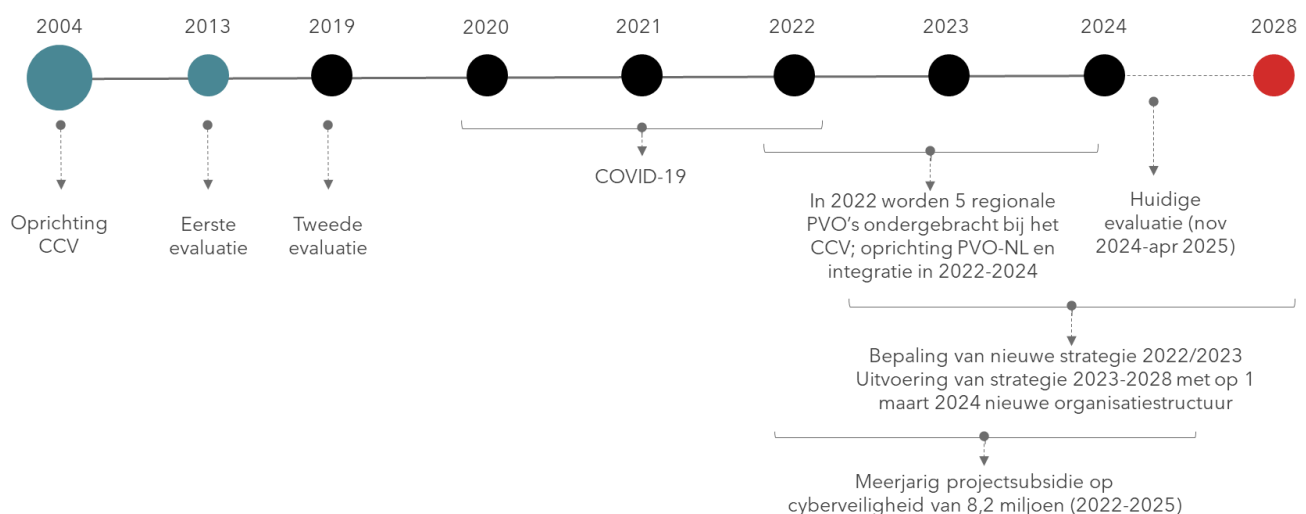
2.2 Het CCV in de evaluatieperiode

Om de evaluatie van de basisprogrammering en de veranderingen goed te begrijpen, kijken we naar de ontwikkelingen van het CCV in de evaluatieperiode. In de twintig jaar dat het CCV bestaat, heeft het verschillende ontwikkelingen meegemaakt. In de evaluatieperiode 2019-2024 is sprake van een aantal prominente interne en externe ontwikkelingen die invloed hebben gehad op het CCV en daarmee op de basisprogrammering.

Voornaamste ontwikkelingen

De tijdslijn in Figuur 2.5 vat de belangrijkste veranderingen samen met de nadruk op de laatste vijf jaren.

Figuur 2.5 Het CCV heeft intern invloedrijke ontwikkelingen meegemaakt in de evaluatieperiode

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de website van het CCV, de jaarverslagen van het CCV 2019 - 2023 en interviews

Externe ontwikkelingen

Het veiligheidsdomein blijft veranderen, ook in de evaluatieperiode. De grootste ontwikkelingen die worden genoemd in de interviews, door experts en uit de laatste trendanalyse van het Analistennetwerk Nationale Veiligheid (Trendanalyse Nationale Veiligheid, 2024) zijn:

- Meer cybercrime. Er is een terugloop in klassieke (fysieke) criminaliteit (zoals woninginbraken, overvallen en straatroof) en een toename in digitale criminaliteit. Vooral tijdens en na de coronapandemie is de samenleving meer online gaan opereren, wat een verschuiving van criminaliteit teweegbrengt. Dit wordt versterkt door de grote mate waarin technologische ontwikkelingen de toekomstige veiligheidsomgeving beïnvloeden en nog verder gaan beïnvloeden (Trendanalyse Nationale Veiligheid, 2024). Dit vraagt om expertise en effectieve aanpakken op het terrein van cybercrime;
- Georganiseerde criminaliteit en ondermijning. De zorgen over georganiseerde criminaliteit en ondermijning zijn toegenomen, ook al is het op dit moment lastig te verifiëren omdat er geen duidelijk identificeerbare slachtoffers of harde cijfers zijn. Dit type criminaliteit is complex, omdat het vaak over landsgrenzen heen gaat. Dit vraagt meer inzicht in de casuïstiek, de verschillende actoren en (internationale) netwerken;
- Globale dreigingen. De staatsveiligheid door potentiële globale dreigingen, zoals de invloed van Rusland, de Verenigde Staten en China, hebben steeds meer invloed op de weerbaarheid van de Nederlandse samenleving en daarmee het individueel veiligheidsgevoel. De laatste trendanalyse beaamt dit. Nederland bevindt zich in een nieuw geopolitiek tijdsgewricht dat wordt gekenmerkt door een toename aan (gewelddadige) conflicten en conflictpotentieel (Trendanalyse Nationale Veiligheid, 2024).

Een versterkend effect zijn de urgentere structurele economische uitdagingen zoals krapte op de arbeidsmarkt en schaarste in de bredere zin. Hierdoor moeten keuzes gemaakt worden tussen verschillende (veiligheids)belangen (Trendanalyse Nationale Veiligheid, 2024).

Interne ontwikkelingen

Het CCV heeft een grote verandering doorgemaakt in de structuur van de organisatie. Er zijn drie belangrijke ontwikkelingen die het CCV hebben veranderd:

- Onderbrengen PVO bij het CCV. In 2022 zijn vijf van de tien regionale PVO-afdelingen ondergebracht bij het CCV. Dit resulteert bij het CCV in een nieuw overkoepelend orgaan, namelijk PVO-NL. Door deze integratie staat het CCV in nauwer contact met de private sector, omdat het PVO ondernemers helpt om zich te weren tegen verschillende vormen van criminaliteit. Dit geeft invulling aan het maatschappelijke doel om criminaliteit te voorkomen en benadrukt het belang van een publieke en private verantwoordelijkheid van het CCV om criminaliteit te voorkomen. Vanaf 2022 is in de organogrammen dan ook de afdeling PVO-NL te zien met een landelijk expertisecentrum en de vijf regionale PVO-afdelingen. Dit is een omvangrijke verandering voor het CCV en ging gepaard met groei pijn. De organisatie is zowel qua financiën als bezetting veel groter geworden. De integratie biedt kansen, bijvoorbeeld om effectiever (publiek-privaat) te kunnen werken en processen efficiënter in te richten door schaalvoordelen. Het gaat echter ook gepaard met uitdagingen om nieuwe medewerkers en taken te combineren in de bestaande structuur. Deze evaluatie en het onderzoek beperken zich tot de basissubsidie. Het effect van het onderbrengen van het PVO wordt daarom enkel bekeken vanuit de gevolgen op de basissubsidie en niet wat voor een effect de verandering heeft gehad op de gehele organisatie;
- Nieuwe strategische visie. In 2022 en 2023 heeft het CCV de strategie bepaald voor 2023-2028. Door de komst van het PVO is het belangrijk om opnieuw het ambitieniveau te bepalen en de organisatie ook zodanig in te richten. In de strategie heeft het CCV een update gegeven aan de missie en visie en waar het CCV zich op richt (zie vorige paragraaf). Uit de nieuwe strategische visie volgt een nieuwe organisatiestructuur, die gestructureerd is aan de hand van hoofdthema's. In de evaluatieperiode is die organisatiestructuur twee keer veranderd. Het CCV kent in de periode 2019-2021 drie afdelingen, namelijk afdeling publiek, privaat en staf.

Vanaf 2022 komt daar de afdeling PVO-NL bij en vanaf 1 maart 2024 heeft het CCV de nieuwe organisatiestructuur aan de hand van teams op hoofdthema's;

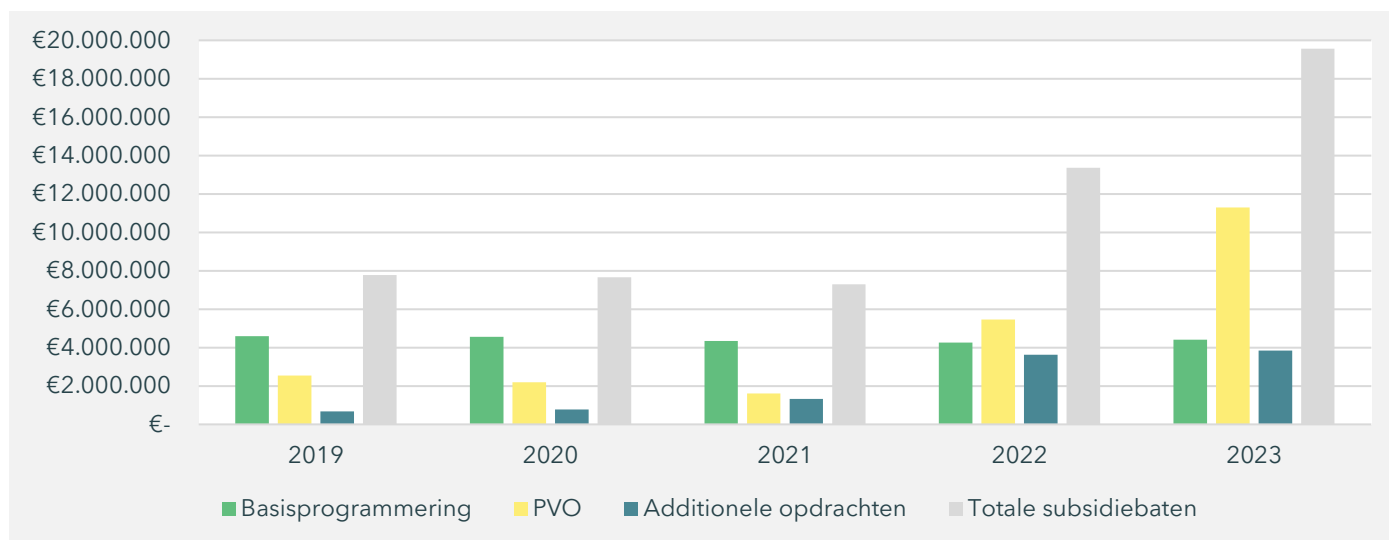
- Meer projectsubsidies en meer de rol van penvoerder. Het CCV is meer baten gaan halen uit projectsubsidies. Dit zijn niet-structurele subsidies, gerelateerd aan een specifiek thema. De grootste baten in de evaluatieperiode komen uit het meerjarig programma City Deal Lokale Weerbaarheid Cybercrime, waarvoor het CCV van 2022-2025 een projectsubsidie ontving van euro 8,2 mln. Ook fungeert het CCV in de evaluatieperiode steeds meer als penvoerder op een deel van de (project)subsidiebaten. Dit betekent dat het CCV deze middelen doorzet naar andere partijen en niet zelf inzet om werkzaamheden uit te voeren (zie volgend stuk).

Ontwikkeling van de subsidiebaten

De subsidiebaten zijn de voornaamste bron van inkomsten voor het CCV. De basisprogrammering is hier een onderdeel van. Er zijn verschillende manieren om de ontwikkeling van de subsidiebaten te tonen. Ten eerste is er onderscheid te maken tussen de subsidie voor de basisprogrammering, de subsidie voor PVO en additionele subsidiebaten. Het tweede onderscheid is te maken op structurele subsidie-baten en niet-structurele subsidie-baten (projectsubsidies). Tot slot kan nog gekeken worden naar de omvang van de subsidies waarin het CCV de rol van penvoerder heeft.

Figuur 2.6 toont de ontwikkeling van de subsidiebaten van het CCV volgens de eerste manier. In de jaarrekeningen en jaarverslagen zijn deze uitgesplitst in basisprogrammering, PVO (in 2019-2021 nog lokale veiligheid) en additionele opdrachten.⁵

Figuur 2.6 De totale subsidiebaten van het CCV stijgen, de baten voor de JenV-programmering blijven constant

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de jaarverslagen van het CCV 2019 - 2023. Binnen PVO en Additionele Opdrachten wordt er gewerkt met projectsubsidies

Wat opvalt is dat vanaf 2022 de totale subsidiebaten flink groeien van euro 7,2 mln. in 2021 tot euro 19,6 mln. in 2023, een groei van 64 procent per jaar. Deze groei gebeurde met name in 2022 en 2023. De totale subsidiebaten blijven in de periode 2019-2021 nagenoeg constant. De groei in baten wordt gedreven door de groei van de

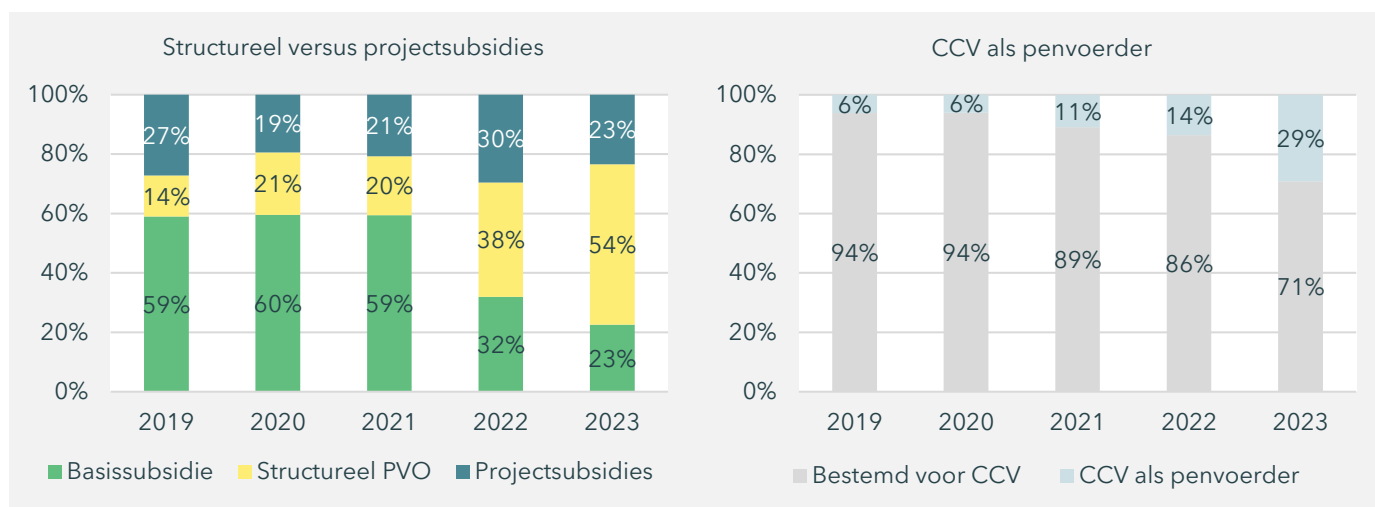
⁵ Deze bedragen komen uit het totaaloverzicht van Bijlage 1 van de jaarrekeningen en jaarverslagen van 2019-2023. Een klein gedeelte van de subsidiebaten komt uit keurmerken, maar dit is niet in het overzicht meegenomen.

subsidie van PVO met het onderbrengen van PVO-NL vanaf 2022 en door een groei in additionele opdrachten van euro 0,7 mln. in 2019 naar euro 3,8 mln. in 2023. De basissubsidie van het ministerie van JenV blijft nominaal ongeveer constant over deze periode.

De twee andere manieren om te kijken naar de subsidiebatens zijn weergegeven in Figuur 2.7. Links toont de verdeling van structurele subsidies (PVO structureel en de basisprogrammering) en de niet-structurele projectsubsidies. Rechts toont het gedeelte van de subsidies dat bestemd is voor het CCV en het gedeelte waar het CCV een penvoerderrol heeft. Het aandeel van de basisprogrammering wordt echter kleiner. Het aandeel van de subsidie voor de basisprogrammering is in 2019 bijna 60 procent, en in 2023 minder dan een kwart van de totale subsidiebatens, terwijl het aandeel van de structurele subsidiebatens bestemd voor PVO juist stijgt van 14 procent naar 54 procent.

Tegelijkertijd toont de rechterkant dat een steeds groter deel van de subsidiebatens niet bestemd is voor werkzaamheden van het CCV, maar waar het CCV als penvoerder de middelen doorzet naar andere organisaties. Dit aandeel groeit van 6 procent in 2019 met een bedrag van 0,5 miljoen euro naar bijna een derde van de totale subsidiebatens in 2023. Het CCV is penvoerder op projecten omtrent cyberveiligheid. In 2023 was dit namelijk 1,4 miljoen euro voor het meerjarenprogramma project Citydeal Lokale Weerbaarheid Cybercrime. Ook is het CCV penvoerder van de basissubsidies die bestemd zijn voor de zelfstandige regionale PVO's. In totaal waren deze basissubsidies euro 4,3 miljoen in 2023.

Figuur 2.7 De subsidiebatens van het CCV komen voor het grootste gedeelte uit PVO. Tegelijkertijd is ook een groter gedeelte niet bestemd voor de werkzaamheden van het CCV

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de jaarverslagen van het CCV 2019 en 2023 (Hoofdstuk 6 – Toelichting staat van baten en lasten) en de specificatie penvoering 2019 – 2024. Let op dat PVO ook gedeeltelijk uit projectsubsidies gefinancierd wordt

Ontwikkeling van het personeel

Het aantal fte neemt toe. Tabel 2.1 toont dat de totale bezetting nagenoeg constant is tussen 2019-2021, en daarna een groei doormaakt van 66 fte in 2021 tot 97 fte in 2023 en ruim 100 fte in 2024. Dit is een groei van de bezetting van 51 procent van 2019-2024 ofwel een jaarlijkse groei van 21 procent. Het aantal fte stijgt mee met de groei van organisatie, maar minder snel dan de baten die een groei lieten zien 64 procent over de periode 2019-2024.

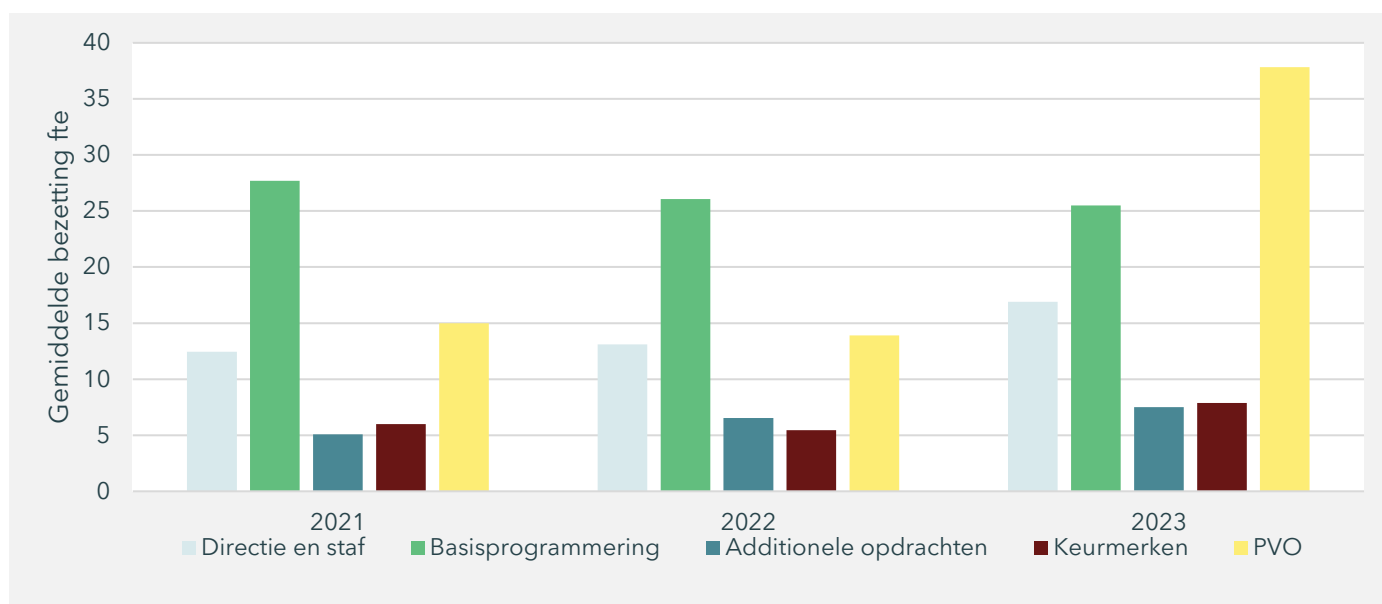
Tabel 2.1 Het CCV groeit vanaf 2022 flink met een ambitie om weer stabiel te worden vanaf 2025

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025-2027
Formatie begroot	-	65,1	65,1	64,0	86,1	105	103,2
Gemiddelde bezetting	67	64,6	66,2	65,1	97,1	100,9*	-

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de jaarverslagen van het CCV 2019 - 2024. * zijn voorlopige cijfers over 2024

De totale formatie is vanaf 2021 in de jaarverslagen uitgesplitst voor de verschillende subsidieonderdelen. Voor 2024 is deze uitsplitsing nog niet bekend. Vanaf 2021 is er een groei in bezetting te zien voor bijna alle onderdelen van het CCV (zie Figuur 2.8), met een flinke toename vooral binnen PVO van 15 fte in 2021 naar 37,8 fte in 2023. Enkel voor de basisprogrammering is een daling in het aantal fte te zien van bijna 28 fte in 2019 naar 24 fte in 2023.

Figuur 2.8 De bezetting van de basisprogrammering is het enige dat daalt in deze uitsplitsing

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de jaarverslagen van het CCV 2021 - 2023. Deze aantallen zijn de gemiddelde bezetting over het jaar

Het CCV is in de evaluatieperiode substantieel gegroeid in subsidiebat en in personeel. Tevens is de onderliggende structuur veranderd, zowel in hoe het CCV zich organiseert, de verdeling van de subsidiebat en als de rol die het CCV heeft met betrekking tot de bat en. Het aandeel van de basisprogrammering binnen het CCV is daarmee in financieel en personeel opzicht kleiner geworden in de evaluatieperiode. Het aandeel van de basisprogrammering in financieel en personeel opzicht was het grootst aan het begin van de evaluatieperiode, maar is een stuk kleiner geworden over de jaren heen.

2.3 Het CCV en de basisprogrammering

Voor deze evaluatie ligt de nadruk op de basissubsidie van het ministerie van JenV aan het CCV. Dit hoofdstuk kijkt daarom naar de ontwikkeling van de basissubsidie vanuit de financiële kant, de inzet van de middelen van de basissubsidie (activiteiten), en hoe dit wordt ervaren door de doelgroepen van het CCV.

2.3.1 De financiële middelen van de basissubsidie

Het CCV ontvangt jaarlijks een basissubsidie van het ministerie van JenV. De basissubsidie zet het CCV in op het onderhouden van de publiek-private infrastructuur en activiteiten die georganiseerd zijn in clusters van 2019-2023 en vanaf maart 2024 volgens hoofdthema's. Binnen de clusters en hoofdthema's werkt het CCV aan specifieke thema's.

In de evaluatieperiode blijft de basissubsidie nominaal constant, zoals te zien is in Tabel 2.2. Tussen de euro 4,2 mln. en euro 4,6 mln. basissubsidie met 24-28 fte, die gezamenlijk 8-9 clusters hebben met daaronder 35-38 thema's. Vanaf 2023 is er (weer) een lichte groei van de basissubsidie, met een dalend aantal fte en een daling in het aantal clusters, omdat er clusters zijn samengevoegd. De onderzoeksperiode wordt gekenmerkt door hoge inflatie in vergelijking met eerdere periodes. Dus hoewel de basissubsidie nominaal gelijk is gebleven, daalt de basissubsidie in reële bedragen met 20 procent als de subsidie gecorrigeerd wordt door inflatie.

Tabel 2.2 Reële basissubsidie daalt over de tijd

	2019	2020	2021	2022	2023	2024*
Basissubsidie (× €1.000)	€ 4.592	€ 4.561	€ 4.336	€ 4.265	€ 4.409	€ 4.575
Bassissubsidie gecorrigeerd voor inflatie (× €1.000, 2019=1)	€ 4.592	€ 4.501	€ 4.162	€ 3.685	€ 3.664	€ 3.678
Aantal fte's	Niet bekend	Niet bekend	27,7	26,1	25,5	24,1
Basissubsidie per fte			€ 157.000	€ 164.000	€ 173.000	€ 190.000
Basissubsidie per fte gecorrigeerd voor loonstijging (2019=1)			€ 150.000	€ 151.000	€ 153.000	€ 155.000
Bassissubsidie per fte gecorrigeerd voor inflatie (2019=1)			€ 150.000	€ 141.000	€ 144.000	€ 153.000
Uurtarief CCV	115	115	118	118	118	121
Aantal uur beschikbaar** (×1000)	39.930	39.657	36.745	36.144	37.369	37.810
Aantal clusters / hoofdthema's	9	9	9	9	8	8
Aantal thema's	37	36	38	37	35	37***

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de jaarverslagen van het CCV 2019-2023, de verantwoording basisprogrammering van 2019 - 2023 en de basisprogrammering 2024. Deze aantallen zijn de gemiddelde bezetting over het jaar. Voor 2023 en 2024 is het aantal fte's gebaseerd op de gesprekken met het hoofd Bedrijfsvoering van het CCV. *2024 zijn de voorlopige jaarcijfers. Salarisstijgingen zijn afkomstig uit de CAO Rijk en inflatie is berekend op basis van CBS-cijfers over jaar-op-jaar inflatie. **Het aantal uur is de berekening van nominale subsidie / fte en houdt geen rekening met out-of-pocket bedragen, dit resulteert in minder uur. ***Dit getal is exclusief de innovatieruimte, waar additioneel acht initiatieven worden aangepakt

Tegelijkertijd neemt het aantal fte dat uit de basissubsidie aan het werk is af. Deze fte's zijn in de periode vanaf 2019 duurder geworden door forse loonstijgingen. Als naar de cao-afspraken wordt gekeken, bedragen alleen de structurele salarisaanpassingen al 22 procent. De basissubsidie per fte lijkt in nominale termen flink te stijgen, namelijk van euro 157.000 in 2021 naar euro 190.000 in 2024. In reële termen is die stijging echter een stuk minder, namelijk van euro 150.000 in 2021 naar euro 155.000 in 2024. In reële termen wordt 2019 als referentiejaar gekozen. Wanneer de basissubsidie per fte wordt gecorrigeerd voor inflatie ontstaat hetzelfde beeld.

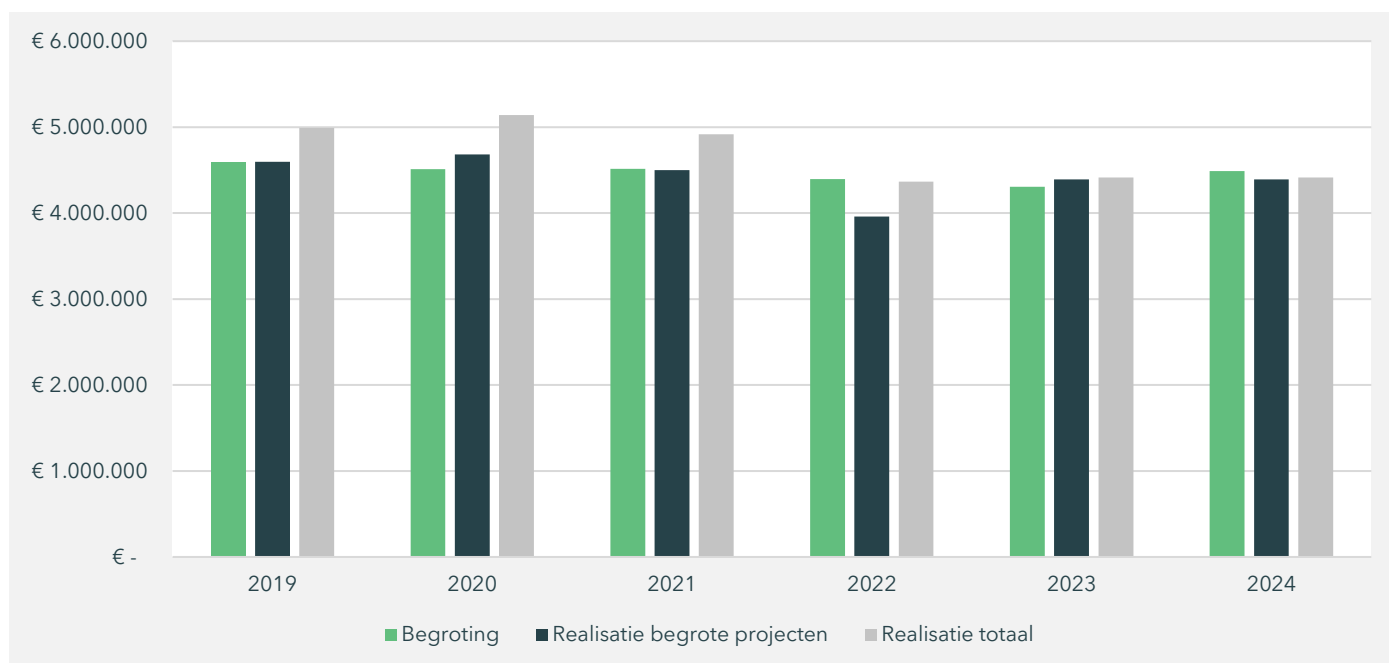
Tot slot is het uurtarief van het CCV gestegen met 5,2 procent (van euro 115 in 2019 naar euro 121 in 2024), wat minder is dan de eerdergenoemde salarisaanpassingen van 22 procent. In combinatie met het nominaal gelijk blijven van de basissubsidie, betekent dit dat het CCV met 5,3 procent minder uren de activiteiten van de basisprogrammering verricht.

Inzet van de middelen

De basissubsidie moet jaarlijks een sluitende begroting hebben, waarbij alle middelen vooraf worden gealloceerd. Dit betekent dat het CCV samen met het ministerie van JenV jaarlijks een programmering opstelt met activiteiten die dat jaar met de basissubsidie worden gefinancierd. De middelen van de basissubsidie worden ingezet in uren en in out-of-pocket (OOP) uitgaven. Jaarlijks gaat ongeveer 15-20 procent naar OOP.

Op basis van een analyse van de begroting en realisatie in de periode 2019-2024 ontstaat een eerste kwantitatief beeld van het doelbereik. Figuur 2.9 geeft in rode balken de totale begroting met middelen vanuit de basissubsidie vanaf 2019 weer. De realisatie is gesplitst in twee soorten: de realisatie van de projecten die zijn begroot en de totale realisatie. De totale realisatie is in de eerste drie jaren hoger dan de begroting. Dit wordt veroorzaakt doordat in de jaren 2019-2022 de webredactie van het CCV niet wordt meegenomen in de begroting van de basisprogrammering, maar in de begroting van de bedrijfsvoering.⁶ Voor het totaalbeeld van de realisatie van de basisprogrammering zijn deze kosten wel meegenomen, omdat de programmering een bijdrage levert aan de totale overheadkosten. Bovendien is er een dip te zien in 2022, omdat er activiteiten niet door zijn gegaan door de coronapandemie. Begroting en realisatie van de begrote projecten zijn over het algemeen in evenwicht. Dat wijst erop dat er binnen budget wordt gewerkt.

Figuur 2.9 Begroting en realisatie op begrote projecten zijn over het algemeen in evenwicht

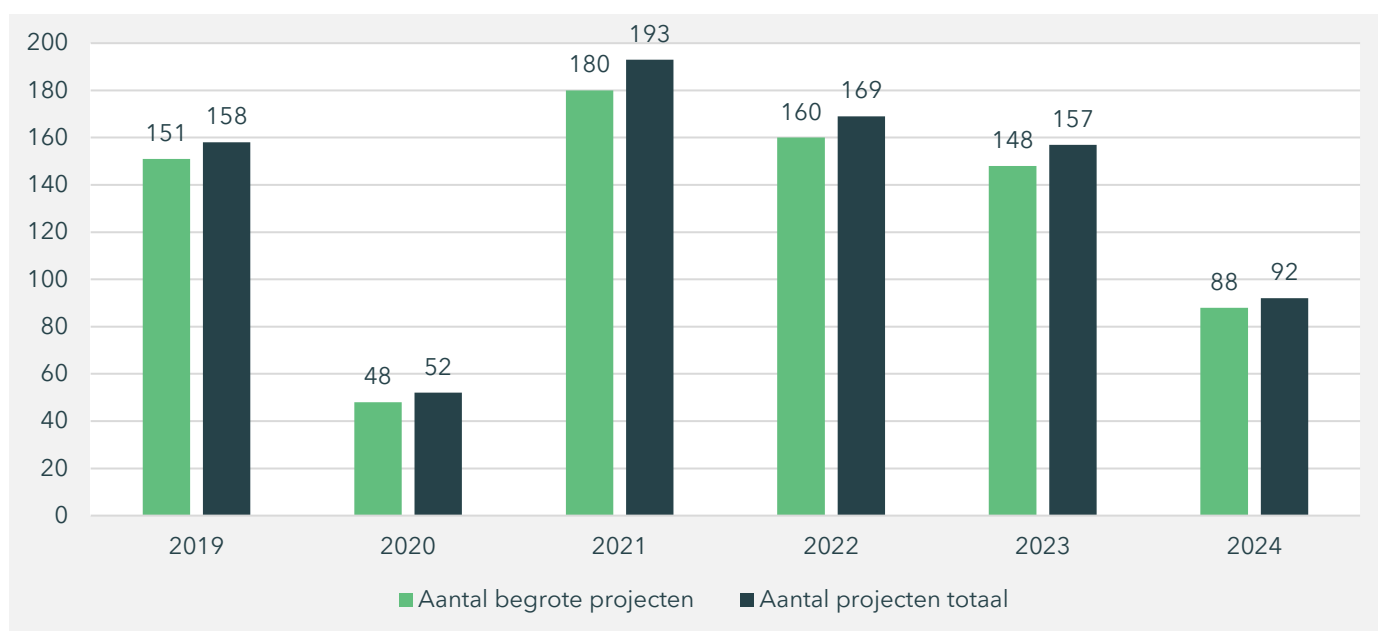

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de begroting en realisatie per project van het CCV 2019 - 2024

⁶ De kosten voor bedrijfsvoering worden verdeeld over de verschillende subsidiebronnen, en de basisprogrammering draagt bij aan die overheadkosten.

De middelen worden ingezet op projecten en activiteiten. Het aantal projecten en activiteiten is te zien in Figuur 2.10. Op 2020 na, lijkt het CCV met de middelen jaarlijks een groot aantal activiteiten en projecten uit te voeren. In 2022 gaat het om 88 begrote projecten en 92 gerealiseerde projecten, maar dit is al een stuk minder dan in de eerdere jaren. Enkel in 2020 zijn de middelen aan een relatief klein aantal projecten besteed. De daling vanaf 2021 is het gevolg van sturing op een hoger abstractieniveau, waardoor activiteiten samengevoegd werden.

Figuur 2.10 Het aantal projecten en activiteiten schommelt flink in de evaluatieperiode

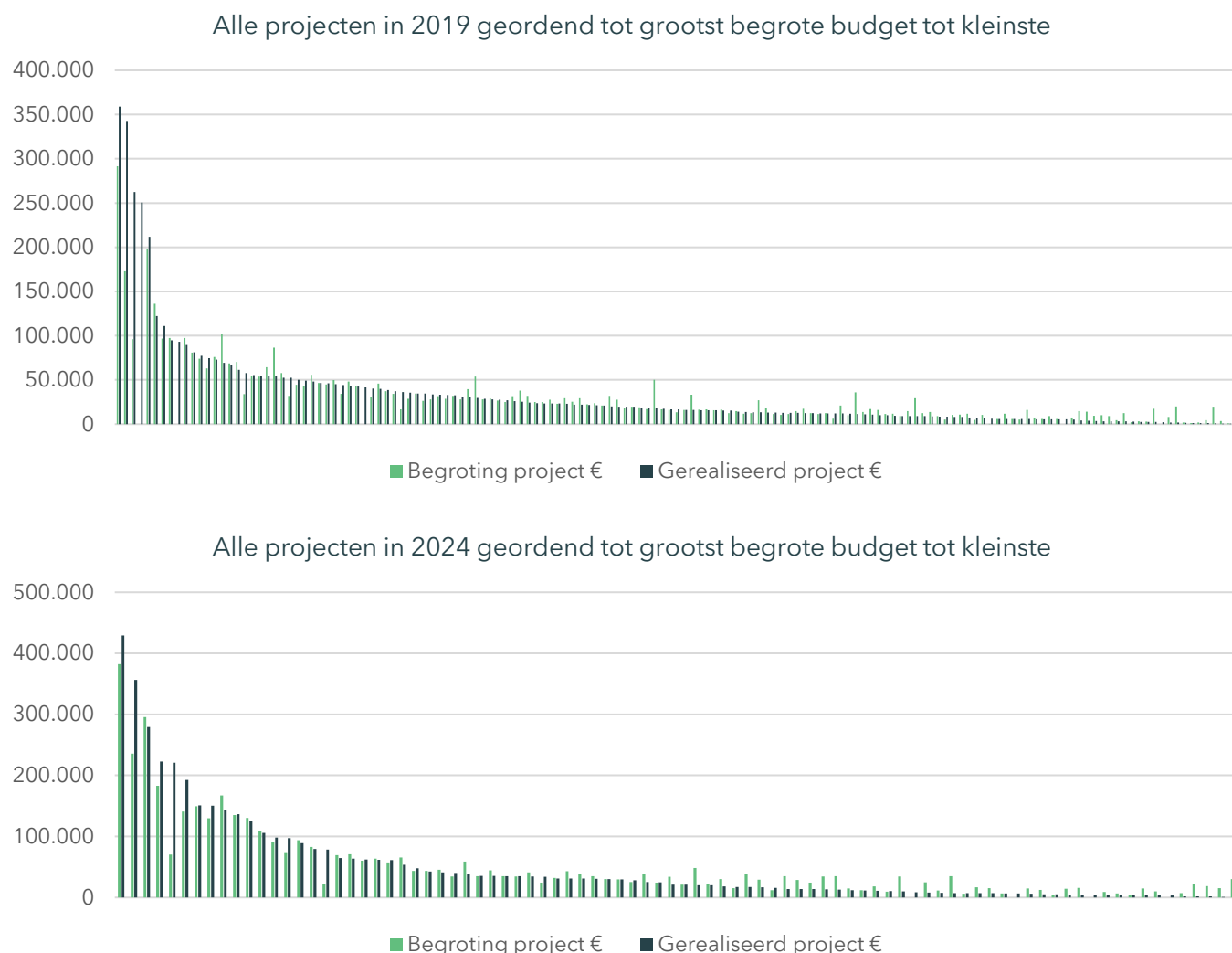

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de begroting en realisatie per project van het CCV 2019 - 2024

Er is een groot aantal projecten met een gering budget en een aantal projecten met forse budgetten zowel in 2019 als in 2024 (Figuur 2.11). De top 10 van de projecten in 2024 beslaat 43 procent van de begroting en zelfs 50 procent van de realisatie (in 2019 is dit 30 en 37 procent). In 2019 zijn er 80 projecten met een budget van minder dan euro 20.000 (ofwel meer dan de helft van de begrote projecten heeft een budget van minder dan euro 20.000). In 2024 zijn dit 27 projecten, een aandeel van ruim 30 procent.

Het CCV lijkt stappen te zetten naar een projectsturing op een hoger abstractieniveau, maar voert nog steeds veel projecten uit met een klein budget. Eén van de redenen van dit relatief grote aantal kleine projecten is dat het CCV reageert op vragen van het ministerie van JenV wanneer dit nodig is. Dit zijn dikwijls ad hoc vragen die met een relatief klein budget worden uitgevoerd. Ten slotte zijn begroting en realisatie op projectniveau niet altijd in evenwicht. Deze verschillen worden voor een groot deel veroorzaakt doordat het CCV de basissubsidie gedurende het jaar flexibel inzet en keuzes maakt om projecten bij te stellen of nieuwe projecten te starten. Het CCV doet dit in overleg met het ministerie van JenV: het CCV gaat iedere vier maanden in gesprek over de begroting en realisatie van de projecten, houdt bij welke extra projecten er in de basisprogrammering worden gedaan en kijkt hoe dat past in het budget.

Figuur 2.11 Het CCV doet veel relatief kleine projecten met de middelen voor de basisprogrammering

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de begroting en realisatie per project van het CCV in het jaar 2019 en 2024. De analyse toont alle begrote en gerealiseerde projecten in volgorde van het project met het grootste begrote budget (links) tot en met het kleinste (rechts)

2.3.2 Inzet van de basissubsidie 2019-2023

Het CCV bepaalt samen met het ministerie van JenV de inzet van de basissubsidie aan de hand van een basisprogrammering. Dit zijn de voorgestelde projecten en activiteiten die het CCV wil uitvoeren met de basissubsidie in samenwerking met de dossierhouders van het ministerie van JenV.

Basisprogrammering en verantwoording

De activiteiten en projecten die het CCV met de jaarlijkse middelen van de basissubsidie uitvoert, vormen de basisprogrammering. Dit wordt omschreven in een basisprogrammeringsdocument dat het CCV jaarlijks opstelt samen met en voor het ministerie van JenV. De programmering komt tot stand door afstemming tussen CCV-adviseurs en dossierhouders van het ministerie van JenV binnen de JenV-directies Rechtshandhaving en

Criminaliteitsbestrijding (DRC), Jeugd, Familie en Aanpak Criminaliteitsfenomenen (DJFC) en Veiligheid en Bestuur (DVB).

De jaarlijkse basisprogrammering is een uitgebreid document waarin het CCV en het ministerie van JenV op themaniveau de ontwikkelingen, doelen, activiteiten of projecten en de belangrijkste output specificeren, alsook voor sommige thema's omschrijven hoe de activiteiten geëvalueerd worden en wat het resultaat moet zijn. De verantwoording van de programmering omschrijft per thema het doel van het jaar, een terugblik op het jaar, de behaalde resultaten en voor sommige thema's het effect van de activiteiten. De structuur van de programmerings- en de verantwoordingsdocumenten is, op wat naamswijzigingen na, niet veranderd in de evaluatieperiode waardoor de inzet over de jaren heen goed te analyseren is.

Clusters

Uit de documenten over de basisprogrammering is te zien dat het CCV binnen de basissubsidie werkt met clusters, die een koepel vormen voor de inhoudelijke onderwerpen waar het CCV zich op richt. Elk cluster heeft onderliggende thema's waarbinnen activiteiten en projecten worden uitgevoerd. Het aantal clusters en de inhoudelijke thema's van de clusters blijven in de periode 2019-2023 zowel in aantallen en inhoudelijke onderwerpen nagenoeg constant. Er zijn in 2019-2022 negen clusters en in 2023 zijn het er acht. De reden voor deze (geringe) verandering is dat in 2023 de clusters High Impact Crimes (HIC) en Criminaliteit tegen het Bedrijfsleven (CtB) worden samengevoegd tot het cluster Gebiedsgerichte (vermogens)criminaliteit. De reden voor deze samenvoeging is dat er veel overlap bestaat op dossiers binnen deze clusters en dat het CCV de terminologie wil laten aansluiten bij die van het ministerie van JenV en de PVO's. Een kleinere wijziging is de benaming van het cluster Nalevingsexpertise naar Gedrag en Samenleving.

Tabel 2.3 Clusters zijn constant tot 2022, met een (geringe) verandering van 2022-2023

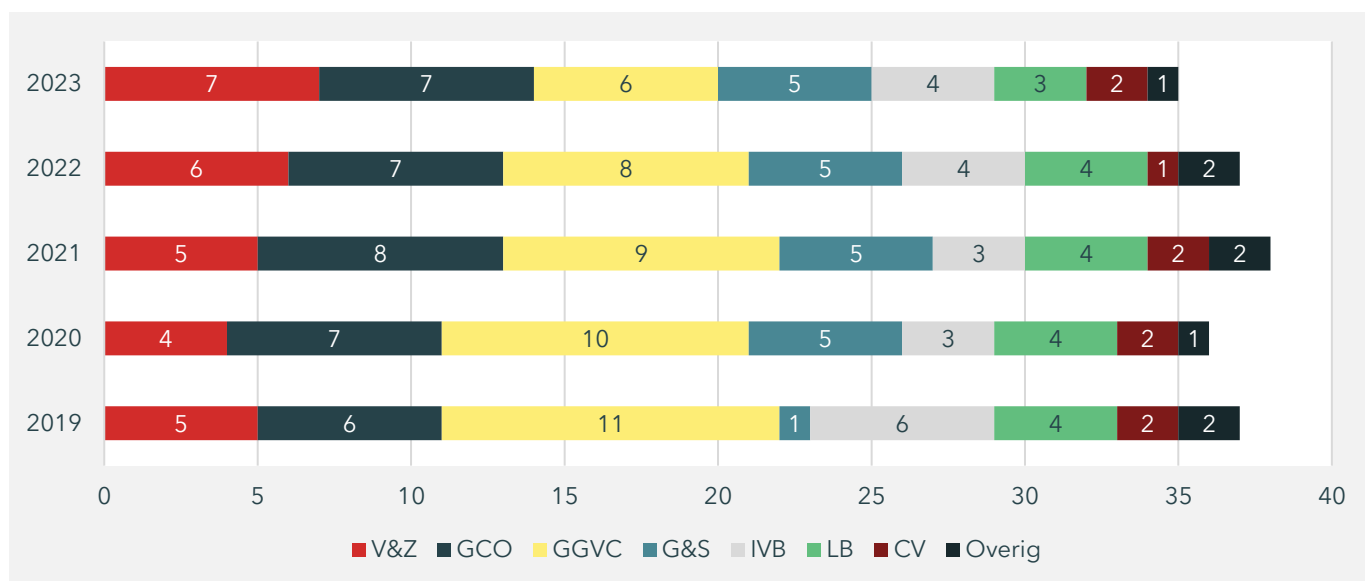
2019 (9 clusters)	2020 (9 clusters)	2021 (9 clusters)	2022 (9 clusters)	2023 (8 clusters)
High impact crimes	High impact crimes	High impact crimes	High impact crimes	Gebiedsgerichte (vermogens)criminaliteit (GGVC)
Criminaliteit en het bedrijfsleven	Criminaliteit en het bedrijfsleven	Criminaliteit tegen het bedrijfsleven	Criminaliteit tegen het bedrijfsleven	
Veiligheid en zorg	Veiligheid en zorg	Veiligheid en zorg	Veiligheid en zorg	Veiligheid en zorg (V&Z)
Georganiseerde criminaliteit en ondermijning	Georganiseerde criminaliteit en ondermijning	Georganiseerde criminaliteit en ondermijning	Georganiseerde criminaliteit en ondermijning	Georganiseerde criminaliteit en ondermijning (GCO)
Nalevingsexpertise	Nalevingsexpertise	Gedrag en samenleving	Gedrag en samenleving	Gedrag en samenleving (G&S)
Integraal veiligheidsbeleid	Integraal veiligheidsbeleid	Integraal veiligheidsbeleid	Integraal veiligheidsbeleid	Integraal veiligheidsbeleid (IVB)
Leefbaarheid	Leefbaarheid	Leefbaarheid	Leefbaarheid	Leefbaarheid en veiligheid (LB)
Cybercrime	Cybercrime en fraude	Cybercrime en (online) fraude	Cybercrime en online fraude	Cybercrime en online fraude (CV)
Overig	Overig	Overig	Overig	Overig

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de verantwoording basisprogrammering van het CCV 2019 - 2023

Thema's

Elk inhoudelijk onderwerp is uitgesplitst in een aantal inhoudelijke thema's. Figuur 2.12 toont de ontwikkeling van de thema's binnen de clusters in de periode 2019-2023. Het aantal thema's wisselt tussen de 35 en de 38, maar het aantal thema's binnen een cluster verschilt. De clusters met het grootste aantal onderliggende thema's zijn in 2023 Veiligheid & Zorg en Georganiseerde Criminaliteit & Ondernijning, terwijl dit in 2019 nog Gebiedsgerichte Vermogenscriminaliteit is samen met Georganiseerde Criminaliteit & Ondernijning en Integraal Veiligheidsbeleid. Het cluster Gedrag & Samenleving heeft vanaf 2020 meer onderliggende thema's, wat gedreven wordt door de komst van een nieuw onderdeel bij het CCV (vanuit het ministerie van JenV) dat zich vanuit gedragsexpertise richt op naleving van wetten en regels breder dan alleen het domein veiligheid.

Figuur 2.12 Het totaal aantal thema's blijft constant, maar binnen de clusters zijn schommelingen

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de basisprogrammeringen van het CCV 2019 - 2023. De namen van de clusters zijn van 2023 (zie afkortingen in Tabel 2.3). Het aantal thema's voor gebiedsgerichte (vermogen)criminaliteit is van 2019 - 2022 de som van de thema's binnen de clusters High Impact Crimes en Criminaliteit tegen bedrijfsleven

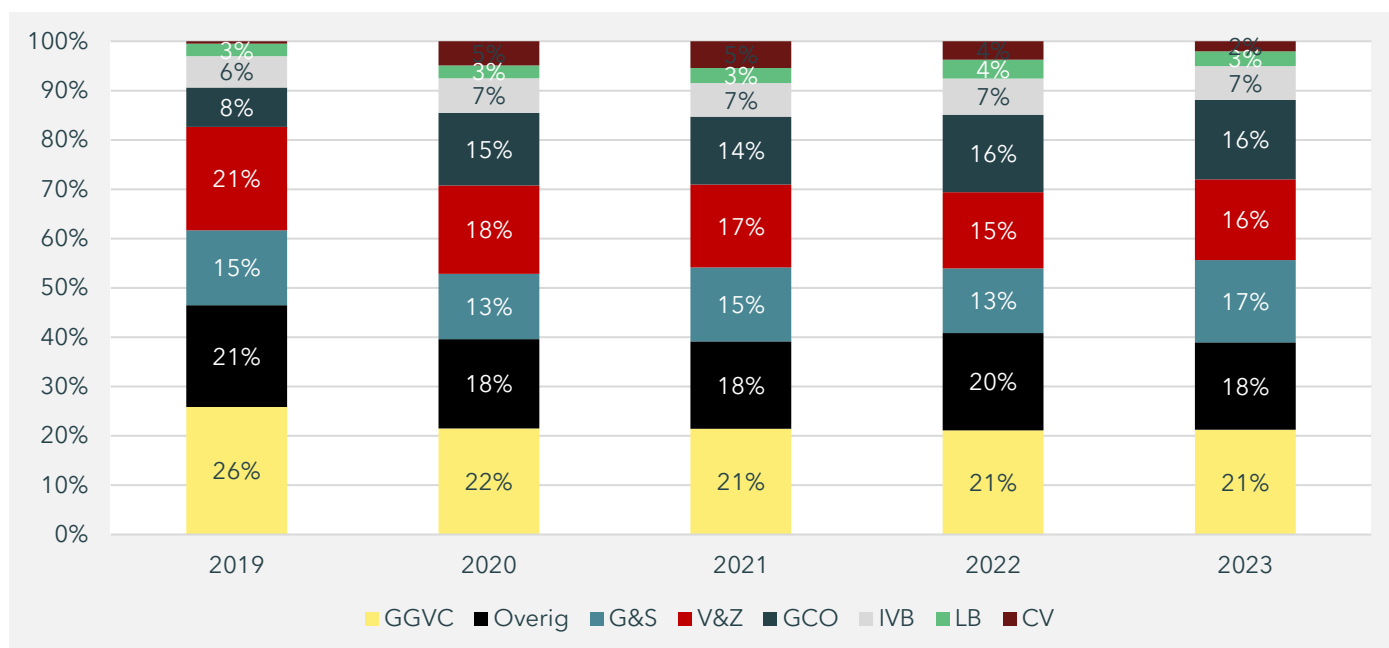
Een verdiepende analyse van de basisprogrammering in de periode 2019-2023 laat zien dat de thema's binnen de basisprogrammering nauwelijks veranderen. Uit documentenonderzoek, waarin is gekeken naar de thema's en onderliggende activiteiten, blijkt dat veranderingen vooral bestaan uit thema's die van naam veranderen, thema's die worden samengevoegd of thema's die bij een ander cluster worden ondergebracht.

Het basisprogrammeringsdocument van 2024 laat zien dat de basisprogrammering nog steeds dezelfde clusters en thema's heeft als in 2023. Alleen het cluster Veiligheid en Zorg krijgt een extra thema "preventie met gezag". De vernieuwing in de basisprogrammering van 2024 is dat er innovatieruimte is. Hierin worden innovatievoorstellen gedaan die vallen onder een specifiek cluster. Uit documentenanalyse lijkt de nadruk van de innovatievoorstellen vooral te liggen op zaken waar bepaalde diensten verder ontwikkeld worden (een vorm van incrementele innovatie). Voorbeelden zijn een verrijking van het samenwerkingsmodel, digitaal PKVW en doorontwikkeling barrièremodel. Vanaf maart 2024 is het CCV georganiseerd volgens de hoofdthema's zoals bepaald in de nieuwe strategische visie. De meeste clusters matchen met de nieuwe hoofdthema's, behalve het hoofdthema veilige woon- en leefomgeving. Hierin vallen vier van de acht clusters Leefbaarheid & Veiligheid, Integraal Veiligheidsbeleid, Gedrag en

Samenleving en Gebiedsgerichte Vermogenscriminaliteit. De verantwoording van de basisprogrammering 2024 is nog niet beschikbaar tijdens deze evaluatie.

De verdeling van middelen volgt voor een groot deel de indeling naar thema's. Figuur 2.13 laat de verdeling van middelen zien. Aangezien de middelen van de basissubsidie nagenoeg nominaal constant blijven betekent een groter of kleiner aandeel direct meer of minder middelen. Het CCV spendeert jaarlijks ongeveer 20 procent van de middelen aan overige activiteiten en stafdiensten, waaronder management, overhead en de redactie van Secondant. De verdeling van middelen blijft in de periode 2020-2023 min of meer gelijk. De grootste inhoudelijke clusters in 2019, Gebiedsgerichte Vermogenscriminaliteit en Veiligheid & Zorg, blijven een groot deel van de middelen ontvangen, maar hun aandeel daalt licht. Voor Gebiedsgerichte Vermogenscriminaliteit is dit het gevolg van een verschuiving van middelen naar het PVO. De clusters Georganiseerde Criminaliteit & Ondermijning en Gedrag & Samenleving krijgen wat meer middelen toebedeeld. Ook Cybercrime lijkt na 2019 meer financiële aandacht te krijgen, maar dit zwakt weer af na 2021. Een beperking van deze analyse van de basissubsidie is dat minder financiële aandacht niet noodzakelijk minder aandacht van het CCV betekent. Het blijkt dat projectsubsidies en verschuiving naar het PVO een deel van de veranderingen verklaren. Overall lijkt het erop dat de financiële stromen niet wezenlijk veranderen in de evaluatieperiode.

Figuur 2.13 Financiële verdeling is relatief constant vanaf 2020

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de begroting en realisatie per cluster van het CCV 2019 - 2023. Voor een goede vergelijking zijn de middelen van de clusters High Impact Crimes en Criminaliteit tegen Bedrijfsleven bij elkaar opgeteld en vallen onder Gebiedsgerichte Vermogenscriminaliteit. Onder overig valt het 'cluster' overig en stafdiensten

Projecten, activiteiten en diensten van het CCV

De laatste stap in de documentenanalyse is om te kijken in hoeverre het CCV doet wat het belooft. Hiervoor zijn de jaarlijkse basisprogrammering, de verantwoording en de begroting en realisatie van de projecten weer gebruikt. Het jaar 2023 dient als basis voor deze analyse, omdat de clusters en thema's van de basisprogrammering nauwelijks zijn veranderd, maar waar nodig is de analyse aangevuld met informatie uit andere jaren.

Tabel 2.4 is de documentenanalyse: het kijkt welke activiteiten het CCV uitvoert met de basissubsidie, in hoeverre deze worden gerealiseerd en geëvalueerd en hoe de activiteiten aansluiten bij de doelstellingen van het CCV. Uit de analyse blijkt dat het CCV over het algemeen in staat is het activiteitenplan uit te voeren. Activiteiten sluiten vaak aan bij meerdere doelen van het CCV, zoals te zien is in de laatste kolom van de tabel. Elk thema heeft een activiteitenplan wat een combinatie is van de activiteiten die in het jaar worden uitgevoerd. Juist de combinatie van de activiteiten zorgt ervoor dat het CCV doelen weet te behalen. Ter illustratie: kenniskringen zijn een manier om nieuwe inzichten op te halen voor de webdossiers of voor de ontwikkeling van nieuwe producten en diensten én het helpt om het netwerk te versterken en uit te breiden. De tabel illustreert dat het CCV een groot aantal producten en diensten heeft waar doelgroepen gebruik van kunnen maken. De producten en diensten hebben verschillende vormen, zoals webdossiers, webinars, vragenuren, helpdesks, (landelijke) bijeenkomsten, maar ook instrumenten zoals handreikingen, aanpakken en barrièremodellen. Het CCV is met activiteiten aan de slag met het beheer en up-to-date houden van de thema's en op sommige terreinen met vernieuwing. Dit doet de organisatie door veel samen te werken met opdrachtgevers, afnemers en andere experts en partners uit het veld.

Tabel 2.4 Het CCV heeft een breed palet aan activiteiten

Type activiteit	Omschrijving	Verantwoording en evaluatie	Sluit aan bij doelstellingen CCV*
Actueel houden en door-ontwikkelen webdossiers	Online dossiers met informatie over een specifiek thema voor de doelgroepen met een periodieke nieuwsbrief voor abonnees. De webdossiers staan op de algemene website van het CCV of op een website in het beheer van het CCV. Het CCV heeft ongeveer 35 websites in beheer op dit moment. Voorbeelden 2023: Webdossiers op de CCV website, www.platformmultiproblematiek.nl/ en www.Wegwijzerjeugdenveiligheid.nl.	Het lukt het CCV goed om de webdossiers actueel te houden en van nieuwe informatie of aanpakken te voorzien. De input wordt opgehaald door andere activiteiten. Er zijn thema's die jaarlijks kijken naar het aantal bezoekers van de webdossiers, interesse in artikelen of naar de groei in abonnees van de nieuwsbrief, maar dit wordt niet voor alle webdossiers gerapporteerd.	Ja, deelt expertise en stimuleert gebruik van aanpakken.
Online magazine beheren	Functioneel beheer en de inhoudelijke redactie voeren van online magazines / platforms. Deze online magazines zijn thema-overstijgend, terwijl een webdossier juist themaspecifiek is. Voorbeelden 2023: www.toezine.nl, vakblad Secondant https://ccv-secondant.nl/.	Het CCV slaagt erin om wekelijks nieuwe artikelen te plaatsen op de magazines en zet in op naamsbekendheid. Monitoring van aantal abonnees, artikelen, en een goede waardering van gebruikers door lezersonderzoeken.	Ja, verzamelt, ontwikkelt, deelt expertise en versterkt en ondersteunt professionals.
Uitzetten en gebruiken van (wetenschappelijk) onderzoek	Stimuleren en uitzetten van relevant (wetenschappelijk) onderzoek ten behoeve van kennisdeling. Soms speelt het CCV actief een rol in het onderzoek zelf. Voorbeelden 2023: Internationale onderzoeken (IMOBEX en VBAR). Onderzoeksvoorstellen op relevante thema's.	Het CCV publiceert actief nieuwe onderzoeken via zijn kanalen en bepaalt thematiek voor onderzoeken. Naast het aantal publicaties op de webdossiers wordt dit procesmatig gerapporteerd.	Ja, verzamelt expertise.

Type activiteit	Omschrijving	Verantwoording en evaluatie	Sluit aan bij doelstellingen CCV*
Ophalen en uitwisselen van kennis uit het veld	Organiseren en begeleiden van (online) bijeenkomsten met experts of geïnteresseerde professionals om inzichten op te halen uit het veld. Vaak gaat dit gepaard met het delen van kennis met de doelgroepen. Voorbeelden 2023: Kenniskring bestuurlijke aanpak drugscriminaliteit, Kennissessie mobiel banditisme, Kennissessie Sekswork.	Het CCV slaagt erin per thema één kenniskring- of sessie te organiseren. Voor een enkele thema zijn dit er meer per jaar. Het CCV rapporteert over de besproken onderwerpen. Soms worden aantallen genoemd.	Ja, verzamelt en verspreidt informatie, verbindt en versterkt het netwerk.
Delen van kennis	Verzorgen van webinars / workshops waarin actuele informatie en ontwikkelingen worden besproken met de doelgroepen op een thema of een specifiek onderwerp Voorbeelden 2023: Webinar Drugsoverlast in Horeca, Jeugdcriminaliteit, multiproblematiek, OOV op orde, "hoe maak je een goed proces-verbaal".	Het CCV heeft een groot aantal webinars, maar het is niet duidelijk hoe vaak deze worden ingezet. Voor sommige webinars monitor het CCV het aantal deelnemers, maar niet de waardering en kwaliteit van de webinar.	Ja, verspreidt informatie, deelt expertise en stimuleert effectieve aanpakken.
Ondersteunen en adviseren	Ondersteunen van doelgroepen door periodiek een training, vragenuurtje, helpdesk of coach te zijn waar de doelgroepen hun vragen kunnen stellen en het CCV advies kan geven. Soms gaat het CCV een slag verder en geeft het verdiepende ondersteuning aan een specifieke afnemer. Voorbeelden 2023: proces-begeleiding, Helpdesk Informatiepositie, Vragenuur multiproblematiek, Training Samen Sterk, Training Cultuurgericht Toezicht, Coaching on the Job, interviews, werksessies werkbezoeken.	Het CCV zet dit type ondersteuning in op een groot aantal thema's, vaak in combinatie met andere activiteiten. Voor Training Cultuurgericht Toezicht lukte het in 2023 niet om het lesmateriaal te updaten en heeft een weerbaarheidstraining niet plaatsgevonden. In de verantwoording staat enkel dat dit type ondersteuning heeft plaatsgevonden.	Ja, stimuleren van aantoonbaar effectieve aanpakken, versterkt en ondersteunt professionals.
Actieve rol in netwerk verstevigen en in (landelijke) samenwerking sverbanden	Proactief samenwerken intern en met externe partners en het verder verbreden van het netwerk, onder andere door te investeren in langetermijnrelaties. Voorbeelden 2023: Landelijke kenniskring bestuurlijke aanpak drugscriminaliteit, Landelijk programma Geweld Hoort Nergens Thuis, Samenwerking scholieren.com, Netwerk buurtbemiddeling.	Het CCV neemt plaats in landelijke programma's en samenwerkingsverbanden en kijkt goed welke rol het kan spelen. Het CCV speelt ook een actieve rol in het verstevigen van het netwerk. Dat staat bij een groot deel van de thema's centraal. De verantwoording kijkt met name kwalitatief naar het netwerk. Voor samenwerkingsverbanden wordt genoemd met wie het CCV	

Type activiteit	Omschrijving	Verantwoording en evaluatie	Sluit aan bij doelstellingen CCV*
Organiseren landelijke bijeenkomsten	Organiseren van landelijke (online en offline) bijeenkomsten ten behoeve van kennisuitwisseling en het uitbreiden en samenbrengen van het netwerk binnen een bepaald thema.	samenwerkt en welke rol het CCV heeft. Het CCV organiseert binnen de basisprogrammering een aantal landelijke congressen. Voor bijna alle grote bijeenkomsten registreert het CCV het aantal bezoekers en vraagt hen om een evaluatie.	Ja, stimuleert samenwerking en verbindt publiek-privaat en beleid en praktijk.
	Voorbeelden 2023: Tweejaarlijks congres Handhaving en Gedrag, Seminar Wapens onder Jongeren, Grootstedennetwerk-dag, Landelijk congres Weerbare Wijken, Cybercongres.	In de verantwoording staat in hoeverre de bijeenkomst was volgeboekt en hoe deze achteraf was gewaardeerd.	
Ontwikkelen van nieuwe (digitale) producten en diensten	Het CCV ontwikkelt nieuwe instrumenten, zoals integrale aanpakken, modellen en tools (de producten en diensten), vaak samen met de afnemers en experts.	Het CCV werkt samen met partners in de ontwikkeling van nieuwe producten en diensten. De verantwoording toont kwalitatief de stappen die er zijn gezet in het jaar.	Ja, ontwikkelt nieuwe methodieken en effectieve aanpakken die aantoonbaar werken in de praktijk.
	Voorbeelden 2023: Digitaal Nachtregister, Barrièremodellen Handreikingen, Stappenplannen Factsheets, Podcasts, Blogs.		
Beheer van bestaande (digitale) producten en diensten	Beheer van bestaande (digitale) producten en diensten door te blijven werken aan functionaliteiten.	Het lukt het CCV een stap te zetten in het optimaliseren van bestaande producten en diensten.	Ja, behoud van aantoonbaar effectieve aanpakken.
	Voorbeelden 2023: PKVW, Digitaal Opkopersloket, Interventiekompas, Handreiking Tijdelijk Huisverbod, Het 7-stappenmodel, Hello's registratiesysteem.	De verantwoording rapporteert welke stappen er zijn gezet.	

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de basisprogrammering en verantwoording basisprogrammering van het CCV van 2019 - 2023, ophalen van producten en diensten binnen de thema's Woonoverlast, Jeugd & Veiligheid, Buurtbemiddeling en Georganiseerde Criminaliteit en Ondernijning. *De doelstellingen zijn de doelen zoals gedefinieerd in de statuten

Het CCV verantwoordt de basisprogrammering veelal kwalitatief door de activiteiten uit te voeren zoals omschreven in het activiteitenplan per thema. Per thema maakt het CCV samen met het ministerie van JenV duidelijk welke stappen er zijn gezet en welke resultaten en effecten er zijn behaald. Waar het kwantitatief mogelijk is, monitort het CCV de output van de activiteiten, zoals aantal bezoekers op de website of aantal aanwezigen tijdens een congres. Voor een selectief aantal activiteiten wordt ook de waardering van de doelgroepen gerapporteerd, zoals bij landelijke bijeenkomsten. De waardering van activiteiten is vaak positief. In de verantwoording wordt het kwantitatief monitoren van de activiteiten en de ervaring van doelgroepen niet structureel uitgevoerd. Daardoor is uit de documenten niet een algemeen beeld te halen van welke activiteiten en thema's zorgen voor de meeste meerwaarde voor doelgroepen.

Ten slotte voert het CCV een aantal projecten en activiteiten uit die jaarlijks terugkeren en wordt geïnvesteerd in vernieuwing van de dienstverlening. Het eerste past bij het in stand houden van een publiek-private infrastructuur

voor criminaliteitspreventie en veiligheid. Het relevant en up-to-date houden en verspreiden van bestaande kennis en aanpakken, zoals het beheer van magazines en webdossiers, en het ondersteunen van afnemers, zijn activiteiten die structureel aandacht vragen. Het tweede, vernieuwing van de dienstverlening, past bij een organisatie die incrementeel innoveert door bestaande dienstverlening te verbeteren. Voor beide activiteiten is continuïteit van de financiën vereist. Deze continuïteit wordt door een basissubsidie gegarandeerd, waarbij het wel van belang is dat de omvang van de subsidie voldoende is en dat een mate van zekerheid over de jaarlijkse subsidie is geborgd.

Tot slot analyseren we de relatie tussen middelen en activiteiten (Tabel 2.5). De selectie bestaat uit de projecten die de meeste middelen toegekend krijgen. In (bijna) alle jaren van de evaluatieperiode komen de projecten PKVW, Toezine, Secondant, Wegwijzer Jeugd en Barrièremodellen terug. Hieronder vallen meerdere activiteiten, maar dit houdt in dat het CCV prioriteit geeft aan de grote projecten (PKVW), de grote kennisplatformen (Website, Toezine, Secondant) en webdossiers (Redactie website CCV, Wegwijzer Jeugd) en de ontwikkeling van nieuwe effectieve modellen en aanpakken (Barrièremodellen).

Tabel 2.5 Het CCV geeft elk jaar duidelijk prioriteit aan een aantal grote projecten

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	PKVW	PKVW	PKVW	Webredactie CCV website	Webredactie CCV website	PKVW
2	Overig direct JenV	Webredactie CCV website	Handhaving en Gedrag	PKVW	Handhaving en Gedrag	Heling
3	Handhaving en Gedrag	Barrièremodellen	Webredactie CCV website	PKVW	Wegwijzer Jeugd	Webredactie CCV website
4	Webredactie CCV website	Overig direct JenV	Overig direct JenV	Handhaving en Gedrag	Barrièremodellen	Secondant
5	Secondant	Buurt-bemiddeling en woonoverlast	ToeZine	Planning en Verantwoording (Overig Direct J&V)	PKVW	Handhaving en Gedrag
6	ToeZine	Secondant	Wapens en Jongeren	ToeZine	PKVW	Wegwijzer Jeugd
7	Wegwijzer Jeugd	Wegwijzer Jeugd	Secondant	Wegwijzer Jeugd	ToeZine	Buurt-bemiddeling en woonoverlast
8	Week van de Veiligheid	Onderzoek en Wetenschap	Barrièremodellen	PKVW	Wegwijzer Jeugd	Barrièremodellen
9	Webredactie Social Media	Zorg- en veiligheidshuizen	Secondant	Secondant	Secondant	Wapens en Jongeren
10	Week van de Veiligheid	Roma MPG en CF	Adviseren, ondersteunen managers	Barrièremodellen	Overig direct JenV	Roma MPG en CF

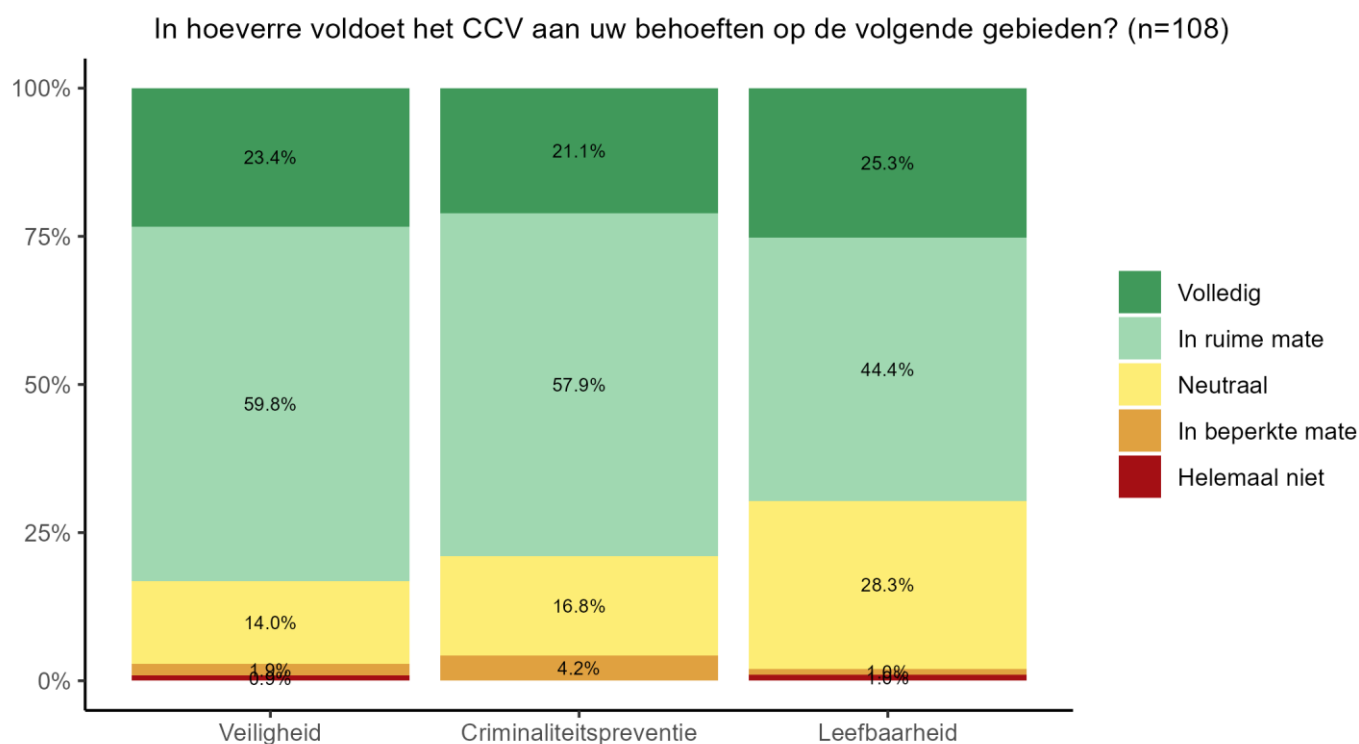
Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de begroting en realisatie per thema en cluster 2019 – 2024. Namen zijn aangepast om de jaren vergelijkbaar te maken

2.3.3 Producten en diensten van het CCV

Bestaande producten en diensten binnen de basisprogrammering worden niet structureel geëvalueerd, zoals blijkt uit de documentenanalyse in Tabel 2.4. Er is daarom een enquête uitgezet om de ervaringen van afnemers met

producten en diensten te meten. In samenwerking met het CCV is een keuze gemaakt van de belangrijkste thema's binnen de basisprogrammering die een groot bereik aan afnemers hebben. De enquête is uitgezet onder 695 afnemers. 117 afnemers hebben de enquête (deels) ingevuld. De CCV-adviseurs hebben een lijst met producten en diensten aangeleverd voor de enquête. Bijlage D geeft een volledig overzicht van de enquête en de resultaten. Uit de enquête blijkt dat het grootste gedeelte van de afnemers aangeeft dat het CCV volledig of in ruime mate voldoet aan de behoefte op het gebied van veiligheid, criminaliteitspreventie en leefbaarheid (Figuur 2.14). Uit de enquête blijkt ook dat de diensten van het CCV relevant zijn voor de doelgroep (Figuur B.4 tot en met Figuur B.7 in de bijlage). Voor bijna alle diensten ligt het percentage van (potentiële) gebruikers tussen de 75 en 95 procent. Hieronder rekenen we respondenten die gebruikmaken van de producten en diensten van het CCV en respondenten die dat niet doen, maar die wel aangeven het relevant te vinden. Figuur B.8 tot en met Figuur B.11 geven aan dat een groot deel van de respondenten die de producten en diensten niet gebruikt en wel relevant vindt, nog niet bekend is met de producten en diensten. Vooral voor de thema's Jeugd & Veiligheid, Buurtbemiddeling en Georganiseerde Criminaliteit en Ondernijning ligt hier een kans voor het CCV om de bekendheid van bestaande producten en diensten te vergroten.

Figuur 2.14 Afnemers van diensten van het CCV zijn erg tevreden over de maatschappelijke bijdrage van het CCV

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV

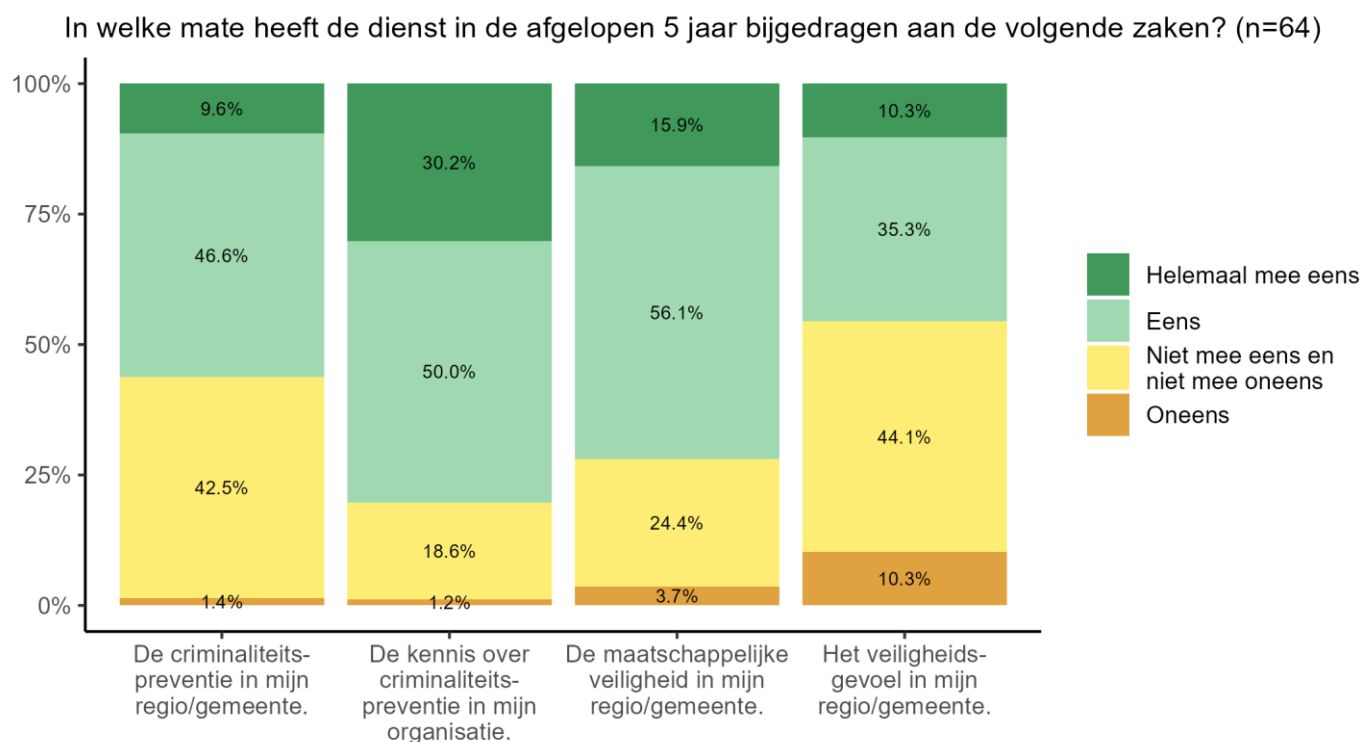
Vervolgfragen zijn gesteld over de belangrijkste producten en diensten voor de afnemende organisatie per relevant thema. Hierbij dient de kanttekening gemaakt te worden dat dit cijfers zijn over producten en diensten die respondenten zelf als belangrijkste hebben aangewezen, binnen thema's die voor de organisatie relevant zijn. Het is te verwachten dat afnemers tevredener zijn over producten en diensten die zij als belangrijkste aanwijzen. Het vormt dus niet noodzakelijk een representatief beeld van alle producten en diensten van het CCV.

Over het algemeen zijn respondenten (erg) tevreden over de kwaliteit, het gebruiksgemak en de prijs-kwaliteitverhouding van de diensten van het CCV (vanaf Figuur B.18 in de bijlage). Binnen de thema's Woonoverlast,

Jeugd & Veiligheid, en Georganiseerde Criminaliteit en Ondernijning lijken de producten en diensten van het CCV het meest bij te dragen aan de kennis over criminaliteitspreventie in de organisatie van de respondent en de maatschappelijke veiligheid in de regio/gemeente (Figuur 2.15 en Figuur B.23 tot en met Figuur B.27). Voor de bijdrage aan criminaliteitspreventie en het veiligheidsgevoel is dit minder het geval. Ruim 40 procent van de respondenten heeft hier geen oordeel over deze bijdrage. Voor het thema Woonoverlast geeft de helft van de respondenten aan geen oordeel te hebben over deze bijdrage (Figuur B.24). Hier ligt een kans voor het CCV om duidelijker te maken hoe de diensten de doelstellingen van het CCV en de afnemer helpen. Respondenten zijn positief over de ontwikkeling van de kwaliteit en relevantie van de diensten over de afgelopen vijf jaar. De resultaten laten geen grote verschillen zien tussen de thema's.

De meeste afnemers geven aan de producten en diensten nodig te hebben om de veiligheidsdoelen te bereiken. Indien het CCV deze producten en diensten niet meer zou leveren, zouden ze over het algemeen een andere organisatie benaderen of de behoefte zelf invullen.

Figuur 2.15 Tevredenheid over maatschappelijke bijdrage belangrijkste dienst, thema's samengevoegd

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV

3 Benchmarks

Het CCV heeft stappen gezet in de aanbevelingen uit de vorige evaluatie. Vergeleken met de literatuur en andere landen, is het CCV over het algemeen actief op terreinen die bewezen effectief zijn. Er is geen Europese organisatie die goed te vergelijken is met het CCV.

In dit hoofdstuk vergelijken we het CCV op drie manieren. De eerste vergelijking is het CCV ten opzichte van de vorige evaluaties, de tweede is ten opzichte van wat effectief is volgens (academisch) onderzoek, en tot slot vergelijken we het CCV met vergelijkbare organisaties in andere landen.

3.1 Vergelijking met twee eerdere evaluaties

Het CCV is geëvalueerd in 2013 en 2019. De conclusies en aanbevelingen van de evaluatie uit 2019 volgen dezelfde structuur als de conclusies en aanbevelingen uit 2013. De aanbevelingen gaan over het aansluiten bij de behoeften van de doelgroepen, de mate van monitoring en de samenwerking van het CCV met de opdrachtgever JenV. Deze hebben we gestructureerd in Tabel 3.1. Op basis van de documentstudie en de interviews scoren we de mate van opvolging van de aanbevelingen uit 2019 met: in ruime mate, voldoende, gedeeltelijk of beperkt.

Tabel 3.1 In welke mate heeft het CCV opvolging gegeven aan de aanbeveling van de voorgaande evaluaties

2013 aanbevelingen (evaluatieperiode 2007-2012)	2019 stand van zaken	2019 aanbevelingen (evaluatieperiode 2013-2018)	Mate van opvolging
De diensten en activiteiten van het CCV dienen in grotere mate aan te sluiten op de behoeften van publieke en private doelgroepen.	Het CCV heeft een meer vraaggerichte aanpak. Er zijn daardoor nieuwe onderwerpen aangepakt (bijv. cybercriminaliteit) en er is aansluiting gevonden met de verschuiving van prioriteiten van JenV.	Er is nog geen evenwicht in aandacht tussen publieke en private partijen. De financiering vanuit de private sector blijft achter. Het CCV kan volgens JenV meer stappen zetten om een agenderende en signalerende functie te hebben (ook laatste aanbeveling).	Voldoende
Het CCV dient zowel output als outcome te beschrijven/monitoren.	Er zijn stappen gezet, maar een eenduidig format voor monitoring is er niet. Er zijn verschillende visies op sturing. Het CCV heeft geen helder beeld wat private en publieke partijen met de producten van het CCV doen.	Het toepassen van een systematische, uniforme en integrale monitoring van het gebruik en de waardering van CCV-producten en -diensten Koppeling van gebruik en waardering van de CCV-producten aan de vergroting van kennis van veiligheidspartners en de toename van samenwerking tussen private en publieke partijen.	Gedeeltelijk
De communicatie tussen JenV en het CCV is voor verbetering vatbaar, zowel in de fase van beleidsvoorbereiding als in de fase van terugkoppeling van beleidservaringen vanuit de praktijk aan JenV.	De communicatie tussen CCV en JenV is in de evaluatieperiode op alle functieniveaus (zeer) verbeterd, met korte lijnen tussen de afdelingen van JenV en het CCV. Daarnaast worden de medewerkers van het CCV gezien als professionals met veel dossierkennis.	JenV wil nog meer en tijdig gevoed wil worden met informatie uit de praktijk en trendontwikkelingen ten behoeve van de beleidsbepaling.	Gedeeltelijk

Bron: SEO Economisch Onderzoek (2025) op basis van de evaluaties uit 2013 en 2019

Aansluiten bij de behoeften van de doelgroepen: voldoende

Van 2019 tot en met 2021 werkt het CCV met twee afdelingen: publiek en privaat. Op deze manier tracht het CCV aansluiting te vinden bij de specifieke behoeften. Het onderbrengen van het PVO bij het CCV in 2022 en daarmee de oprichting van PVO-NL zorgt voor een duidelijke splitsing in het bedienen van de publieke en private sector. PVO-NL bedient vooral doelgroepen in de private sector en het CCV vanuit de basissubsidie (aangevuld met projectsubsidies) de (semi)publieke sector. Het doel van de basissubsidie is het in stand houden van de publiek-private infrastructuur en de doelgroepen van de basisprogrammering zijn vooral gemeenten. Stakeholders zien graag dat synergievoordelen en meerwaarde beter gaan aansluiten bij de behoeften van zowel de publieke als private sector, vooral op thema's die voor beide sectoren interessant zijn. De financiering vanuit de private sector lijkt met het onderbrengen van het PVO bij het CCV een minder groot probleem te zijn geworden.

Het CCV werkt vanuit de basisprogrammering vooral vraaggericht. Vanuit de basisprogrammering zet het CCV meerdere typen activiteiten in, afgestemd op de behoeften van doelgroepen, bijvoorbeeld door het organiseren

van vragenuren, het hebben van een helpdesk, tot actieve ondersteuning in behoeften en zelfs het samen ontwikkelen van nieuwe aanpakken. Gemeenten die geïnterviewd zijn, geven aan dat het CCV meerwaarde levert met expertise en maatwerkadvies. Ook uit de enquête blijkt dat afnemers tevreden zijn over de producten en diensten van het CCV; vooral wat betreft het verkrijgen van kennis over criminaliteitspreventie.

Toch liggen er voor het CCV nog kansen om nóg beter aan te sluiten bij de behoeften van zijn afnemers. Uit interviews kwam naar voren dat het CCV nog niet op alle domeinen bekend staat als kennispartner voor gemeenten, terwijl hier wel behoefte aan is. De enquête benadrukt dit: een aanzienlijk deel van de afnemers dat aangeeft producten niet te gebruiken, vindt deze wel relevant. Het CCV kan met de bestaande producten dus een hoger bereik realiseren.

Monitoren gebruik en waardering: gedeeltelijk

Het CCV monitort de activiteiten (input) in de basisprogrammering vooral kwalitatief, waarin het CCV omschrijft welke stappen er zijn bereikt en welk effect dat kwalitatief heeft gehad. Dit wordt op een uniforme manier gedaan voor alle thema's tijdens de evaluatieperiode. Voor een beperkt aantal activiteiten rapporteert het CCV de waardering van de afnemer, zoals congressen of grote online magazines, maar dit gebeurt niet structureel. Het CCV heeft daarmee stappen gezet in het monitoren en evalueren van activiteiten (output), maar meet niet structureel de effecten van zijn output (producten, diensten, instrumenten, bijeenkomsten) of de outcome. Het CCV maakt gebruik van een gestandaardiseerde methodiek, de ABC-evaluatie. Dit is een bekende methodiek die het verband legt tussen acties die gedrag veranderen⁷. Het CCV kan deze methodiek vaker inzetten volgens het principe 'pas toe of leg uit'.

Het monitoren op begroting en realisatie is zorgvuldig. Dit voert het CCV samen met het ministerie van JenV eens per vier maanden uit. In dit overleg bespreekt het CCV met de opdrachtgever in hoeverre de projecten budget-technisch op schema lopen, welke nieuwe vragen er ontstaan zijn vanuit het ministerie van JenV en vanuit de afnemers, en wordt besproken waar ruimte is in de begroting.

Signalerende en agenderende functie: gedeeltelijk

De samenwerking van het CCV en het ministerie van JenV verloopt naar tevredenheid, zoals ook uit de evaluatie van 2019 naar voren komt. Vooral op onderlinge samenwerking (relatie en contact) weten het CCV en het ministerie van JenV elkaar te vinden.

Opdrachtgevers vanuit het ministerie van JenV geven in interviews aan dat het CCV in de evaluatieperiode in mindere mate de signalerende en daarmee agenderende rol heeft gepakt dan gehoopt op basis van de vorige evaluatie. In de strategische visie 2023-2028 geeft het CCV aan dat het ondersteunen van het maken van toepasbaar beleid onderdeel is van de rol. Het CCV geeft in interviews aan dat het signaleren en agenderen op momenten gebeurt, maar dat dit niet altijd wordt opgepakt en wellicht ook niet altijd wordt herkend door opdrachtgevers. Het blijft belangrijk om de band tussen het CCV en het ministerie van JenV goed te onderhouden op strategisch gebied (naast de goede operationele band) en waar mogelijk te versterken, zeker in tijden van financiële uitdagingen wat betreft de omvang van de basissubsidie.

⁷ <https://kenniscentrumpotential.be/kenniscentrum/detail/gedragsanalyse-volgens-abc>

3.2 Beeld van het academische veld

Het CCV is een expertisecentrum dat partners adviseert over criminaliteitspreventie. Om goed te kunnen adviseren, is het voor het CCV van belang om op de hoogte te blijven van wetenschappelijke kennis over de effectiviteit van programma's en methoden voor preventie. Tabel 2.4 toont dat het CCV binnen de basisprogrammering ook gebruikmaakt van wetenschappelijke kennis. Deze paragraaf gaat over welke programma's of methoden van preventie effectief zijn en welke niet volgens de wetenschap. Hiervoor zijn twee metastudies gebruikt waarvan de resultaten beknopt worden omschreven.

Weisburd et al. (2017) categoriseren de literatuur op basis van duizenden studies. De auteurs wijzen erop dat veel evaluaties van criminaliteitspreventie adequate effectmetingen bevatten, maar onvoldoende aansluiten op de praktijk. Ze bieden nauwelijks handvatten voor concrete uitvoering en implementatie van programma's. Ook ontbreekt veelal een afweging van de kosten en baten van de programma's. Ook in een overzicht voor Nederland concluderen Snippe et al. (2021) dat er in het Nederlandse wetenschappelijke onderzoek nauwelijks aandacht is voor de kosten en baten van criminaliteitspreventie. Een probleem is dat er meestal veel indirecte kosten en baten zijn en dat immateriële kosten en baten lastig zijn te kwantificeren.

3.2.1 Internationaal

Het meest ambitieuze onderzoek naar de effectiviteit van criminaliteitspreventie (Weisburd et al., 2017) is een 'review of reviews': een overzicht van 118 systematische literatuuroverzichten over de effectiviteit van criminaliteitspreventie en resocialisatie van delinquenten. Deze reviews samen bevatten de resultaten van 3.405 evaluatiestudies. In tegenstelling tot de veronderstelling dat 'niets werkt tegen misdaad' laten de uitkomsten zien dat veel programma's effectief zijn in het verminderen van criminaliteit en recidive, hoewel niet alle programma's succesvol zijn en sommige zelfs criminaliteit in de hand lijken te werken.

In het onderzoek worden zeven domeinen van criminaliteitspreventie onderscheiden, te weten ontwikkelingspreventie, gemeenschapsinterventies, situationele preventie, politiewerk, afschrikking, gevangenisinterventies en drugsbehandeling. Hieronder karakteriseren we elk van deze zeven domeinen en vatten we de belangrijkste bevindingen rond effectiviteit van programma's en methoden samen.

- **Ontwikkelingspreventie.** Dit domein omvat programma's in de samenleving (dus niet in institutionele contexten zoals gevangenissen of zorginstellingen) om antisociaal en delinquent gedrag onder jongeren te voorkomen. De programma's richten zich op kinderen en adolescenten tot 18 jaar en hebben als doel om individuele, gezins- of schoolgerelateerde risicofactoren te veranderen. Binnen elk van de vier onderscheiden soorten programma's (algemeen, individueel, gezinsgericht, schoolgericht) zijn vooral intensieve en langdurige programma's en programma's die zich richten op hoogrisicogroepen effectief.
- **Gemeenschapsinterventies.** Het domein van gemeenschapsinterventies is heterogeen en omvat uiteenlopende programma's en methoden, variërend van burgerparticipatie en empowerment bij problemen met criminaliteit en overlast op buurtniveau, tot interventies voor risicogroepen onder jongeren, alsmede op de samenleving gerichte programma's voor re-integratie van veroordeelde daders. De effectiviteit van deze interventies is beperkt. Positieve effecten worden gevonden voor sommige preventieprogramma's, zoals mentorprogramma's, maar dat geldt niet voor andere interventies.
- **Situationele preventie.** Situationele preventie richt zich op de criminele gebeurtenis en hoe de directe omgeving waarin potentiële daders zich bevinden de kans op criminaliteit beïnvloedt. De onderzochte strategieën voor situationele criminaliteitspreventie omvatten het verminderen van kwetsbaarheden in de gebouwde omgeving of vervaardigde producten, zoals verbeterde straatverlichting, cameratoezicht,

buurtpreventie, antiterrorisme-maatregelen en BOB-campagnes. Situationele preventie blijkt over het algemeen effectief te zijn.

- **Politiewerk.** Hierbij gaat het om politieprogramma's, -trainingen, -interventies of -activiteiten die beogen criminaliteit en andere uitkomsten van politiewerk te beïnvloeden. Vooral programma's met gerichte strategieën, zoals *hotspot policing*, probleemgericht politiewerk en gerichte patrouilles en gerichte afschrikking blijken effectief te zijn. Dat geldt ook voor het gebruik van DNA in de opsporing.
- **Afschrikking.** Preventie door afschrikking richt zich op de effecten van strafrechtelijke sancties. De effectiviteit van justitiële afschrikingsmaatregelen is beperkt. Dat geldt in het bijzonder voor programma's die zich richten op verzwaring van straffen en algemene afschrikking. Programma's die gericht zijn op rehabilitatie, zoals taakstraffen en drugsbehandeling, lijken veelbelovender.
- **Gevangenisinterventies:** Dit betreft programma's voor volwassen gedetineerden, waarbinnen zes soorten programma's werden beoordeeld: educatief, beroepsgericht of werkgerelateerd; religieus; middelenmisbruik; psychosociaal of gedragsgericht (cognitieve gedragstherapie); zedendelinquenten; en gedetineerden met psychiatrische problematiek. Veel van deze programma's zijn effectief in het voorkomen van recidive, in het bijzonder programma's die zich richten op beroeps(opleiding) en werk.
- **Drugsbehandeling.** Dit domein betreft een breed scala aan programma's gericht op het bestrijden van drugsgebruik en drugsverslaving, waarbij de reductie van criminaliteit overigens niet altijd op de voorgrond staat. Hiertoe behoren zowel strafrechtelijke programma's (zoals verplichte drugstesten of bootcamps) als medisch geïndiceerde behandelingen (medicatie en psychosociale behandeling). Behandeling met naltrexon (een medicijn dat hunkering naar opioïden vermindert) en psychosociale behandelprogramma's lijken het meest effectief in het verminderen van drugsgebruik en criminaliteit.

3.2.2 Nederland

Het onderzoek van Weisburd et al. (2017) vormt een samenvatting van 3.405 primaire onderzoeken die voor het overgrote deel niet over programma's in Nederland gaan (het accent ligt op de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk). Aangezien de Nederlandse situatie niet noodzakelijkerwijs overeenkomt met de situatie elders en de ingezette instrumenten niet altijd dezelfde zijn, bespreken we hieronder een kleinschaliger onderzoek waarin meer aandacht is voor programma's en interventies in Nederland en de vertaling van uitkomsten naar de Nederlandse beleidscontext (Snippe et al. 2021). Dit onderzoek is uitgevoerd door Bureau Intraval in opdracht van het WODC, en heeft als doel om vast te stellen welke conclusies op basis van overzichtsartikelen en sleutelpublicaties getrokken kunnen worden over de effecten van preventie. Ook is onderzocht of inzicht verkregen kan worden in de financiële kosten en baten van preventie.

Voor vier thema's zijn de uitkomsten van evaluatieonderzoeken vertaald naar de Nederlandse beleidscontext: woninginbraak, betrekken van burgers bij preventie (in het bijzonder van jeugdcriminaliteit), uitgaansgeweld en georganiseerde criminaliteit:

- **Woninginbraak.** Gelegenheidsbeperking door inbraakwerende maatregelen aan woningen en het veilig ontwerpen van de woonomgeving blijkt effectief te zijn in het tegengaan van woninginbraak. In Nederland richt het Politiekeurmerk Veilig Wonen (PKVW) zich hierop. Over de effectiviteit van dadergerichte programma's bestaan twijfels.
- **Betrekken van burgers bij preventie.** Er zijn nauwelijks aanwijzingen dat het betrekken van burgers bij criminaliteitspreventie effectief is. Wel zijn integrale en systeemgerichte programma's tegen jeugdcriminaliteit effectief, vooral naarmate zij een langere looptijd hebben.
- **Uitgaansgeweld.** Succesvolle elementen bij de preventie van uitgaansgeweld zijn training van barpersoneel in het herkennen van risico's en in de-escalerend optreden, alsmede het tegengaan van overmatig

alcoholgebruik. Ook snel politieoptreden bij geweldsdreigingen lijkt effectief, wat mogelijk is als de inzet gericht is op de grootste risico's naar plaats, tijd en aard van het (te verwachten) incident.

- **Georganiseerde criminaliteit.** Mede vanwege het karakter van de georganiseerde criminaliteit (er zijn zelden slachtoffers die aangifte doen) lijkt het nauwelijks mogelijk om aan te tonen wat het effect is van preventieve en repressieve maatregelen tegen de georganiseerde criminaliteit.

3.2.3 CCV vergeleken met de wetenschap

De middelen uit de basissubsidie worden ingezet op verschillende thema's. Deze zijn niet direct te vertalen naar de bovengenoemde preventiedomeinen die in de wetenschappelijke literatuur zijn onderzocht. Tabel 3.2 geeft een overzicht van alle domeinen en in de tweede kolom een samenvattend oordeel over effectiviteit als indicatie in hoeverre dit type beleid in principe kansrijk is. De derde kolom geeft aan in hoeverre het CCV activiteiten heeft op dit terrein op basis van de producten en diensten die het CCV biedt. De laatste kolom geeft een concreet voorbeeld van wat het CCV doet. In hoeverre deze activiteiten effectief zijn, wordt zoals eerder aangegeven niet structureel geëvalueerd door het CCV. De tabel geeft daarmee geen oordeel over de effectiviteit van de instrumenten die het CCV inzet.

Tabel 3.2 Het CCV voert activiteiten uit die aansluiten bij wat effectief is volgens de wetenschap

Terrein	Effectief	Het CCV	Voorbeeld
Ontwikkelpreventie	Ja	Ja	Het cluster Veiligheid en Zorg heeft een specifiek thema omtrent Jeugd. Het CCV helpt gemeenten met verschillende producten en diensten, zoals de wegwijzer jeugd met informatie of coaching/begeleiding in de aanpak van jeugdcriminaliteit.
Gemeenschapsinterventies	Beperkt	Gedeeltelijk	Buurtbemiddeling is een belangrijk thema voor het CCV. Daarin werkt het CCV samen met buurtcoördinatoren en ontwikkelt handreikingen, wegwijzers en bijeenkomsten.
Situationele preventie	Ja	Ja	De thema's binnen het cluster gebiedsgerichte criminaliteit en leefbaarheid richten zich in totaal op situationele preventie. Het CCV werkt hier op de thema's overvallen en straatroof, cameratoezicht, boa's en buurtbemiddeling samen met gemeenten en buurtcoördinatoren.
Politiewerk	Ja	Gedeeltelijk	Het CCV werkt samen met de politie in samenwerkingsverbanden op specifieke thema's. Uit een interview komt naar voren dat het CCV bekend is bij de politie (bijvoorbeeld door het lezen van nieuwsbrieven), maar dit geldt nog niet in alle regio's.
Afschrikking	Nee	Nee	Niet onderdeel van het CCV.
Gevangenisinterventies (terugdringen recidive)	Ja	Nee	Niet onderdeel van het CCV.
Drugspreventie	Ja	Beperkt	Het CCV richt zich op aanpakken die gemeenten helpen omtrent

Terrein	Effectief	Het CCV	Voorbeeld
Woninginbraak	Ja	Ja	drugsriminaliteit, bijvoorbeeld door barrièremodellen. De organisatie speelt geen rol in het bestrijden van drugsgebruik en drugsverslaving.
Burgerparticipatie	Nee	Nee	Het CCV speelt met het Politie keurmerk veilig wonen (PKVW) een grote rol in inbraakpreventie.
Uitgaansgeweld	Ja	Ja	CCV richt zich met name op professionals, minder op de betrokkenheid van burgers.
Georganiseerde misdaad	Onbekend	Ja	Het CCV heeft een specifiek thema Veilig Uitgaan ter bevordering van de veiligheid bij het uitgaan en werkt samen met politie, gemeenten en Koninklijk Horeca Nederland. Een belangrijk product is de Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan.
			Georganiseerde criminaliteit en ondermijning is een hoofdthema van het CCV en een prioriteit. Het CCV zet hier in op het ontwikkelen van barrièremodellen en aanpakken en samenwerkingsverbanden, zowel binnen Nederland als internationaal.

Bron: SEO Economisch Onderzoek

De tabel toont dat het CCV zich overwegend richt op domeinen van criminaliteitspreventie waarvan uit de internationale en Nederlandse wetenschappelijke literatuur bekend is dat deze effectief zijn in het voorkomen van criminaliteit. Het CCV richt zich niet of nauwelijks op domeinen waar preventie niet effectief is gebleken, zoals afschrikking en burgerparticipatie. Het CCV is niet betrokken bij bewezen effectieve interventies binnen het gevangeniswezen om recidive terug te dringen. Dit lijkt terecht, omdat dergelijke interventies buiten het doelbereik (en mandaat) van het CCV vallen.

Georganiseerde criminaliteit en ondermijning nemen in dit opzicht een aparte positie in. Dit is een hoofdthema en prioriteit van het CCV, omdat de gepercipieerde maatschappelijke problematiek omvangrijk en urgent is. Over de effectiviteit van preventieprogramma's in dit domein is vooralsnog echter onvoldoende wetenschappelijke kennis aanwezig. Het lijkt van belang dat het CCV zich blijft informeren over nieuwe wetenschappelijke kennis op dit terrein, en daarnaast ook actief stimuleert dat preventieactiviteiten in dit domein wetenschappelijk geëvalueerd worden (mogelijk met hulp van wetenschappelijke partners).

3.3 Vergelijking met andere organisaties

In Nederland bestaat geen organisatie die wat betreft financiering en functie op het terrein van maatschappelijke veiligheid goed vergelijkbaar is met het CCV. Uit de interviews komt duidelijk naar voren dat het CCV in Nederland uniek is in het domein van criminaliteitspreventie. Voor een benchmark is daarom gezocht naar buitenlandse organisaties met een vergelijkbare functie en een structurele financiering vanuit de overheid.

In acht Europese landen is gekeken of er een soortgelijke organisatie bestaat als het CCV. Er is gekozen voor buurlanden en daarnaast landen waar een connectie met een lokaal expert via het onderzoeksteam mogelijk was. De landen waarnaar is gekeken zijn België, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk, Denemarken, Noorwegen, Zweden,

Spanje en Portugal. Voor elk land is geanalyseerd óf er een soortgelijke organisatie bestaat op basis van de functie van de organisatie en de structurele financiering vanuit de overheid.

Er zijn drie landen waarvoor dat zo is, namelijk Denemarken, Zweden en Duitsland. In Spanje zijn wel regionale organisaties, zoals het Institute for Public Security of Catalonia en het Institute of Emergencies and Public Safety of Andalusia. Deze organisaties zijn gelieerd aan regionale overheden en richten zich op het opleiden van professionals in de rechtshandhaving. Verder zijn er in Spanje kleine organisaties die zich richten op criminaliteitspreventie, maar die niet door de overheid gefinancierd worden.

In Denemarken, Zweden en Duitsland bestaan dus organisaties die naar hun aard van de activiteiten en financieringsvorm overeenkomsten vertonen met het CCV. Tabel 3.3 beschrijft deze organisaties kort naar missie en structuur. Daarna volgt voor elk land een uitgebreide omschrijving van de organisatie.

Tabel 3.3 In drie landen is er een landelijke organisatie die zich richt op criminaliteitspreventie

Land	Organisatie	Missie	Structuur
Denemarken	Det Kriminalpræventive Råd opgericht in 1971	Het werken aan een veiligere en rechtvaardigere samenleving door criminaliteitspreventie en educatie	• Opgericht in 1971 • Onafhankelijke vereniging • 60 leden, en 28 werknemers • Begroting van € 1,6 miljoen in 2023, waarvan 50% van de overheid • Géén externe evaluatie
Duitsland	Stiftung Deutsches Forum für Kriminalprävention opgericht in 2001	Het creëren van een veiligere samenleving door criminaliteit te verminderen en mensen bewust te maken van preventieve maatregelen	• Stichting met vertegenwoordigers uit ministeries • Bestuur en 9 werknemers • Begroting van € 788.000 in 2023, waarvan grootste subsidiestroom van ministerie van Justitie • Géén externe evaluatie
Zweden	Swedish National Council for Crime Prevention (Brottsförebyggande rådet, Brå) opgericht in 1974	Het verminderen van criminaliteit en het bevorderen van veiligheid in de samenleving	• Overheidsinstantie binnen ministerie van Justitie • 45 medewerkers • Begroting € 8,5 miljoen in 2023 • Externe evaluatie door Zweeds equivalent van Rekenkamer

Bron: SEO Economisch Onderzoek, desk research van de website van de organisaties in Denemarken, Duitsland en Zweden

Denemarken

Denemarken kent sinds 1971 de Raad voor Criminaliteitspreventie (Det Kriminalpræventive Råd, DKR, <https://dkr.dk/>). De DKR is een onafhankelijke vereniging, opgericht door de minister van Justitie.

De doelstelling van DKR is gericht op het bevorderen van een veiligere samenleving door criminaliteit te voorkomen en bewustwording te vergroten. DKR's missie is het werken aan een veiligere en rechtvaardigere samenleving door criminaliteitspreventie en educatie. De bijbehorende visie is het creëren van oplossingen tegen criminaliteit door samenwerking met leden en maatschappelijke actoren.

De Raad bestaat uit een bestuur (Raadsvergadering) dat eens per jaar bijeenkomt en de algemene strategie bepaalt. De circa 60 leden vertegenwoordigen overheden, brancheorganisaties, vakbonden, belangenorganisaties en daarnaast individuele personen die op de hoogte zijn van het belang van het werk van DKR. Er is een

managementteam van 12 leden dat zes keer per jaar bijeenkomt en verantwoordelijk is voor prioritering en financiële verantwoording van de activiteiten en vier commissies van elk 15-20 leden die elk een specifiek domein van criminaliteitspreventie bestrijken. Deze domeinen zijn (1) kinderen en jongeren, (2) steden en huisvesting, (3) ondernemingen en arbeidsmarkt, en (4) digitale en dagelijkse veiligheid. Binnen elk domein zijn algemene doelen geformuleerd.

Het domein "kinderen en jongeren" richt zich op (a) het voorkomen van criminaliteit onder kinderen en jongeren, (b) reduceren van crimineel gedrag en risico van slachtofferschap door activiteiten en interventies gericht op kinderen, jongeren en andere relevante actoren, (c) versterken van lokale interdisciplinaire samenwerking tussen maatschappelijke instanties, scholen en de politie, (d) zorgdragen voor veiligheid onder kinderen en jongeren en (e) garanderen dat adviezen gedragen worden door behoeften van kinderen en jongeren.

Het domein "steden en huisvesting" richt zich op (a) misdaadpreventie in woonomgevingen, (b) reduceren van crimineel gedrag en risico van slachtofferschap onder bewoners door middel van activiteiten en maatregelen in woonomgevingen, (c) zorgdragen voor veiligheid in woonwijken, en (d) garanderen dat adviezen gedragen worden door behoeften van bewoners.

Het domein "ondernemingen en arbeidsmarkt" richt zich op (a) het voorkomen van criminaliteit door en tegen het bedrijfsleven, de arbeidsmarkt en in overheidsbedrijven, (b) de zorg voor veiligheid in het bedrijfsleven, op de arbeidsmarkt en in overheidsbedrijven, (c) het voorkomen van criminaliteit door bedrijven, arbeidsmarkt en overheidsbedrijven te stimuleren om voormalige en potentiële wetsovertreders aan zich te binden als werknemers, en (d) garanderen dat adviezen gedragen worden door behoeften van bedrijven, de arbeidsmarkt en overheidsbedrijven.

Het domein "digitale en dagelijkse veiligheid", ten slotte, richt zich op (a) het versterken van digitale educatie van burgers, in het bijzonder onder groepen die vanwege hun leeftijd of levenssituatie kwetsbaar zijn, (b) het bevorderen van technische maatregelen en randvoorwaarden voor digitale veiligheid van burgers, (c) het benadrukken van het belang van criminaliteit die die veiligheid in het dagelijkse leven betreft, zoals geweld en diefstal, (d) garanderen dat de relevante doelgroepen bereikt worden, en (e) bijdragen aan de dialoog met gezagsdragers, beslissers en relevante actoren op het terrein van digitale veiligheid.

De DKR heeft een 'secretariaat' met 28 werknemers, dat zorg draagt voor de uitvoering van projecten (in het bijzonder communicatie en advisering over criminaliteitspreventie). Het secretariaat volgt bovendien de ontwikkeling van criminaliteit en verzamelt kennis over criminaliteit en criminaliteitspreventie. Deze kennis wordt gebruikt om misdaadpreventie op de agenda van de samenleving te zetten en advies en aanbevelingen te ontwikkelen. Actuele aandachtspunten van de DKR zijn onder meer verkrachting, cybercriminaliteit, bendecriminaliteit, kwetsbare wijken en inbraak. De DKR produceert en verspreidt informatie en advies over criminaliteitspreventie via rapporten en informatiebrochures en via de website <https://dkr.dk/>. Deze producten zijn gericht op zowel het algemene publiek als op publieke organisaties zoals politie, scholen en bedrijven.

De DKR heeft momenteel een omzet van euro 1,6 mln., waarvan iets minder dan de helft afkomstig is van de nationale overheid. De helft van het budget is afkomstig van de filantropische instelling TrygFunden (de liefdadigheidstak van de Deense verzekeringsmaatschappij Tryg). Met TrygFunden wordt onder meer samengewerkt in projecten ten behoeve van inbraakpreventie.

Het DKR wordt niet extern geëvalueerd.

Duitsland

Duitsland heeft sinds 2001 het Forum voor criminaliteitspreventie (Stiftung Deutsches Forum für Kriminalprävention, DFK, <https://www.kriminalpraevention.de/>). De missie van het DFK is het creëren van een veiligere samenleving door criminaliteit te verminderen en mensen bewust te maken van preventieve maatregelen. De stichting beoogt op het terrein van criminaliteitspreventie een schakel te zijn tussen wetenschap, praktijk en politiek en de samenwerking tussen verschillende preventieactoren te bevorderen, onder meer door wetenschappelijke kennis naar de preventiepraktijk te vertalen.

De stichting lijkt in een aantal opzichten op het CCV. Het instituut is betrokken bij en ondersteunt projecten en programma's op het gebied van criminaliteitspreventie, momenteel met accenten op onder meer de preventie van (huiselijk) geweld, extremisme en woninginbraak, op de bescherming van vluchtelingen en op ondersteuning van buurtpreventie. Het instituut is in naam een onafhankelijke stichting, maar wordt gefinancierd en ook aangestuurd door het ministerie van Binnenlandse Zaken.

Het DFK heeft een raad van bestuur (drie leden) die bestaat uit vertegenwoordigers van het ministerie van Justitie, het ministerie van Economische Zaken en de nationale politie. Het heeft ook een presidium en ongeveer 60 vertegenwoordigers van overheden, het bedrijfsleven en andere organisaties met een maatschappelijke functie. Het DFK heeft daarnaast een secretariaat met negen werknemers, dat zorg draagt voor de uitvoering van activiteiten. De jaarlijkse omzet van het DFK was in 2023 euro 788.000 en het bestaat voornamelijk uit subsidies. De grootste subsidieverstrekker is het ministerie van Justitie, met een totaalbedrag van euro 478.000 in 2023.

Het DFK is hoofdzakelijk actief op de volgende zes domeinen: (a) inbraakpreventie met behulp van veiligheidstechnologie, (b) preventie van huiselijk geweld, (c) preventie van geweld onder jongeren, (d) bescherming en integratie van vluchtelingen, (e) gemeentelijke criminaliteitspreventie en (f) hulp bij bedreiging en geweld tegen ambtsdragers. Het DFK produceert en verspreidt informatie en advies over criminaliteitspreventie via rapporten en informatiebrochures en via de website <https://www.kriminalpraevention.de/> en het organiseert netwerkbijeenkomsten. De producten zijn vooral gericht op publieke organisaties zoals gemeenten en scholen, en minder op het algemene publiek en op bedrijven.

Het DFK wordt niet extern geëvalueerd.

Zweden

Zweden kent sinds 1974 de Nationale Raad voor Criminaliteitspreventie (Brottsförebyggande rådet, Brå, <https://bra.se/>); een agentschap onder auspiciën van het ministerie van Justitie dat zich richt op het verminderen van criminaliteit en het bevorderen van veiligheid in de samenleving door het ontwikkelen en verspreiden van kennis over criminaliteit en misdaadpreventie. De Raad werkt voor de overheid, vaak in samenwerking met andere overheden en organisaties. Hij produceert officiële statistieken op het terrein van criminaliteit en rechtshandhaving, evalueert hervormingen en voert onderzoek uit om nieuwe kennis te ontwikkelen. In deze opzichten lijkt de Raad vooral op het WODC. Hij ondersteunt echter ook nationale, regionale en lokale misdaadpreventiewerkzaamheden en lijkt daarin meer op het CCV. Brå maakt hierbij onderscheid tussen enerzijds algemene criminaliteitspreventie op verschillende niveaus en anderzijds preventie van gewelddadig extremisme. Een afzonderlijk deel van de website van Brå richt zich specifiek op criminaliteitspreventie: <https://bra.se/kunskapsstod>.

Brå richt zich in principe op alle domeinen waarnaar vraag is bij gemeenten, maar richt zich daarnaast specifiek op de preventie van groepsgeweld, preventie van criminaliteit onder kinderen en jongeren en het reikt de European Crime Prevention Award (ECPA) uit (vergelijkbaar met de Hein Roethoffprijs, maar dan op Europees niveau). Een

afzonderlijke afdeling houdt zich specifiek bezig met activiteiten ter bestrijding van gewelddadig extremisme op lokaal, regionaal en nationaal niveau (zie <https://cve.se>). Brå heeft ongeveer 170 werknemers, bij benadering als volgt verdeeld: 45 criminaliteitspreventie, 45 onderzoek, 45 statistische informatievoorziening (inclusief IT) en 35 ondersteuning. Het jaarlijkse budget van de afdeling criminaliteitspreventie bedraagt ongeveer euro 8,5 mln.

In 2020 is het Zweedse Brå als organisatie geëvalueerd. De evaluatie van Brå omvatte een procesevaluatie en een productevaluatie, maar geen zelfevaluatie. Ook Brå breidde net als het CCV in 2017 haar activiteiten op het gebied van criminaliteitspreventie uit. Daartoe steeg de financiering voor criminaliteitspreventie van 6 naar 22 miljoen SKE per jaar. De opdracht aan Brå was om ondersteuning en coördinatie van criminaliteitspreventie verder te ontwikkelen, onder meer door meer kennis te verspreiden, door ondersteuning van preventieprojecten te verbeteren, en door actoren op regionaal en nationaal niveau beter te laten samenwerken.

De belangrijkste conclusie van de evaluatie is dat Brå de doelstellingen op het gebied van criminaliteitspreventie grotendeels heeft verwezenlijkt:

- Met de extra investeringen heeft Brå haar activiteiten op het gebied van criminaliteitspreventie ontwikkeld op basis van vooraf vastgestelde behoeften;
- Brå biedt nu concretere ondersteuning aan lokale actoren. Brå biedt ook meer ondersteuning aan doelgroepen op nationaal en regionaal niveau dan voorheen. Brå biedt bijvoorbeeld ondersteuning aan districtscoördinatoren, en heeft een online trainingsprogramma over misdaadpreventie ontwikkeld;
- Brå moet doorgaan met het ontwikkelen van misdaadpreventie op nationaal niveau. De coördinatie en de resultaten van het werk moeten duidelijker zijn voor de organisaties binnen het rechtssysteem;
- Brå heeft kanalen ontwikkeld om meer kennis en informatie over criminaliteitspreventie te verspreiden onder de doelgroepen. De hoeveelheid door Brå geproduceerde kennis over criminaliteitspreventie is echter niet toegenomen.

3.3.2 CCV vergeleken met de andere organisaties

De voorafgaande blik op het buitenland leert dat er in onze buurlanden en elders in Europa geen organisaties lijken te zijn die direct vergelijkbaar zijn met het CCV. In Duitsland en Denemarken zijn wel landelijke organisaties die zich op criminaliteitspreventie richten en die (in Denemarken gedeeltelijk) structureel door de overheid gefinancierd worden. Deze organisaties zijn qua middelen aanzienlijk kleiner dan het CCV, lijken daarom ook minder slagkracht te hebben en leveren minder producten en diensten. Het Zweedse Brå is groter dan het CCV en staat onder auspiciën van het Zweedse ministerie van Justitie (en is in dat opzicht vergelijkbaar met het WODC). Brå levert een pakket aan producten en diensten dat vergelijkbaar is met wat het CCV levert. Wel heeft Brå, anders dan het CCV, een expliciete taak in de ondersteuning en coördinatie van criminaliteitspreventie op lokaal, regionaal en nationaal niveau.

Tabel 3.4 toont een diepere vergelijking van het CCV ten opzichte van de organisaties in Denemarken, Zweden en Duitsland. Wat opvalt is dat alle organisaties dezelfde afnemers hebben, waarbij enkel de DKR zich ook focust op bedrijven. Het type producten en diensten dat de andere organisaties inzetten, zijn ook vergelijkbaar met het CCV, dit geldt vooral voor het Zweedse Brå. Het CCV lijkt uniek te zijn met zijn focus op samenwerkingsverbanden met zijn afnemers, opdrachtgevers en andere experts in het veld. Op domeinen maken de organisaties verschillende keuzes. Veiligheid en jeugd is een thema waar de andere organisaties ook op inzetten. Ook zijn er thema's waar het CCV als geheel wel op inzet, maar die niet gefinancierd worden vanuit de basisprogrammering (ondernemingen en arbeidsmarkt bij het PVO, hulp bij bedreiging en geweld tegen ambtsdragers en digitale en dagelijkse veiligheid

via projectsubsidies). Het enige thema waar het CCV nu niets mee doet maar dat wel invloed heeft op het individueel veiligheidsgevoel is bescherming en integratie van vluchtelingen.

Tabel 3.4 Vergelijking CCV, DKR, Brå en DFK

Organisatie	CCV (onderdeel basissubsidie JenV)	DKR	Brå (onderdeel criminaliteitspreventie')	DFK
Land	Nederland	Denemarken	Zweden	Duitsland
Organisatie	Onafhankelijk	Onafhankelijk	Onderdeel ministerie	Onafhankelijk
Financiering	Overheid	Overheid + liefdadigheid	Overheid	Overheid
Jaarlijks budget	EUR 4.500k	EUR 1.600k	EUR 8.500k	EUR 750k
Belangrijkste producten en diensten	Zie Tabel 2.4	– rapporten – brochures – website	– rapporten – brochures – ondersteuning van gemeenten – conferenties – webinars – financiële ondersteuning	– rapporten – brochures – website – netwerkbijeenkomsten
Afnemers	– (semi-)publieke organisaties, in het bijzonder gemeenten	– publieke organisaties – bedrijven	– publieke organisaties, in het bijzonder gemeenten	– publieke organisaties
Domeinen	– veilige woon- en leefomgeving: buurtbemiddeling, woonoverlast, geweld – veiligheid en zorg, o.a., jeugd, multi-problematiek, huiselijk geweld – georganiseerde criminaliteit en ondermijning	– kinderen en jongeren – steden en huisvesting – ondernemingen en arbeidsmarkt – digitale en dagelijkse veiligheid	– preventie gewelddadig extremisme – preventie groepsgeweld – criminaliteitspreventie kinderen en jongeren – European Crime Prevention Award (ECPA)	– inbraakpreventie – preventie van huiselijk geweld – preventie van geweld onder jongeren – bescherming en integratie van vluchtelingen – gemeentelijke criminaliteitspreventie – hulp bij bedreiging en geweld tegen ambtsdragers

Bron: SEO Economisch Onderzoek op basis van deskresearch en CCV-documentanalyse

4 Evaluatie van het CCV

Het CCV behaalt over het algemeen de gestelde doelen. De toerusting en daarmee het doelbereik van de organisatie staat onder druk. De doelmatigheid kan worden verhoogd door focus aan te brengen in activiteiten uitgevoerd met de basissubsidie.

Dit hoofdstuk geeft de antwoorden op de onderzoeksvragen over doelbereik, doeltreffendheid en doelmatigheid. De eerste drie onderzoeksvragen over doelbereik worden in paragraaf 4.1 beantwoord. De antwoorden op de vragen komen voort uit het materiaal dat in de Hoofdstukken 2 en 3 is verzameld en worden aangevuld met de input uit interviews, de enquête en de validatiesessie met stakeholders. Doeltreffendheid (of effectiviteit) gaat over het functioneren van het CCV en de mate waarin het CCV is toegerust om met de basissubsidie een aantal taken uit te voeren. Ten slotte beslaat paragraaf 4.3 het onderzoek naar de efficiëntie van de organisatie: in hoeverre worden de middelen uit de basissubsidie zo besteed dat er niet méér mogelijk is met deze middelen?

4.1 Doelbereik

Om doelbereik te meten, is informatie over de input nodig. De input bestaat uit de activiteiten die het CCV ontplooit met de middelen uit de basissubsidie. Deze zijn bestudeerd en beoordeeld op basis van de documenten over de activiteitenplannen van de basisprogrammering, de verantwoording en de begroting en realisatie van projecten (Hoofdstuk 2). Een vergelijking van de plannen en de realisatie in de afgelopen vijf jaren levert een eerste beeld van het doelbereik van het CCV op. Met dat beeld is vervolgens geanalyseerd in hoeverre doelgroepen gebruikmaken van producten en diensten. Dit doelbereik is in eerdere evaluaties ook gemeten en is vertaald in een aantal conclusies en aanbevelingen. De mate waarin opvolging is gegeven aan deze conclusies en aanbevelingen is een tweede vorm van doelbereik in de periode 2019-2024. De derde vorm van doelbereik is het antwoord op een procesvraag over monitoring. Indien het proces van activiteiten (input) naar de meerwaarde (outcome) van producten en diensten (output) bij het voorkomen van criminaliteit beter in beeld is, kan het doelbereik ook duidelijker worden vastgesteld. Waar relevant zijn de antwoorden op de vragen gekoppeld aan de nieuwe strategische visie die vanaf 2023 is ingezet.

De onderzoeksvragen voor het beantwoorden van de vraag in welke mate het CCV de doelen heeft bereikt zijn:

- Doelbereik in de onderzoeksperiode. In hoeverre en hoe hebben de publieke en private doelgroepen van het CCV in de periode 2019-2024 gebruikgemaakt van de diensten en producten van het CCV?
- Doelbereik ten opzichte van eerdere onderzoeksperiodes. In hoeverre en hoe heeft het CCV in de periode 2019-2024 opvolging gegeven aan de conclusies en aanbevelingen van de vorige evaluaties van 2013 en 2019?
- Meten van resultaten. Hoe kan volgens betrokken organisaties de output en outcome van het CCV (beter) gemonitord worden?

4.1.1 Doelbereik in de onderzoeksperiode

Op basis van de begroting en realisatie in de periode 2019-2024 ontstaat een eerste (kwantitatief) beeld van het doelbereik. Uit de begroting en realisatie van de projecten blijkt dat deze over het algemeen in evenwicht zijn. Dat wijst erop dat het CCV gemiddeld genomen binnen budget werkt.

Het CCV staat binnen de semipublieke sector bekend als betrouwbare en kundige partij om naartoe te gaan met een veiligheidsvraagstuk op het terrein van criminaliteitspreventie. Uit interviews met afnemers blijkt dat dit vooral geldt voor dienstverlening die al bestaat op de hoofdthema's. Het geldt volgens het ministerie van JenV in mindere mate voor nieuwe ontwikkelingen binnen het veiligheidsdomein zoals uitgelegd in het volgende punt. Uit de enquête onder afnemers van producten en diensten blijkt dat de tevredenheid over het CCV hoog is. Op alle terreinen (veiligheid, criminaliteitspreventie en leefbaarheid) is een meerderheid in ruime mate tevreden.

Het CCV is in de basisprogrammering thematisch georganiseerd en biedt dienstverlening aan op dit themaniveau. Uit interviews geven afnemers aan direct te werken met een CCV-adviseur die expert is op een thema. De producten en diensten uit de documentenanalyse tonen ook dat er voor afnemers producten en diensten zijn om in direct contact te komen met een CCV-adviseur, bijvoorbeeld via een vragenuur of een webinar. Afnemers zeggen in interviews dat hun vragen effectief en met een hoge mate van persoonlijke aandacht worden beantwoord. Ook uit de enquête blijkt dat afnemers met name geholpen zijn met kennis. Wel ontstaat door dit thema-gericht werken het risico dat het voor de afnemer ontbreekt aan een overzicht van het volledige CCV-aanbod. Afnemers geven in interviews aan niet altijd aan het CCV te denken met name bij nieuwe ontwikkelingen in het veiligheidsdomein. De enquête toont dat een groot deel van de producten van het CCV relevant is voor afnemers, maar dat ze hier nog geen gebruik van maken. Het is goed mogelijk dat het CCV hier mogelijkheden laat liggen om in de advisering en ondersteuning een groter bereik te realiseren. De respondenten in de enquête geven bij producten en diensten die zij niet afnemen in ruime mate aan dat zij zich niet bewust zijn van dit aanbod en dat dit aanbod nuttig zou kunnen zijn voor hun organisatie.

De thematieken binnen de basisprogrammering zijn min of meer gelijk gebleven in de evaluatieperiode en innovatie vindt buiten de basisprogrammering plaats. Belangrijke nieuwe veiligheidsthema's, zoals cybercrime en georganiseerde criminaliteit, worden in de evaluatieperiode vooral met behulp van projectsubsidies (buiten de basissubsidie) opgepakt. In de begroting is te zien dat in de evaluatieperiode weinig middelen van de basissubsidie naar cybercrime gaan. Dit houdt in dat innovatie met name gebeurt met middelen buiten de basissubsidie en de innovatie binnen de basisprogrammering beperkt is. In de nieuwe strategische visie 2023-2028 zijn deze thema's gebundeld in hoofdthema's. Vanaf eind 2023 zijn de hoofdthema's: veilige woon- en leefomgeving, veilig ondernemen, veiligheid en zorg, cyberveiligheid en georganiseerde criminaliteit en ondermijning en de organisatie is vanaf 1 maart 2024 ook zodanig georganiseerd.

Het doelbereik van het CCV kan niet los worden gezien van de forse organisatorische verandering in de evaluatieperiode. De komst van het PVO zorgt voor een forse uitbreiding van de organisatie en het herbeleggen van taken in de organisatie. De jaarrekeningen van het CCV laten zien dat de financiële middelen met 64 procent zijn toegenomen in de evaluatieperiode en de bezetting met 51 procent. Het PVO bedient vooral de private sector met producten en diensten en vanuit de basissubsidie (aangevuld met projectsubsidies) wordt de vraag van de (semi)publieke sector bediend. De directe afnemers van de diensten van het CCV die met de basissubsidie tot stand zijn gekomen, zijn vooral (semi)publieke afnemers. De grootste afnemers zijn gemeenten (veiligheidsteams); hier vallen ook de politie, woningcorporaties en buurtcoördinatoren onder. Uit interviews komt naar voren dat de grotere schaal waarop het CCV sinds de komst van het PVO kan opereren wordt gezien als een belangrijke

strategische vooruitgang. In de validatiesessie werd dat bevestigd. Met deze grotere schaal is het mogelijk om meer producten en diensten te leveren en de verbinding tussen publieke belangen en private vraag beter vorm te geven. Via het PVO komen bijvoorbeeld vragen vanuit de markt naar het CCV, terwijl vanuit de basissubsidie vragen vanuit publieke opdrachtgevers het CCV bereiken. De integratie heeft plaatsgevonden en voor de komende periode is het belangrijk om de meerwaarde te kapitaliseren in de vorm van meer samenwerking binnen het CCV en het bedienen van de vraag van de markt.

Voor de toekomst is het belangrijk dat het CCV met opdrachtgevers het gesprek aangaat over de vertaalslag van praktijk naar beleid en van beleid naar praktijk. De vertaalslag van praktijk naar beleid (ten behoeve van het ministerie van JenV) en van beleid naar praktijk (ten behoeve van de publieke en private doelgroepen van het CCV) is belangrijk om de doelen van de publiek-private samenwerking vast te stellen. In de nieuwe strategische visie wordt hier vorm aan gegeven door beleidsmakers te voorzien van informatie en kennis die nodig zijn voor de ontwikkeling, uitvoering (waaronder praktijkondersteuning en toezicht) en evaluatie van beleid, het inzetten van onderzoek en kennis ten behoeve van de ondersteuning en verbetering van de werkzaamheden van publieke en private partijen door innovatie en het uitvoeren van een platformfunctie, door bij te dragen aan het vertalen van beleid naar uitvoering en het vervolgens ondersteunen van de implementatie, door het opzetten en onderhouden van netwerken, door het geven van advies en ondersteuning, door het verzorgen van trainingen en het borgen en beschikbaar stellen van kennis. Om inzichtelijk te maken of hierdoor het doelbereik toeneemt, zou monitoring van deze ambities en bijstelling van de balans van beleid en uitvoering periodiek moeten plaatsvinden.

4.1.2 Doelbereik ten opzichte van eerdere evaluaties

Het CCV heeft stappen gezet om de aanbevelingen uit de vorige twee evaluaties op te pakken. Het CCV heeft stappen de grootste stap gezet richting een (nog) meer vraaggerichte aanpak voor publiek en privaat met de intrede van het PVO. Op monitoring zijn er gedeeltelijk stappen gezet om producten en diensten op effectiviteit te monitoren en evalueren. Ten slotte is de relatie met het ministerie van JenV net als in de vorige evaluatie goed, maar heeft het CCV volgens JenV in mindere mate de signalerende en agenderende functie opgepakt.

Het CCV gaat vraaggericht te werk, zowel naar afnemers als opdrachtgevers. Uit de enquête en uit interviews komt naar voren dat vooral afnemers tevreden zijn over het maatwerk dat de CCV-adviseurs bieden voor hun specifieke behoefte of vraag. Het onderbrengen van het PVO in de organisatie is goed verlopen, met als gevolg dat vragen uit de private sector nu beter kunnen worden beantwoord. De dienstverlening met middelen uit de basissubsidie kan zo meer worden ingezet voor producten en diensten voor de (semi)publieke sector en het onderhouden van de infrastructuur die de publiek-private samenwerking vraagt. Er is een keuze gemaakt om dienstverlening aan publieke doelgroepen, zoals gemeenten, te laten vallen onder de basissubsidie (aangevuld met incidentele projectsubsidies). Hierdoor is de verdeling publiek-privaat vanuit de basissubsidie minder relevant en ontstaat meer gelegenheid voor kruisbestuiving tussen PVO-middelen en de middelen uit de basissubsidie. Uit de enquête blijkt dat de afnemers de meeste producten en diensten van het CCV relevant vinden, ondanks dat een gedeelte niet door de afnemers wordt gebruikt. Ook blijkt dat een aantal producten wel gebruikt wordt, maar door geen van de gebruikers als meest belangrijkst wordt beschouwd. Het CCV kan dit gebruiken om hun aanbod aan te scherpen, bijvoorbeeld door producten niet meer aan te bieden of producten die als minder belangrijk worden ervaren op een andere manier aan te bieden.

Kwalitatieve en financiële monitoring doet het CCV structureel en evaluaties worden vaker ingezet. Het CCV monitort de resultaten van de activiteiten (input) in de basisprogrammering jaarlijks kwalitatief en uniform. Voor een beperkt aantal activiteiten rapporteert het CCV ook het (kwalitatieve) effect en de waardering van de afnemer op

producten en diensten, maar dit gebeurt niet structureel. Dit blijkt uit de documentenanalyse van de jaarlijkse basisprogrammering, de verantwoording en de begroting en realisatie van projecten. Het CCV heeft daarmee stappen gezet in het monitoren en evalueren van activiteiten (output), maar meet niet structureel de outcome en waardering van de producten en diensten. Het CCV heeft ook stappen gezet in een gestandaardiseerde evaluatiemethodiek. Deze methodiek kan vaker worden ingezet volgens het principe 'pas toe of leg uit'. Het monitoren op begroting en realisatie met JenV is zorgvuldig. Wat opvalt is dat voor de additionele projectsubsidies meerdere monitoringsmethodieken worden gebruikt, wat te maken heeft met de aard van de behoefte en de beschikbare middelen. Ook hier wordt een bewuste afweging gemaakt.

De samenwerking tussen het CCV en het ministerie van JenV verloopt naar tevredenheid. Deze conclusie komt overeen met de vorige evaluatie over de periode 2013-2018. Vooral op onderlinge samenwerking (relatie en contact) weten het CCV en het ministerie van JenV elkaar nog steeds te vinden. Opdrachtgevers vanuit het ministerie van JenV geven in interviews aan dat het CCV in de evaluatieperiode in mindere mate de signalerende en daarmee agenderende rol heeft gepakt dan gehoopt naar aanleiding van de conclusie uit de vorige evaluatie. Opdrachtgevers zeggen ook dat het CCV meer innoverend mag zijn. De documentenanalyse beaamt dat de programmering in de evaluatieperiode in grote mate hetzelfde is gebleven. Het CCV geeft in interviews aan dat het signaleren en agenderen op momenten is gebeurd, maar dat dit niet altijd heeft geleid tot een project of activiteit. In de strategische visie 2023-2028 geeft het CCV aan dat het ondersteunen van en het maken van toepasbaar beleid onderdeel is van zijn rol. Het blijft belangrijk om de band tussen het CCV en het ministerie van JenV goed te onderhouden op strategisch gebied en waar mogelijk te versterken. Wat strategisch mogelijk is binnen de basisprogrammering hangt in sterke mate af van de beschikbare middelen. Indien de financiële situatie hetzelfde blijft, zal het uitdagend zijn voor het CCV om te innoveren. Tegelijkertijd moet de samenwerking het onafhankelijk opereren van het CCV waarborgen.

4.1.3 Meten van resultaten

De output en outcome van het CCV zijn en blijven moeilijk te kwantificeren en daarmee moeilijk te monitoren, zoals ook naar voren komt uit eerdere evaluaties en het overzicht van de wetenschappelijke literatuur in Hoofdstuk 3. Eén van de redenen is dat met de basissubsidie een infrastructuur wordt gebouwd en onderhouden die als zodanig geen output oplevert, maar op basis waarvan wel nuttige producten en diensten worden ontwikkeld. Een andere reden is dat veel effectiviteitsonderzoek zich richt op meetbare uitkomsten en vaak niet ingaat op kosten en baten. Monitoring van output en outcome door het CCV vindt op dit moment vooral plaats door periodieke gesprekken met opdrachtgevers over de prioriteiten en allocatie van middelen. Het CCV geeft zelf aan dat er op dit moment geen structurele inzet is om te monitoren en te sturen op basis van indicatoren, maar dit wel belangrijk te vinden.

Uit interviews, de wetenschappelijke literatuur en uit de validatiesessie komt naar voren dat er vier manieren zijn waarop de output en outcome van het CCV beter gemonitord kunnen worden.

Financiële meting van output vindt plaats door gesprekken tussen het CCV en opdrachtgevers, en kan ook intern worden geëvalueerd. Het CCV stelt een plan op voor de besteding van de middelen uit de basissubsidie met een begroting van de onderliggende projecten. Hij verantwoordt periodiek hoe de uitvoering van deze projecten loopt op basis van de (geplande) realisatie en begroting en bespreekt voor welke additionele activiteiten nog ruimte is. Over deze verantwoording en monitoring zijn de opdrachtgevers tevreden zoals blijkt uit interviews. Het CCV zou bij de administratieve afronding van projecten interne evaluaties kunnen laten uitvoeren door projectleiders, om te monitoren in hoeverre de werkzaamheden naar tevredenheid van het team en de opdrachtgever of afnemer zijn verlopen. Vragen over of het project op tijd en binnen budget is uitgevoerd, de wijze

waarop de onderlinge samenwerking heeft plaatsgevonden en verbeter- en leerpunten bieden inzicht in successen, optimale samenstelling van teams en mogelijke verbeteringen in de planning en het budgetbeheer.

Inhoudelijk worden output en outcome van producten en diensten vooraf bepaald in een plan van aanpak, wat een kans biedt om achteraf te evalueren. Het CCV houdt op dit moment bij welke input wordt geleverd om een bepaald doel te bereiken en weet vanuit de administratie in hoeverre sprake is van onder- of overschrijding van budget en tijd. Inhoudelijk kan dit ook door externe evaluaties te houden met opdrachtgevers en afnemers in de vorm van een kort tevredenheidsonderzoek. Er wordt projectmatig gewerkt en veel projecten hebben een duidelijke kop en staart. Bij afsluiting zou het mogelijk zijn een korte online standaardevaluatie te sturen waarin wordt getoetst op prijs-kwaliteit (indien relevant), tijdigheid, communicatie van het CCV-team, projectmanagement door het CCV, expertise en klantgerichtheid van het CCV en kwaliteit en bruikbaarheid van de output.

Belangrijke nieuwe producten en diensten kunnen zo worden ontworpen dat ze vooraf en achteraf kunnen worden geëvalueerd op effectiviteit en efficiëntie. De wetenschappelijke literatuur geeft een aantal indicaties op welke terreinen criminaliteitspreventie effectief kan zijn en op welke terreinen op dit moment nog onvoldoende bewijs is. Voor de onderbouwing van de publieke taak van het CCV (en daarmee de basissubsidie) is het van belang om effectiviteit en efficiëntie van producten en diensten in samenwerking met academici te evalueren. De samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen en de nieuwe strategische visie bieden de mogelijkheid om een aantal cases te selecteren. Ex ante evaluaties van kosten en potentiële baten helpen met de inschatting van effectiviteit en de verdeling van kosten en baten over verschillende actoren. Ex post evaluatie vergroot het lerend vermogen van de organisatie door (in)effectieve producten en diensten te (dis)continueren. Op het terrein van efficiëntie moet de organisatie letten op *value for money*, waarbij zowel ex ante inschattingen als ex post realisaties helpen bij het onderbouwen en verantwoorden van de bestedingen van de basissubsidie richting opdrachtgevers.

Op organisatieniveau kan door middel van een zelfevaluatie worden vastgesteld in hoeverre het overkoepelende doel van de verbetering van de maatschappelijke veiligheid wordt behaald. Een vijfjaarlijkse zelfevaluatie vormt een startpunt voor de wettelijke evaluatie van het CCV. Een zelfevaluatie kan starten met de vraag in hoeverre het de inschatting van stakeholders is dat de totale basissubsidie in een periode van vijf jaar meer dan deze middelen aan maatschappelijke veiligheid heeft opgeleverd. Bij preventie is dat (bijna per definitie) kwantitatief moeilijk vast te stellen, omdat er juist voorkomen moet worden dat bepaalde gebeurtenissen plaatsvinden en omdat attributie meestal niet één-op-één is vast te stellen (wat ook blijkt uit de enquête onder afnemers). Een systematische review van de eigen prestaties, processen en resultaten helpt het CCV bij het inzichtelijk (en mogelijk beter meetbaar) maken van de prestaties van de organisatie als geheel en het identificeren van verbeterpunten. Ook is het mogelijk om met een zelfevaluatie kansen en bedreigingen op strategisch niveau te identificeren en de strategische visie periodiek te updaten.

4.2 Effectiviteit

De doeltreffendheid (of effectiviteit) van het CCV wordt met twee onderzoeksvragen in beeld gebracht. De eerste gaat over de relatie tussen de bijdrage van het CCV (output) en de meerwaarde die het CCV daarmee realiseert. Deze vraag is verwoord als de mate van toerusting van het CCV om deze meerwaarde te realiseren. De tweede onderzoeksvraag gaat over de relatie tussen meerwaarde en impact.

- Toerusting als voorwaarde voor meerwaarde. In hoeverre is het CCV in de periode 2019-2024 toegerust op zijn taak met de financiële middelen die vanuit JenV worden verstrekt?

- Beeld van het functioneren. Welk beeld hebben de publieke en private doelgroepen bij het functioneren van het CCV in de periode 2019-2024 en in hoeverre en hoe dragen de producten en diensten van het CCV volgens hen bij aan de maatschappelijke veiligheid? Welk beeld hebben het ministerie van JenV en het ministerie van BZK in dezen? Welk beeld heeft het CCV zelf?

Een alternatieve manier om naar effectiviteit te kijken, is door te benchmarken ten opzichte van andere organisaties en ten opzichte van eerdere periodes. De volgende twee onderzoeksvragen zijn aan de orde:

- Ten opzichte van andere organisaties. Hoe is geoordeeld over de effectiviteit van producten en diensten in andere landen met vergelijkbare organisaties?
- Ten opzichte van eerdere periodes. Hoe ervaren het ministerie van JenV en het CCV de onderlinge verantwoordingsrelatie, in hoeverre en hoe is die volgens hen verbeterd ten opzichte van de vorige evaluatie van 2019 en welke verdere verbeterpunten zien zij?

4.2.1 Toerusting als voorwaarde voor meerwaarde

De toerusting van het CCV gaat om financiële middelen voor de organisatie om een doeltreffende dienstverlening te onderhouden en om middelen voor medewerkers om een passend aanbod te kunnen doen en zo goed mogelijk aan de vraag van afnemers te kunnen voldoen.

Het CCV biedt meerwaarde in het criminaliteits- en veiligheidsdomein. Alle stakeholders geven in interviews aan dat het CCV een uniek en belangrijk platform is op het gebied van criminaliteitspreventie. De meerwaarde van het CCV is dat het in een unieke publiek-private samenwerking de relevante doelgroepen concreet handelingsperspectief geeft op basis van bewezen effectieve interventies en instrumenten. Deze meerwaarde loopt van bewustwording tot het aanpakken van veiligheidssituaties. Vergeleken met andere organisaties, die zich meer richten op de analyse in beleidsdiscussies, maakt het CCV de vertaalslag naar wat de analyse of het beleid praktisch betekent voor professionals in het veld. De kwaliteit van medewerkers van het CCV die deze vertaalslag maken, wordt als hoog beschouwd, wat tot de conclusie leidt dat zij over het algemeen toegerust zijn voor het uitvoeren van hun taken. Het is voor stakeholders moeilijk om een onderscheid te maken tussen de activiteiten die het CCV met de basissubsidie uitvoert en de andere activiteiten; zeker na het onderbrengen van het PVO bij het CCV.

De reële omvang van de basissubsidie is met bijna twintig procent gedaald in de evaluatieperiode. Nominaal is de subsidie van de basisprogrammering gelijk gebleven van 2019 tot 2024, maar gecorrigeerd voor inflatie daalt de subsidie in reële termen met bijna 20 procent. Tegelijkertijd is het aantal fte's dat met de basissubsidie wordt gefinancierd gedaald van bijna 28 in 2021 naar 24 in 2024. De reële basissubsidie per fte is ongeveer constant – zie Hoofdstuk 3. De onderzoeksperiode wordt gekenmerkt door hoge inflatie en forse loonstijgingen in vergelijking met eerdere periodes. Voor medewerkers van het CCV is de inflatie volledig gecompenseerd met een loonstijging. Deze loonstijging zou ertoe moeten leiden dat niet aan effectiviteit is ingeboet waar het gaat om de kwaliteit van medewerkers, ervan uitgaande dat reële lonen productiviteit weerspiegelen (zie ook het vorige punt over de meerwaarde van het CCV). Als gevolg van een reëel dalende basissubsidie worden minder fte's ingezet voor het uitvoeren van de activiteiten met de basissubsidie. Dit is niet te voorkomen gegeven de forse inflatie van de afgelopen jaren. Hetzelfde beeld, dezelfde activiteiten met minder middelen, volgt ook uit een dalend aantal uren inzet van 2019 tot 2024. Natuurlijk mag van iedere organisatie efficiencyverbetering worden verwacht, maar in een arbeidsintensieve organisatie als het CCV zijn er slechts beperkte mogelijkheden om op de intensieve marge een grote efficiencyverbetering te boeken.

Een kleinere reële basissubsidie dwingt het CCV tot het maken van keuzes. Een krimpend reëel budget maakt het noodzakelijk om te snijden in activiteiten (de extensieve marge) om de kwaliteit van de dienstverlening te blijven garanderen of om het budget te verhogen. Dat laatste wordt door stakeholders niet ondersteund. Uit interviews met het CCV blijkt dat er een aantal concessies is gedaan om de dienstverlening met de middelen uit de basissubsidie op peil te houden. Dit heeft als voordeel dat het CCV wordt gedwongen om scherpere keuzes te maken over de inzet van middelen en als nadeel dat sommige werkterreinen minder intensief worden bediend. Uit interviews komt een voorkeur naar voren dat deze keuzes vooral gemaakt zouden moeten worden door het aanbod van producten en diensten te verminderen. Het algemene beeld van opdrachtgevers en afnemers is dat het CCV veel (en soms te veel) activiteiten uitvoert, waardoor een dunne bezetting per activiteit kan leiden tot te veel versnippering, het niet kunnen bieden van de gewenste meerwaarde en verlies van kwaliteit. Een andere manier om een dalende basissubsidie op te vangen, is door vaker specifieke thema's of vragen via projectsubsidies te financieren. Dit heeft als voordeel dat het gaat om een duidelijke opdracht en als nadeel dat deze middelen niet structureel van aard zijn. Voor onderwerpen met een tijdelijke problematiek of een gerichte vraag is dit een effectieve manier van financieren. Ten slotte betekent keuzes maken ook 'nee' zeggen of tot een scherpere prioritering van werkzaamheden in de tijd te komen. Urgente vragen en verzoeken zullen er altijd zijn en geven ook vorm aan de reputatie van het CCV als organisatie die meerwaarde biedt. Ruimte voor en heldere communicatie over de gevolgen van dit soort verzoeken ondersteunt medewerkers in het stellen van prioriteiten en leidt bij stakeholders tot begrip wanneer zij langer moeten wachten op een antwoord.

Bij het maken van keuzes is een nadruk op de kerntaken belangrijk. De effectiviteit wordt geborgd indien het CCV de nadruk legt op thema's waarin de organisatie jarenlange ervaring heeft en die belangrijk zijn voor criminaliteitspreventie in Nederland zoals uit de interviews met opdrachtgevers en afnemers blijkt en bevestigd werd in de validatiesessie. Ook benadrukken de meeste stakeholders in de interviews dat het belangrijk blijft dat het CCV met de basissubsidie de unieke publiek-private infrastructuur en het netwerk van criminaliteitspreventie in stand houdt, vooral op thema's waar dat voor private partijen te complex is. Verder ligt volgens hen de kerntaak van het CCV in de vertaling van nationaal beleid naar meer veiligheid en criminaliteitspreventie op lokaal niveau. Dit laatste benadrukken afnemers als de kerntaak van het CCV.

De innovatiekracht van de organisatie kan in het geding komen bij een dalende basissubsidie. Zowel het CCV als de opdrachtgevers geven in interviews aan het belangrijk te vinden dat het CCV ook op nieuwe thema's actief wordt, ondanks de budgetrestricties. De opbouw van expertise vergt een investering, waardoor het CCV op nieuwe thema's vaak eerst de rol van procesregisseur heeft. Tijdens deze eerste fase wordt een netwerk gebouwd om nieuwe vraagstukken te ontrafelen en de rol en meerwaarde van het CCV te bepalen. Dit vergt relatief weinig menskracht, waardoor na deze fase zonder al te hoge kosten een afweging kan worden gemaakt om door te gaan of te stoppen. Deze beslissing is deels afhankelijk van de beschikbaarheid van additionele middelen of het afschalen van bestaande activiteiten. Voor opdrachtgevers en afnemers is deze afweging belangrijk. Zij stellen namelijk dat enkel bij meer middelen of bij het stoppen met bestaande activiteiten een verbreding van thema's of aandacht voor nieuwe thema's tot stand zou moeten komen vanuit de basissubsidie. Hier ligt dus een opdracht voor de subsidieverstrekters.

De toerusting neemt toe wanneer het menselijk kapitaal van het CCV op peil blijft. De toerusting van het CCV is in belangrijke mate afhankelijk van de kwaliteit van de medewerkers. Deze professionals worden vooral ingezet als adviseurs met een bepaald specialisme. Uit interviews met afnemers komt naar voren dat de kennis en kunde van de CCV-adviseurs van meerwaarde en op een hoog niveau liggen. Het CCV zelf investeert voldoende in duurzame inzetbaarheid van het personeel. Het risico is dat zodra een adviseur uit de organisatie vertrekt of uitvalt, de continuïteit en de expertise op een bepaald thema verminderen of zelfs verdwijnen. Het CCV kan bezien en

maakt ook werk van de wijze waarop intern kennis en expertise gedeeld en vastgelegd kunnen worden, zoals in de strategie 2023-2028 is bepaald. Voor een deel zal dit proces moeten verlopen in het vastleggen van kennis in een kennissysteem, zodat een grotere voorraad gecodificeerde en overdraagbare kennis ontstaat. Hierdoor vormen zich ook mogelijkheden voor meer kennisdeling en verbindingen in de organisatie die benutting en vernieuwing ten goede komen. Vooral in organisaties die sterk groeien, is het effectief om het borgen van kennis systematisch aan te pakken met een kennissysteem. Ook hier kan de opdrachtgever een rol spelen in het beschikbaar stellen van middelen of actief met het CCV keuzes te maken welke kennisgebieden prioriteit moeten krijgen.

De capaciteit kan bij specifieke behoeften en op piekmomenten met een flexibele schil worden uitgebreid.

Er is een flexibele schil van externe adviseurs die kan worden ingezet op piekmomenten en wanneer specifieke expertise nodig is. Dit leidt tot minder druk op de activiteiten uit de basissubsidie, mits deze activiteiten worden gefinancierd met bijvoorbeeld additionele middelen (zoals projectsubsidies). Het nadeel van externe adviseurs is dat het borgen van kennis moeilijk is. Als zij vertrekken is de expertise voor een groot deel ook weg. Ook hier biedt een kennissysteem meerwaarde.

4.2.2 Functioneren van het CCV

Het functioneren van het CCV volgens stakeholders is beoordeeld aan de hand van een set van interviews en een enquête onder afnemers van producten en diensten die met middelen uit de basissubsidie zijn gerealiseerd.

Afnemers zijn geënquêteerd en blijken in ruime mate tevreden met de producten en diensten van het CCV.

Voor de kwaliteit van producten en diensten wordt consistent als hoog beoordeeld, wat aangeeft dat het CCV voorziet in een behoefte. Het minst tevreden zijn afnemers over de prijs-kwaliteitverhouding. Hoewel de producten en diensten vanuit de basissubsidie zonder kosten worden aangeboden, kan het zo zijn dat afnemers zelf moeten investeren in implementatie. Wanneer van de belangrijkste producten en diensten een inschatting wordt gemaakt van de impact die deze hebben op criminaliteitspreventie, zijn de meeste afnemers tevreden. De bijdrage is nooit direct en exact toe te wijzen aan de producten en diensten van het CCV, maar over het algemeen is een meerderheid van de afnemers het erover eens dat de producten en diensten bijdragen aan criminaliteitspreventie op lokaal niveau, kennis over criminaliteitspreventie in hun organisaties en de maatschappelijke veiligheid in hun regio. De kleinste bijdrage ligt volgens afnemers op het terrein van het veiligheidsgevoel in de regio/op lokaal niveau. Ook blijkt uit de enquête dat een klein aantal producten en diensten wel gebruikt worden, maar door geen van de afnemers wordt gezien als het meest belangrijkst. Dit kan het CCV in overweging nemen in de continuïteit van bepaalde producten en diensten.

Over de afgelopen vijf jaar is er een positieve trend zichtbaar in de waardering van de kwaliteit van de producten en diensten. Afnemers zijn in zeer ruime mate positief over de ontwikkeling van de kwaliteit. Dit uit zich onder meer in een Netto Promotor Score van 8,4 op een schaal van 1 tot en met 10, wat aangeeft dat vanuit de meeste afnemers de producten en diensten van het CCV aanbevelen bij vergelijkbare organisaties – zie Bijlage B.

Afnemers geven aan niet altijd op de hoogte te zijn van de producten en diensten, waardoor de effectiviteit niet optimaal is. Op de voor afnemers relevante thema's wordt door hen gebruikgemaakt van verschillende producten en diensten. Dat geeft aan dat afnemers de weg naar het CCV weten te vinden en van een divers aanbod gebruikmaken. Er blijkt echter ook een relatief groot niet-gebruik van nuttige producten en diensten te zijn. Dat uit zich in de enquêteresultaten in producten en diensten die niet worden gebruikt, maar wel als relevant worden aangemerkt door de betreffende organisatie. Voor een belangrijk deel is dit het gevolg van onbekendheid met deze producten en diensten. Het CCV zou aan effectiviteit kunnen winnen als het aanbod van producten en diensten

beter inzichtelijk wordt gemaakt. De meeste afnemers maken intensief gebruik van de CCV-website, wat een kans biedt om daar, na consultatie van enkele afnemers over vorm en inhoud, het aanbod op een effectievere manier te ontsluiten.

Doorlichting van de portfolio kan leiden tot hogere effectiviteit. Alle stakeholders geven in interviews aan dat het CCV een groot aantal activiteiten uitvoert met de basissubsidie. Deze grote hoeveelheid activiteiten kan een oorzaak zijn dat het overzicht voor afnemers ontbreekt en verklaart mogelijk het niet gebruiken van relevante producten en diensten door afnemers. In 2024 gaat het bijvoorbeeld om 88 begrote projecten. Dit is al een stuk minder dan in eerdere jaren, maar nog steeds een groot aantal gegeven de omvang van de basissubsidie. De top 10 van de projecten in 2024 beslaat 43 procent van de begroting en zelfs 50 procent van de realisatie en er zijn bijna 30 projecten met een budget van minder dan 20.000 euro. Dit betekent niet dat kleine projecten niet nuttig zijn, maar wel dat er sprake is van hoge kosten per project. Ieder project heeft immers te maken met een aantal vaste kosten en met coördinatiekosten (intern en tussen afnemer en het CCV), die kunnen worden verlaagd als projecten groter zijn of worden gebundeld.

Het CCV wordt door stakeholders gezien als uitvoeringsorganisatie, expertisecentrum en netwerk. Het is belangrijk om af te bakenen wat het CCV wel is en wat niet op basis van waar de organisatie de meeste meerwaarde kan bieden met de basissubsidie (zie ook de kerntaken). Op basis van de enquête en interviews zijn de rol van expertisecentrum en netwerk de meest logische gezien het publieke belang dat hiermee wordt gediend en het feit dat de markt dit niet zelf oppakt. Een heldere afbakening maakt het voor het ministerie van JenV eenvoudiger om als opdrachtgever te functioneren en voor het CCV eenvoudiger om heldere keuzes te maken. Ten slotte schept het duidelijke verwachtingen bij afnemers over wat wel en wat niet kan worden verwacht van de dienstverlening.

De nieuwe strategische visie helpt bij het maken van keuzes en de profilering van de organisatie. In interviews geven stakeholders diverse keren aan dat het CCV te weinig strategisch naar de toekomst kijkt en zich hierover te weinig uitspreekt. Welke dreigingen op het terrein van criminaliteit en veiligheid zijn aanstaande en wat vraagt dat van afnemers en daarmee van het aanbod van producten en diensten van het CCV? In de strategische visie is een belangrijke rol weggelegd voor kennisontwikkeling en innovatie, wat tot verbetering zou moeten leiden. Het doel is bijvoorbeeld om onderzoek en kennis in te zetten ten behoeve van de ondersteuning en verbetering van de werkzaamheden van publieke en private partijen. Er wordt gewezen op het belang van innovatie en het versterken van de platformfunctie, waardoor kennisuitwisseling en kennis(co)creatie beter tot stand komen. Ook wordt door het aanbieden van trainingen aandacht besteed aan kennisoverdracht. Ten slotte blijkt uit interviews dat het CCV vaker datagedreven onderzoek zou willen doen en op basis van data besluiten zou willen nemen over het aanbieden van nieuwe producten en diensten.

4.2.3 Benchmarks

In Hoofdstuk 3 is het CCV vergeleken met een aantal organisaties in het buitenland en is gezien in hoeverre aanbevelingen uit vorige evaluaties zijn overgenomen. Ook is gekeken in hoeverre het CCV opereert op terreinen waar wetenschappelijk bewijs beschikbaar is.

Er is opvolging gegeven aan de aanbevelingen uit de vorige evaluatie, waarbij op het terrein van monitoring en signalering verdere stappen gezet kunnen worden. De aanbeveling over het beter aansluiten van de dienstverlening bij doelgroepen is opgevolgd. Het onderbrengen van het PVO bij het CCV helpt om de private sector beter te bedienen en onderscheid te maken tussen verschillende afnemers. Er ligt nog wel een kans om afnemers bewuster te maken van de producten en diensten, omdat er een aanzienlijk niet-gebruik is. De monitoring

kan beter, zoals ook hierboven is geconstateerd. De vier genoemde mogelijkheden kunnen worden opgepakt om effectiever te opereren. Ten slotte is de band met het ministerie van JenV goed en biedt de strategische visie kansen om de signalerende en innovatieve rol beter te pakken.

Er is geen vergelijkbare organisatie in Europa. Een blik op Europese organisaties leert dat er geen directe tegenhangers van het CCV lijken te zijn. Duitsland en Denemarken hebben kleinere, door de overheid gefinancierde, organisaties met minder slagkracht. De Zweedse organisatie is meer vergelijkbaar met het WODC. Deze organisatie is groter en ondersteunt criminaliteitspreventie op alle niveaus. Het CCV onderscheidt zich door samenwerkingsverbanden. Thema's overlappen deels tussen landen, waarbij het CCV sommige taken projectmatig financiert die in andere landen uit de basissubsidie lijken te komen. Een uitzondering is de bescherming en integratie van vluchtelingen, een veiligheidsaspect waar het CCV geen directe rol in speelt.

Het CCV is actief op terreinen met voldoende wetenschappelijke onderbouwing. Over het algemeen is op de terreinen waarop het CCV actief is voldoende wetenschappelijk bewijs over effectiviteit wat betreft het voorkomen van criminaliteit. Het ontbreekt vaak aan studies die meten op efficiëntie.

4.3 Efficiëntie

Efficiëntie of doelmatigheid gaat over de vraag in hoeverre dezelfde resultaten met minder middelen behaald kunnen worden of in hoeverre met dezelfde middelen meer resultaat kan worden geboekt. Onderstaande vraag dient beantwoord te worden.

- Besteding van middelen (subsidie). In hoeverre zijn de doelen die zijn gesteld in de jaarplannen in de periode 2019-2024 gerealiseerd binnen de beoogde begroting? Hadden dezelfde doelen (producten en diensten) kunnen worden behaald met minder middelen, of hadden meer doelen met dezelfde middelen kunnen worden behaald?

Het CCV heeft in de periode 2019-2024 met minder middelen een vergelijkbaar resultaat behaald. Het CCV heeft in de evaluatieperiode met minder reële middelen en minder fte's dezelfde thema's weten te bedienen. Het CCV en de opdrachtgevers stellen prioriteiten over welke projecten belangrijk zijn en de meeste middelen toegekend krijgen. Een aantal top 10 projecten komt elk jaar terug, wat inhoudt dat het CCV prioriteit geeft aan de grote producten (PKVW), de grote kennisplatformen (Website, Toezine, Secondant) en webdossiers (Redactie website CCV, Wegwijzer Jeugd), en de ontwikkeling van nieuwe effectieve modellen en aanpakken (Barrièremodellen) – zie Hoofdstuk 2.

Onzekere en korte termijn financiële situatie remt het CCV om meer innovatief en ondernemend te zijn. Het CCV heeft een kleine financiële buffer door restricties van de subsidie en de basissubsidie wordt jaarlijks vastgesteld. In de evaluatieperiode is de basissubsidie in reële termen gedaald met bijna 20 procent. Zonder voldoende eigen middelen voor langetermijndoelen is het moeilijk om innovatieve projecten te starten, ruimte te creëren om vrij na te denken over nieuwe dienstverlening en bestaat de neiging om steeds een vergelijkbaar palet aan producten en diensten aan te bieden zoals in de evaluatieperiode is gebeurd. Hierdoor beperkt een deel van de activiteiten van het CCV zich tot het beheren en actueel houden van bestaande producten en diensten zoals blijkt uit de documentenanalyse. Uit gesprekken en documentanalyse komt naar voren dat vooral de innovatieve activiteiten van het CCV een meerjarig karakter hebben, bijvoorbeeld binnen georganiseerde criminaliteit en ondermijning. Tegelijkertijd blijkt uit interviews dat zowel het CCV als de opdrachtgevers vanuit het ministerie van

JenV innovatie belangrijk vinden. Meer middelen of juist een meerjarige subsidie vanuit opdrachtgevers kan hierin een oplossing bieden. Op dit moment beperken de afhankelijkheid van de basissubsidie (aangevuld met projectsubsidies), het jaarlijkse karakter van die subsidie en de lage financiële buffer de organisatie in het nemen van risico's en het ontwikkelen van nieuwe producten en diensten.

Modernisering van de dienstverlening kan leiden tot besparingen. Het CCV opereert vooral vraaggestuurd, wat leidt tot de neiging om steeds meer activiteiten uit te voeren zonder dat er een scherp oog is voor het afschaffen of afschalen van bestaande activiteiten. Uit gesprekken blijkt dat de organisatie in besprekingen met de opdrachtgevers wel enige ruimte ervaart voor het verschuiven van middelen of het aanbieden van alternatieve producten. Winst zou bijvoorbeeld kunnen worden behaald door meer in webinars of online materiaal te investeren en minder in fysieke bijeenkomsten, wat al voor bepaalde bijeenkomsten gebeurt. Zeker na de coronaperiode zijn onlinebijeenkomsten gemeengoed geworden en heeft online dienstverlening een grote vlucht genomen. Deze producten en diensten kunnen onafhankelijk van tijd en plaats worden aangeboden en zijn zonder kosten opnieuw te gebruiken. Additioneel beheert het CCV op dit moment 35 websites die niet allemaal meer de meerwaarde bieden als voorheen. Hiernaar kan het CCV met het ministerie van JenV nog eens kritisch kijken.

Wisselwerking tussen de verschillende onderdelen van het CCV kan leiden tot meer efficiëntie. Alle stakeholders zien synergievoordelen door de komst van het PVO. Er kan vaker en intensiever worden samengewerkt tussen private en publieke partijen, voorzieningen kunnen worden gedeeld en de bedrijfsvoering kan worden geoptimaliseerd waardoor de overhead daalt. Dit geldt ook voor de werkzaamheden binnen de verschillende hoofdthema's. Er zijn veel dezelfde typen activiteiten en de producten en diensten die daaruit voortkomen binnen de inhoudelijke thema's. Hierin kan (binnen de basisprogrammering) vaker en intensiever met elkaar samengewerkt worden, wat tevens het gesprek opent over wat wel en niet werkt ten behoeve van een efficiënte bedrijfsvoering. Het CCV heeft hierin stappen gezet door sinds kort te werken met hoofdthema's die geleid worden door teamleiders.

5 Conclusie

Het CCV draagt bij aan het vergroten van de maatschappelijke veiligheid in Nederland. De organisatie bereikt over het algemeen de gestelde doelen, is effectief en werkt efficiënt. De aanbevelingen uit eerdere evaluaties zijn voor een groot deel opgevolgd.

Dit hoofdstuk bevat de conclusies van het onderzoek. Deze conclusies zijn gebaseerd op interviews met stakeholders en medewerkers van het CCV, literatuuronderzoek naar effectieve preventie-instrumenten, een internationale en een wetenschappelijke benchmark, de vorige evaluaties van het CCV en een enquête onder afnemers van producten en diensten van het CCV. Het onderzoek heeft plaatsgevonden in de periode november 2024 tot en met april 2025.

Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) is in 2004 opgericht door publieke en private partijen. Het CCV draagt bij aan het vergroten van de maatschappelijke veiligheid door het ontwikkelen en beschikbaar stellen van kennis en instrumenten op het gebied van criminaliteitspreventie en veiligheid. Het CCV ontvangt een subsidie van het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV), waarmee de basisprogrammering vorm wordt gegeven. Jaarlijks wordt deze programmering vastgesteld met daarin activiteiten en projecten en wordt een publiek-private infrastructuur onderhouden. Op basis van de overeengekomen programmering en publiek-private samenwerking verstrekt het ministerie van JenV de basissubsidie.

De scope van dit onderzoek omvat de activiteiten van het CCV met de basissubsidie. Overige activiteiten, zoals het landelijke PVO-bestel met de vijf platforms en verschillende projectsubsidies, vallen buiten de scope van dit onderzoek. Dit onderzoek beslaat de periode 2019-2024 en voorziet in de wettelijke verplichting van een vijfjaarlijkse evaluatie van gesubsidieerde organisaties (artikel 4:24 Algemene wet bestuursrecht).

5.1 Antwoorden op de onderzoeksvragen

Het eerste doel van deze evaluatie is om inzicht te geven in de mate waarin de activiteiten van het CCV in de periode 2019-2024 hebben bijgedragen aan de algemene doelstelling van het vergroten van de maatschappelijke veiligheid. Het tweede doel van dit onderzoek is om een beeld te geven van hoe het CCV in de afgelopen periode opvolging heeft gegeven aan de conclusies en aanbevelingen uit de evaluaties van 2013 en 2019.

Bijdrage aan het vergroten van de maatschappelijke veiligheid in Nederland

Het CCV heeft met zijn activiteiten een bijdrage geleverd aan het vergroten van de maatschappelijke veiligheid in Nederland. Hoewel het onmogelijk is om de activiteiten van het CCV direct te koppelen aan het vergroten van de maatschappelijke veiligheid in Nederland, blijkt uit deze evaluatie dat het CCV over het algemeen planmatig werkt om doelen te bereiken, gemiddeld genomen effectief is in zijn aanpak en veelal op een efficiënte wijze opereert. Hieronder volgen per onderwerp conclusies en aandachtspunten.

Het doelbereik van de organisatie is op peil en kan verder groeien. Op basis van de begroting en realisatie blijkt dat projecten over het algemeen binnen budget worden uitgevoerd. Het CCV ontwikkelt met de basissubsidie thematische dienstverlening, terwijl nieuwe veiligheidsthema's zoals cybercrime en georganiseerde criminaliteit via

projectsubsidies worden opgepakt. In de strategische visie 2023-2028 zijn deze thema's gepromoveerd tot hoofdthema's. Het CCV werkt thematisch en afnemers hebben direct contact met CCV-adviseurs. Dit leidt tot effectieve en tevredenstellende dienstverlening. Afnemers missen soms een overzicht van het volledige CCV-aanbod en denken niet altijd aan het CCV bij nieuwe ontwikkelingen in veiligheid. Op dit terrein is het bereik en de impact van de organisatie te vergroten. Door actiever en op verschillende manieren de output te monitoren en te evalueren, is hier bijvoorbeeld invulling aan te geven.

De toerusting van het CCV staat onder druk en dwingt tot het maken van keuzes. De basissubsidie is de afgelopen jaren in reële termen fors gedaald. Het CCV heeft financiële middelen nodig om de publiek-private infrastructuur te onderhouden, effectieve dienstverlening te bieden en medewerkers goed toe te rusten. Stakeholders zien het CCV als een uniek publiek-privaat platform dat een brug slaat tussen beleid en praktijk. Een dalende basissubsidie dwingt tot concessies en keuzes. Enerzijds verhoogt dit de efficiëntie van de organisatie, anderzijds beperkt het de omvang van de dienstverlening wat niet per se problematisch is wanneer duidelijke en afgewogen keuzes worden gemaakt.

Stakeholders zijn tevreden over de kwaliteit van de huidige dienstverlening, waarbij stappen kunnen worden gezet om innovatiever te opereren. Binnen de semipublieke sector staat het CCV bekend als een betrouwbare partij op het gebied van criminaliteitspreventie. Vooral de bestaande dienstverlening wordt gewaardeerd, terwijl nieuwe thema's minder bekendheid genieten. De tevredenheid over het CCV is over het algemeen hoog. De relatie met het ministerie van JenV is goed. Op het terrein van vernieuwing en innovatie is het belangrijk om met de strategische visie vooruit te kijken naar terreinen van criminaliteitspreventie en veiligheid die in belang toenemen (of afnemen). Dit geldt ook voor het ontwikkelen van nieuwe producten en diensten om afnemers effectief te bedienen.

De organisatie werkt efficiënt en kan profiteren van schaal- en synergievoordelen. Het CCV heeft met een dalende basissubsidie een vergelijkbare output weten te realiseren. Hierdoor is de efficiëntie van de organisatie toegenomen. Het onderbrengen van het PVO bij het CCV biedt mogelijkheden om de bedrijfsvoering te stroomlijnen en samenwerking tussen het PVO en het CCV vaker en intensiever stimuleren. Dit kan de efficiëntie van de organisatie verder vergroten en middelen vrijspelen om innovatie en vernieuwing te stimuleren.

Opvolging

Er is opvolging gegeven aan de conclusies en aanbevelingen uit de vorige evaluaties. De vorige evaluaties bevatten drie aanbevelingen: beter aansluiten van de dienstverlening bij de vraag, betere monitoring en evaluatie van resultaten en het verbeteren van de relatie met het ministerie van JenV.

- De aanbeveling over het beter aansluiten van de dienstverlening bij doelgroepen is opgevolgd. Het onderbrengen van de regionale PVO's bij het CCV, met als gevolg de oprichting van PVO-NL, helpt om de private sector beter te bedienen en onderscheid te maken tussen verschillende afnemers. Er ligt nog wel een kans om afnemers bewuster te maken van de producten en diensten omdat er een aanzienlijk niet-gebruik is.
- Het CCV heeft stappen gezet in het monitoren en evalueren van producten en diensten, maar nog niet in de mate zoals aanbevolen in de vorige evaluatie. Monitoring van output en outcome door het CCV vindt op dit moment vooral plaats door periodieke gesprekken met opdrachtgevers over de prioriteiten en allocatie van middelen. Het CCV geeft zelf aan dat er op dit moment geen structurele inzet is om te monitoren en te sturen van het effect van hun inzet. Zowel interne als externe monitoring en evaluatie van resultaten kunnen op een hoger plan komen.
- Ten slotte is de band met het ministerie van JenV net als de vorige evaluatie goed, maar geeft het ministerie van JenV aan dat het CCV minder opvolging heeft gegeven aan het pakken van een signalerende rol. Het CCV

geeft zelf aan dat dit gebeurd is, maar dat de signalen niet direct worden vertaald in nieuwe activiteiten of projecten. De strategische visie biedt kansen om de signalerende en innovatieve rol beter te pakken.

5.2 Overwegingen en aanbevelingen

Naast de evaluatie van het doelbereik, de doeltreffendheid en de doelmatigheid van het CCV in Hoofdstuk 4 en de algemene conclusies in paragraaf 5.1, is er een aantal overwegingen en aanbevelingen voor de toekomst.

Scope van de evaluatie uitbreiden tot de gehele organisatie. Het is lastig om de doeltreffendheid en doelmatigheid van de besteding van middelen uit de basissubsidie vast te stellen los van de andere middelen die beschikbaar zijn om de doelen te realiseren. Het is namelijk niet direct te identificeren voor welk doel of welke doelgroepen de middelen uit de basissubsidie precies worden ingezet. Dat is begrijpelijk, omdat producten en diensten met verschillende middelen tot stand komen en er ook een infrastructuur wordt onderhouden. Het aandeel van de basissubsidie in de totale middelen daalt bovendien sterk na de integratie met het PVO en door de stijging van middelen die via projectsubsidies worden verkregen en besteed. Een aanbeveling voor een volgende evaluatie is daarom dat het zinvoller is om het CCV als geheel te evalueren. Dat geeft een beter beeld van het functioneren van de organisatie als geheel, waarbij ook kan worden geanalyseerd in hoeverre de verdeling en combinatie van publieke en private financiering zodanig is dat de vastgestelde maatschappelijke doelen op het terrein van veiligheid, criminaliteitspreventie en leefbaarheid op de meest effectieve en efficiënte wijze kunnen worden gerealiseerd.

Schaal- en synergievoordelen in de komende periode benutten. Door de integratie van het PVO is het CCV fors in omvang toegenomen. Dit is een strategische stap om de publiek-private samenwerking effectiever en efficiënter vorm te geven. Voor de komende periode is het belangrijk om publieke en private organisaties die samen Nederland veiliger en leefbaarder willen maken, te bedienen door gebruik te maken van schaalvoordelen. Er zijn vijf hoofdthema's gekozen (veilige woon- en leefomgeving, veilig ondernemen, veiligheid en zorg, cyberveiligheid en georganiseerde criminaliteit en ondermijning), waarop het CCV meerwaarde heeft met preventieve aanpakken gericht op daders, slachtoffers, facilitators, stakeholders en de fysieke en digitale omgeving. Vooral voor stakeholders, als het bedrijfsleven, gemeenten, toezichthouders en handhavers, kan deze intensievere samenwerking tot meerwaarde leiden. Het monitoren in hoeverre op de vijf hoofdthema's betere resultaten worden geboekt, is nodig om te toetsen of PVO en CCV samen meer bieden dan de som der delen. Het CCV kan op die manier verdere stappen zetten in het behalen van synergievoordelen op thema's die relevant zijn voor publieke en private afnemers. Deze voordelen bestaan uit een duidelijker onderscheid tussen diensten die in het publieke belang met de basissubsidie tot stand komen en diensten waarvoor partijen zelf dienen te betalen (en die dus buiten de basissubsidie vallen).

Strategische visie als uitgangspunt voor de volgende evaluatie. Een belangrijke ontwikkeling is de komst van het PVO, wat leidt tot een organisatie-uitbreiding en herverdeling van taken. Het PVO richt zich op de private sector, terwijl de basissubsidie publieke en semipublieke partijen bedient, zoals gemeenten, politie en woningcorporaties. Door de grotere schaal kan het CCV meer producten en diensten leveren en beter inspelen op zowel de publieke als de private vraag. Voor de toekomst is het essentieel om de koppeling tussen praktijk en beleid te versterken en publiek-private samenwerking te optimaliseren. Monitoring van de voortgang is van belang om het succes van deze integratie en de strategische visie te bepalen.

Financiële onzekerheid herzien om innovatiekracht te vergroten. Verschillende stakeholders vinden dat het CCV innovatiever zou moeten opereren. Voor een vraaggestuurde organisatie is dat uitdagend en de strategische visie poogt invulling aan deze wensen te geven. De uitdaging wordt echter vergroot door de jaarlijkse vaststelling van de basissubsidie en de geringe ruimte voor financiële buffers. De financiële constellatie remt de prikkel om risico te nemen en te investeren in innovatie. Het vaststellen van langetermijndoelen op basis van de nieuwe strategische visie en het langduriger financieren van innovatie verhoogt het innovatieve vermogen van de organisatie. Ten slotte streven marktpartijen (zoals onderzoeksbureaus) naar een financiële buffer van de omvang van ongeveer de loonsom van één jaar. Een dergelijke buffer geeft zekerheid aan het management en het personeel dat de organisatie financieel stabiel is en in staat is te investeren in de toekomst.

Zelfevaluatie maakt resultaten meetbaar en verbeterpunten zichtbaar. Iedere vijf jaar wordt de basissubsidie van het CCV geëvalueerd volgens de wettelijke verplichting die geldt voor gesubsidieerde organisaties. Ter voorbereiding op deze verplichting is het effectief om een systematische beoordeling te maken van de eigen prestaties, processen en resultaten. Dit helpt het CCV bij het beter meetbaar maken van de prestaties van de organisatie en het identificeren van verbeterpunten. Ook is het mogelijk om met een zelfevaluatie kansen en bedreigingen op strategisch niveau te identificeren. Ten slotte kunnen evaluatoren op basis van deze zelfevaluatie sneller aan de slag.

Referenties

Literatuur

- Bilo, N., Huberts, S., van der Veen, S., & Wilms, P. (2019). *Evaluatie Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV)*. Significant APE.
- Johnson, S. D., Tilley, N., & Bowers, K. J. (2015). Introducing EMMIE: An evidence rating scale to encourage mixed-method crime prevention synthesis reviews. *Journal of Experimental Criminology*, 11, 459-473
- Van Kempen, A., & Warners, E. (2013). *Quick scan doeltreffendheid van het CCV*. Berenschot.
- Pawson, R., & Tilley, N. (1997). *Realistic Evaluation*. London: Sage.
- Snippe, J., de Muijnck, J. A., Kamperman, M., & Pieper, R. (2021). Effecten van preventie: Een compacte literatuursynthese. Den Haag: WODC.
- Weisburd, D., Farrington, D. P., & Gill, C. (2017). What works in crime prevention and rehabilitation: An assessment of systematic reviews. *Criminology & Public Policy*, 16, 415-449.
- Analistennetwerk Nationale Veiligheid. (2024). Trendanalyse Nationale Veiligheid – Hoofdrapport

Documenten van het CCV

- Jaarverslag van het CCV, 2019 – 2023
- Basisprogrammering van het CCV, 2019 – 2024
- Verantwoording basisprogrammering van het CCV, 2019 – 2023
- Programmering begroting en realisatie per cluster, 2019 – 2024
- Programmering begroting en realisatie per project, 2019 – 2024
- Specificatie penvoering 2019 – 2024
- Organogram van het CCV, 2019 – 2023

Bijlage A Interviews

Bijlage A.1 Interview samenstelling

Voor deze evaluatie zijn 18 interviews afgenomen met medewerkers, het bestuur (MT) en toezichthouders van het CCV. Bij de medewerkers zijn met name teamleiders gesproken. De teamleiders hebben het overzicht van de thema's binnen hun team en zijn zelf ook adviseur. De geïnterviewde medewerkers van het CCV zijn mensen die direct werken aan een thema binnen de basisprogrammering als medewerkers die met projectsubsidies werken. Een aantal toezichthouders sprak ook vanuit het perspectief als afnemer van diensten van het CCV.

De interviews met de opdrachtgevers kwamen uit drie directies vanuit het ministerie van JenV en een opdrachtgever van het ministerie van BZK. De afnemers van het CCV zaten met name in het publieke domein zoals gemeenten, VNG en de politie, maar waren voor een deel private instanties zoals het Verbond van Verzekeraars en Cumela. De interviews geven informatie voor het beantwoorden van de evaluatievragen. Ook zijn interviews nodig om een antwoord te vinden op de vraag hoe het CCV zich verhoudt tot andere organisaties en welke activiteiten publiek en privaat kunnen/moeten worden uitgevoerd.

Tabel A.1 De interviews bestaan uit een samenstelling van belanghebbenden van het CCV

Groep	Aantal
CCV medewerkers	3
CCV MT	3
CCV Raad van Toezicht	5
Opdrachtgevers	4
Afnemers (overlapt gedeeltelijk met toezichthouders)	5

De vragen in het interview volgen de onderzoeksvragen die moeten worden beantwoord in het kader van de evaluatie. Waar nodig, paste het onderzoeksteam gedurende het interview de vragen aan voor de verschillende doelgroepen. Na het interview is een gespreksverslag met de belangrijkste inzichten opgesteld en gevalideerd door de geïnterviewden. De inzichten zijn geanonimiseerd meegenomen in het onderzoek.

Bijlage A.2 Interviewleidraad

Introductie vragen

- Kunt u aangeven wat uw relatie is met het CCV en hoe lang u al samenwerkt met het CCV?
- Om wat voor soort samenwerking gaat dit en op welke thema's (werkt u samen)?

Doelbereik

- *Doelstelling*
- In hoeverre heeft het CCV in de periode 2019-2024 bijgedragen aan de maatschappelijke veiligheid in Nederland, in uw regio of het gebied dat u kunt overzien (zie doelstellingen in Bijlage A)?
 - Hoe is dit domein volgens u veranderd in deze periode? Bijvoorbeeld is uw perspectief op openbare veiligheid veranderd, zijn de actoren in het veiligheidsdomein veranderd?

- In hoeverre is het CCV in staat geweest hier adequaat op in te spelen? Waarom denkt u dat?
- Welke criteria hanteert u om dit vast te stellen?
- [Niet voor afnemers] In hoeverre verschillen de perspectieven op veiligheid tussen verschillende afnemers van het CCV?
- *Producten en dienstverlening van het CCV*
- [Niet voor afnemers] In hoeverre en hoe hebben de publieke en private doelgroepen van het CCV volgens u in de periode 2019-2024 gebruikgemaakt van de producten en dienstverlening van het CCV?
 - In hoeverre en hoe is dit veranderd? Wat is de oorzaak van die verandering?
 - In hoeverre lukt het om de doelgroepen te bereiken? Waarom lukt dit wel of niet?
- [Afnemer specifiek] In hoeverre en hoe heeft u in de periode 2019-2024 gebruikgemaakt van de producten en dienstverlening van het CCV?
 - Welke zijn dat / wat zijn de voornaamste producten en diensten waar u gebruik van maakt?
 - Hoe is dit veranderd in de periode van 2019-2024 en wat is de voornaamste reden voor de verandering?
 - Hoe zou u de kwaliteit van de producten en dienstverlening van het CCV beoordelen?
 - Hoe ervaart u het contact met het CCV met betrekking tot de producten en dienstverlening?
 - Wat mist u van het CCV (producten en dienstverlening, thema's)?
 - In hoeverre hebt u zicht op de resultaten die u bereikt met de producten en diensten van het CCV? In welke mate bent u daar tevreden over?

Vorige evaluatie

[Niet voor afnemers]

- In hoeverre heeft het CCV volgens u opvolging gegeven aan de conclusies en aanbevelingen uit de vorige evaluatie (zie voornaamste conclusies en aanbevelingen 2013-2018 in Bijlage A)??
- In hoeverre is de verdeling van private en publieke afnemers veranderd, ook met het oog op de komst van PVO-NL in de CCV-organisatie?
- In hoeverre is het CCV in staat het gebruik en de waardering van hun producten en diensten te monitoren?
- Hoe kan volgens u de output en outcome van het CCV (beter) gemonitord worden? Wat is daarvoor nodig? Wat levert dat op?

Meerwaarde van het CCV

- [Afnemer specifiek]
- Welk probleem / welke problemen lost het CCV voor uw organisatie op?
- In welke mate bereikt u daarmee uw doelen op het gebied van veiligheid? Waarom lukt dit wel of niet?
- Welke andere partijen, producten of diensten zet u in om dit probleem op te lossen?
- In hoeverre waren deze doelen tot stand gekomen zonder de hulp van het CCV?
- Waar kan het CCV zijn rol versterken en/of op welke terreinen kan het CCV een waardevolle rol spelen?
- [Niet voor afnemers]
- Wat is de meerwaarde van het CCV met betrekking tot de thema's binnen de basisprogrammering (zie hoofdthema's basisprogrammering in bijlage A)? Op welke manier bereikt het CCV dit?
- In hoeverre en hoe dragen de producten en diensten van het CCV daaraan bij?
- In hoeverre en hoe draagt het CCV bij aan beleidsvraagstukken op deze thema's?
- Waar kan het CCV zijn rol versterken en/of op welke terreinen kan het CCV een waardevolle rol spelen?

Effectiviteit

- [Niet voor afnemers] In hoeverre is het CCV in de periode 2019-2024 toegerust op zijn taak met de financiële middelen die vanuit JenV worden verstrekt? Welke factoren dragen hier aan bij en welke zitten dit in de weg?
- Doet het CCV wat het belooft? Waarom wel/niet?
- Welk beeld heeft u bij het algemeen functioneren van het CCV in de periode 2019-2024?

Efficiëntie

[Met name voor het CCV, opdrachtgever, toezichthouders]

- In hoeverre vindt u dat het CCV de gestelde doelen op een efficiënte manier heeft gerealiseerd?
- Hadden dezelfde doelen kunnen worden behaald met minder middelen, of hadden meer doelen met dezelfde middelen kunnen worden behaald?
- Hoe wordt de keuze gemaakt om producten en diensten niet meer aan te bieden bij verandering van de subsidie? Hoe zijn die keuzes tot stand gekomen (bijvoorbeeld substitutie, intrede PVO, externe factoren)?

Samenwerking

- [Afnemer specifiek] Hoe ervaart u de samenwerking met het CCV in het algemeen?
- [Niet voor afnemers] Hoe ervaart u de onderlinge verantwoordingsrelatie (tussen JenV en het CCV). In hoeverre en hoe is die volgens u verbeterd ten opzichte van de vorige evaluatie van 2019 en welke verdere verbeterpunten ziet u op dit moment?

Afsluitende vragen

- Zou u nog andere zaken kwijt willen over het CCV waar we het niet over hebben gehad?
- Bent u akkoord dat wij uw organisatie en uw functie delen in een bijlage bij het onderzoek als geïnterviewde functionaris en organisatie?

Bijlage B Enquête resultaten

Bijlage B.1 Enquêtevragen

Introductie

Welkom bij deze enquête

Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) heeft als doel de maatschappelijke veiligheid in Nederland te waarborgen. Het CCV ontvangt daarvoor jaarlijks een basissubsidie van het ministerie van Justitie en Veiligheid. SEO Economisch Onderzoek voert in opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC) de verplichte evaluatie van het gesubsidieerde deel van het CCV uit. Zie hier (link naar brief WODC) voor een verzoek tot medewerking aan dit onderzoek van het WODC.

Over de enquête

De doelgroep van de enquête zijn afnemers van diensten van het CCV. U kunt de enquête doorsturen naar de personen die u het meest relevant acht binnen uw organisatie, met de insteek dat één persoon per organisatie de enquête invult. Deze enquête gaat over uw ervaringen met diensten van het CCV.

Het invullen van de enquête duurt ongeveer 10 tot 15 minuten. Wij ontvangen uw reactie graag uiterlijk **3 maart 2025**.

Vertrouwelijkheid

Uw antwoorden worden strikt vertrouwelijk behandeld en zullen niet herleidbaar zijn tot individuele ondernemingen of personen in de rapportage. SEO beschikt over het ISO 27001-certificaat voor informatiebeveiliging, zodat de vertrouwelijkheid van uw antwoorden geborgd is. Alle gegevens worden op een beveiligde server in Europa opgeslagen. Voor meer informatie over de verwerking van uw gegevens of vragen over de enquête, stuur een e-mail naar Eline Helder (ccv@seo.nl).

Alvast hartelijk dank voor uw deelname.

Klik op volgende om verder te gaan.

Gegevens respondent

1. Bij welke organisatie bent u werkzaam? *Deze vraag is niet verplicht.* [open]
2. Onder welke categorie valt uw organisatie? [radio]
 - a. Publiek
 - b. Semi-publiek
 - c. Privaat
3. Wat is uw functie binnen uw organisatie? [open]
4. Hoeveel personen zijn er werkzaam bij uw organisatie? [radio]
 - a. 0 tot 10 mensen
 - b. 11 tot 50 mensen
 - c. 51 tot 100 mensen
 - d. Meer dan 100 mensen

Algemene visie CCV

5. In hoeverre voldoet het CCV aan uw behoeften op de volgende gebieden? [grid]

	Helemaal niet	In beperkte mate	Neutraal	In ruime mate	Volledig	Niet van toepassing
Veiligheid						
Criminaliteitspreventie						
Leefbaarheid						

6. [Indien 5_1 = helemaal niet/in beperkte mate] Kunt u toelichten waarom het CCV onvoldoende voldoet aan uw behoeften op het gebied van veiligheid? *Deze vraag is niet verplicht.* [open]
7. [Indien 5_2 = helemaal niet/in beperkte mate] Kunt u toelichten waarom het CCV onvoldoende voldoet aan uw behoeften op het gebied van criminaliteitspreventie? *Deze vraag is niet verplicht.* [open]
8. [Indien 5_3 = helemaal niet/in beperkte mate] Kunt u toelichten waarom het CCV onvoldoende voldoet aan uw behoeften op het gebied van leefbaarheid? *Deze vraag is niet verplicht.* [open]

Thema's

9. Welke thema's zijn relevant voor uw organisatie? *U kunt meerdere antwoorden kiezen.* (eerste versie)
Welke thema's zijn het meest relevant voor uw organisatie? *U kunt maximaal 2 antwoorden kiezen.* (tweede versie) [checkbox]
 - a. Woonoverlast
 - b. Jeugd & veiligheid
 - c. Buurtbemiddeling
 - d. Georganiseerde criminaliteit & ondermijning
 - e. Geen van bovenstaande (einde enquête)

Gebruik van diensten (begin thema loop)

Deze vraag gaat over het thema [relevant thema].

10. Welk van de volgende diensten van het CCV gebruikt uw organisatie? *Beweeg uw muis over de dikgedrukte dienst om een omschrijving te zien.* [grid]

	a) Mijn organisatie gebruikt de dienst	b) Mijn organisatie heeft de dienst in de afgelopen 5 jaar gebruikt, maar nu niet meer	c) Mijn organisatie gebruikt de dienst niet, maar het is wel relevant	d) Mijn organisatie gebruikt de dienst niet, en het is niet relevant
Dienst A				
Dienst B				
Dienst C				

Vragen niet-gebruik (begin loop voor alle diensten waarvoor 10=b))

Deze vragen gaan over het thema [relevante thema] en de dienst [relevante dienst].

U heeft aangegeven deze dienst niet meer te gebruiken.

11. Wanneer heeft uw organisatie voor het eerst gebruik gemaakt van deze dienst? *Vul hier een jaartal in.* [numeriek]
12. Wanneer heeft uw organisatie voor het laatst gebruik gemaakt van deze dienst? *Vul hier een jaartal in.* [numeriek]
13. Waarom gebruikt uw organisatie de dienst niet meer? *U kunt meerdere antwoorden kiezen.* [checkbox]
 - a. Het probleem dat deze dienst aanpakt wordt intern geregeld.
 - b. De dienst sluit niet meer aan bij de doelen/taken van mijn organisatie.
 - c. De dienst is te duur voor mijn organisatie.

- d. De dienst is niet effectief.
- e. Mijn organisatie neemt een vergelijkbare dienst af bij een andere organisatie.
- f. Anders, namelijk... [open]

(Einde loop voor alle diensten waarvoor 10=b))

Deze vraag gaat over het thema [relevante thema].

14. U heeft aangegeven dat uw organisatie een (aantal) diensten niet gebruikt, maar wel relevant vindt.
Was u bekend met het bestaan van deze dienst(en)?

	Ja	Nee
Dienst A waarbij 10=c)		
Dienst B waarbij 10=c)		
Dienst C waarbij 10=c)		

Ervaring met gebruik dienst

15. [Indien 10=a) voor meerdere diensten] U heeft aangegeven dat uw organisatie meerdere diensten van het CCV gebruikt binnen het thema [relevante thema].
Welk van deze diensten heeft het grootste belang voor uw organisatie? [radio]
- a. Dienst A waarbij 10=a)
 - b. Dienst B waarbij 10=a)
 - c. Dienst C waarbij 10=a)

Deze vraag gaat over het thema [relevante thema] en de dienst [antwoord op 15].

16. Hoe heeft u kennis gekregen van deze dienst? *U kunt meerdere antwoorden kiezen.* [checkbox]
- a. Via de website van het CCV
 - b. Via een branchevereniging
 - c. Via collega's
 - d. Via internet
 - e. Via een opleiding of workshop
 - f. Via een conferentie
 - g. Anders, namelijk... [open]

17. Hoe lang gebruikt uw organisatie de dienst? [radio]
- a. Minder dan 1 jaar
 - b. 1 tot 5 jaar
 - c. Langer dan 5 jaar

Deze vraag gaat over het thema [relevante thema] en de dienst [antwoord op 15].

18. In hoeverre bent u tevreden over de volgende aspecten van deze dienst? [grid]

	Erg ontevreden	Ontevreden	Niet tevreden en niet ontevreden	Tevreden	Erg tevreden	Weet ik niet / niet van toepassing
De kwaliteit van de dienst						
Het gebruiksgemak van de dienst						
De prijs-kwaliteitverhouding van de dienst						
19. [indien 18_1 = (erg) ontevreden] Kunt u toelichten waarom u (erg) ontevreden bent over de kwaliteit van de dienst [antwoord op 15]? <i>Deze vraag is niet verplicht.</i> [open]						
20. [indien 18_2 = (erg) ontevreden] Kunt u toelichten waarom u (erg) ontevreden bent over het gebruiksgemak van de dienst [antwoord op 15]? <i>Deze vraag is niet verplicht.</i> [open]						
21. [indien 18_3 = (erg) ontevreden] Kunt u toelichten waarom u (erg) ontevreden bent over de prijs-kwaliteitverhouding van de dienst [antwoord op 15]? <i>Deze vraag is niet verplicht.</i> [open]						

Deze vraag gaat over het thema [relevante thema] en de dienst [antwoord op 15].

22. In welke mate heeft de dienst in de afgelopen 5 jaar bijgedragen aan de volgende zaken? [grid]

	Helemaal mee oneens	Oneens	Niet mee eens en niet mee oneens	Eens	Helemaal mee eens	Weet ik (nog) niet / niet van toepassing
De dienst heeft positief bijgedragen aan de maatschappelijke veiligheid in mijn regio/gemeente.						
De dienst heeft positief bijgedragen aan het veiligheidsgevoel in mijn regio/gemeente.						
De dienst heeft positief bijgedragen aan de criminaliteitspreventie in mijn regio/gemeente.						
De dienst heeft positief bijgedragen aan de kennis over criminaliteitspreventie in mijn organisatie.						
23. [indien 22_1 = (helemaal mee) oneens] Kunt u toelichten waarom u het (helemaal) oneens bent met de stelling "De dienst heeft positief bijgedragen aan de maatschappelijke veiligheid in mijn regio/gemeente." over de dienst [antwoord op 15]? <i>Deze vraag is niet verplicht.</i> [open]						
24. [indien 22_2 = (helemaal mee) oneens] Kunt u toelichten waarom u het (helemaal) oneens bent met de stelling "De dienst heeft positief bijgedragen aan het veiligheidsgevoel in mijn regio/gemeente." over de dienst [antwoord op 15]? <i>Deze vraag is niet verplicht.</i> [open]						
25. [indien 22_3 = (helemaal mee) oneens] Kunt u toelichten waarom u het (helemaal) oneens bent met de stelling "De dienst heeft positief bijgedragen aan de criminaliteitspreventie in mijn regio/gemeente." over de dienst [antwoord op 15]? <i>Deze vraag is niet verplicht.</i> [open]						
26. [indien 22_4 = (helemaal mee) oneens] Kunt u toelichten waarom u het (helemaal) oneens bent met de stelling "De dienst heeft positief bijgedragen aan de kennis over criminaliteitspreventie in mijn organisatie." over de dienst [antwoord op 15]? <i>Deze vraag is niet verplicht.</i> [open]						

Deze vraag gaat over het thema [relevante thema] en de dienst [antwoord op 15].

27. In welke mate bent u het eens met de volgende stellingen over de ontwikkelingen van deze dienst over de afgelopen 5 jaar?

	Helemaal mee oneens	Oneens	Niet mee eens en niet mee oneens	Eens	Helemaal mee eens	Weet ik (nog) niet / niet van toepassing
De kwaliteit van de dienst is positief ontwikkeld over tijd.						
De relevantie van de dienst is positief ontwikkeld over tijd.						

28. [indien 27_1 = (helemaal mee) oneens] Kunt u toelichten waarom u het (helemaal) oneens bent met de stelling "De kwaliteit van de dienst is positief ontwikkeld over tijd." over de dienst [antwoord op 15]? Deze vraag is niet verplicht. [open]
29. [indien 27_2 = (helemaal mee) oneens] Kunt u toelichten waarom u het (helemaal) oneens bent met de stelling "De relevantie van de dienst is positief ontwikkeld over tijd." over de dienst [antwoord op 15]? Deze vraag is niet verplicht. [open]

Deze vraag gaat over het thema [relevante thema] en de dienst [antwoord op 15].

30. Hoe waarschijnlijk is het dat u deze dienst aanbeveelt aan een vergelijkbare organisatie? *1 is helemaal niet waarschijnlijk, 10 is heel waarschijnlijk.* [numeriek]
31. Wat voor invloed zou het hebben op uw organisatie indien deze dienst niet meer aangeboden zou worden door het CCV? [radio]
- Mijn organisatie zou een andere aanbieder benaderen voor een vergelijkbare dienst.
 - Mijn organisatie zou zelf een vergelijkbare dienst ontwikkelen.
 - Mijn organisatie zou geen vergelijkbare dienst zoeken.

(Einde thema loop)

Afronding

32. Heeft u nog opmerkingen over deze enquête? Deze vraag is niet verplicht. [open]

Door op volgende te klikken dient u uw antwoorden in en kunt u deze niet meer wijzigen.

Terminate

Hartelijk dank voor het invullen van de enquête. Uw antwoorden zijn ingestuurd. U kunt de browser nu afsluiten.

Bijlage B.2 Diensten van het CCV voor enquête

Tabel B.1 Diensten binnen het thema woonoverlast

Dienst	Omschrijving
Website inclusief tool 'beoordeel uw casus': https://www.hetccv-woonoverlast.nl/	Op deze website is alle actuele informatie te vinden over de aanpak van woonoverlast en alle producten die het CCV heeft ontwikkeld.
Helpdesk woonoverlast	Dagelijkse ondersteuning van professionals die zich met de aanpak woonoverlast bezighouden. Denk aan dagelijkse vraagafhandeling, de verwijzing naar online vragenuurtjes en casusoverleg.
Online vragenuurtjes	Met circa 100 deelnemers worden o.l.v. het CCV, actuele vragen en casussen doorgenomen en beantwoord door een panel met ervaren experts en collega's uit het land.
Bijeenkomsten overlastlab	Jaarlijks worden 2 overlastlabs gehouden op locatie over specifieke thema's, waarbij het CCV samen met de praktijk nieuwe kennis ontwikkelt. Er wordt een selecte groep deelnemers uitgenodigd, van circa 30/35 personen en met deze groep gaan we actief aan de slag.
Bijeenkomsten kenniskring	Tijdens deze bijeenkomsten wordt kennis gedeeld met de professionals over de aanpak van woonoverlast en specifiek de Wet aanpak woonoverlast. Er worden sprekers uitgenodigd en casuïstiek besproken en we staan stil bij actuele thema's en ontwikkelingen. Ook worden de uitkomsten besproken van de overlastlabs, waar maar een kleine groep collega's bij was.
Ontwikkeling kennisproducten en tools	Een aantal producten dat de laatste jaren is ontwikkeld: Handreiking Tijdelijk Huisverbod Wet aanpak woonoverlast, overlastprofielen, escalatieladder Wet aanpak woonoverlast, do's en don'ts Wet aanpak woonoverlast, menu in 4 stappen naar een huurrechtelijke gedragsaanwijzing, de aanpak van studentenoverlast, inzicht in de samenwerking bij toepassing van de Wet aanpak woonoverlast tussen handhaving en hulpverlening, FAQ Woonoverlast en gegevensdeling, special woningvervuiling.
Blogs	In 2024 is een eerste blog verschenen over de nieuwste jurisprudentie: https://www.hetccv-woonoverlast.nl/documenten/woonoverlast-nieuwe-jurisprudentie-over-2023-en-2024
Webinars	Webinar aanpak woningvervuiling en hoarding: Op 28 november 2023 heeft het CCV een webinar gehouden over de aanpak van woningvervuiling en hoarding. Dit in verband met de vele vragen die we over dit onderwerp krijgen en de signalen uit verschillende gemeenten dat het aantal vervuilingen flink toeneemt.

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van input van het CCV.

Tabel B.2 Diensten binnen het thema jeugd & veiligheid

Dienst	Omschrijving
Vragenuurtjes, webinars en interviews	Op basis van de actualiteit en heersende vraagstukken bij gemeenten om professionals verder te helpen in de aanpak van jeugdcriminaliteit.
Coaching/begeleiding in de aanpak van jeugdcriminaliteit en de samenwerking op producten	Coaching/begeleiding aan de hand van de routekaart samenwerken bij online criminaliteit, zo krijg je samen zicht op jongeren, houd jongeren uit de criminaliteit, het 7-stappenmodel.
Website www.wegwijzerjeugdenveiligheid.nl	De wegwijzerjeugdenveiligheid is dé plek waar je alle informatie over jeugdcriminaliteit, veiligheid en zorg bij elkaar vindt. Hier wordt informatie over kansrijke en effectieve aanpakken van jeugdcriminaliteit ontsloten. Dossiers, instrumentenmatrixen en databases vormen een belangrijk onderdeel van de wegwijzerjeugdenveiligheid.nl. Net zoals de pagina actueel (nieuws, podcasts, columns).

Dienst	Omschrijving
Nieuwsbrief Wegwijzer Jeugd en Veiligheid	Gerelateerd aan www.wegwijzerjeugdenveiligheid.nl , tot eind vorig jaar ontvingen ruim 1.800 abonnees de nieuwsbrief. Vanaf 2025 wordt dit om de maand.
Training Jeugd, Anders zien, kijken en doen	Je komt op vlieghoogte van de ontwikkelingen over de aanpak van jeugdgroepen en groepsgedrag. In deze training doen we het wel anders. Want door problemen met jeugd of jeugdgroepen anders te benaderen (zien), ga je als vanzelf anders kijken. En dan merk je dat je focus verandert. Dat maakt vervolgens dat je als vanzelfsprekend voor andere acties kiest.
Routekaart samenwerken bij online criminaliteit	De routekaart biedt een stappenplan van wat je kunt doen wanneer je als professional online een zorgwekkend bericht ziet. Maar het biedt meer. Om een bericht goed te kunnen duiden, heb je ook vaak elkaar nodig en moet je weten wat je van elkaar kunt verwachten. Daarom staat in de routekaart ook informatie over partners, rollen en over de online fenomenen. Dit helpt professionals om samen tot heldere, werkbare afspraken te komen en de verwachtingen vast te leggen. Deze afspraken kunnen zij vastleggen in de afsprakenkaart die in de routekaart wordt aangeboden.
Zo krijg je samen zicht op jongeren	Hoe organiseer je de vroegsignalering in jouw gemeente. Gebruik deze handreiking voor praktische tips.
Aanpak risicojeugd en jeugdgroepen Houd jongeren uit de georganiseerde criminaliteit	In deze kenniskaart staat hoe je de kennis over de ingroeimechanismen en rekruteringsprocessen van jongeren in criminaliteit in de praktijk toepast.
Het werkproces aanpak problematische jeugdgroepen en groepsgedrag - Het 7-stappenmodel	Inclusief het convenant: modelconvenant jeugdgroepenaanpak. Een aanpak dat samenwerkende partners helpt om jeugdgroepen goed in beeld te krijgen en aan te pakken.

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van input van het CCV

Tabel B.3 Diensten binnen het thema buurtbemiddeling

Dienst	Omschrijving
Landelijke benchmark buurtbemiddeling	De jaarlijkse benchmark met de resultaten van buurtbemiddeling, die wordt gevuld met informatie van de coördinatoren.
Vertalingen werkwijze buurtbemiddeling	Om mensen die een andere taal spreken uit te leggen wat buurtbemiddeling is.
Handreiking buurtbemiddeling en complexe casus	Tips en tricks en voorbeelden hoe om te gaan met complexe casuïstiek.
Handboek buurtbemiddeling	Hét handboek met de landelijke methodiek buurtbemiddeling.
Wegwijzer nieuwe burens	Dit document bevat informatie, tips en tricks hoe om te gaan met mensen die in Nederland zijn komen wonen, en betrokken zijn bij woonoverlast.
Hello's registratiesysteem	Deze dienstverlening wordt niet door alle coördinatoren ingekocht.
Helpdesk, ondersteuning en vraagbeantwoording	Dagelijkse ondersteuning van professionals die zich met de buurtbemiddeling bezighouden. Denk aan dagelijkse vraagafhandeling.
Landelijke bijeenkomsten voor afgevaardigden	Tijdens deze bijeenkomsten worden kennis en ervaringen gedeeld tussen coördinatoren over de werkwijze en ontwikkelingen rond buurtbemiddeling.

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van input van het CCV

Tabel B.4 Diensten binnen het thema georganiseerde criminaliteit & ondermijning

Dienst	Omschrijving
Kenniskringen bestuurlijke aanpak drugscriminaliteit	Het CCV verbindt professionals die zich bezighouden met de bestuurlijke aanpak van drugscriminaliteit met elkaar in een kenniskring. Hierin bespreken de professionals praktijkvoorbeelden en specifieke thema's waarvoor experts worden uitgenodigd. Het delen van kennis en het verbinden van publieke en private partijen heeft altijd de aandacht. De kenniskring komt gemiddeld vier keer per jaar bij elkaar.
Webdossier bestuurlijke aanpak drugscriminaliteit	Relevante informatie over de bestuurlijke aanpak van drugscriminaliteit vinden geïnteresseerden in het webdossier. Hierbij ligt de nadruk op het toepassen van artikel 13b Opiumwet. Deelnemers aan de kenniskring kunnen op een besloten gedeelte terecht voor brieven en motiveringen.
Persoonlijk advies bestuurlijke aanpak drugscriminaliteit	Veiligheidsprofessionals kunnen individueel vragen stellen over de bestuurlijke aanpak van drugscriminaliteit. Het CCV geeft advies of verwijst door naar partners in het netwerk.
Secretariaat ondersteuning landelijk programma sekswerk	Het CCV houdt intensief contact met gemeenten gericht op de praktijkervaringen met betrekking tot gemeentelijk sekswerkbeleid. Successen en knelpunten worden geagendeerd en opgepakt in gezamenlijkheid.
Ketenregisseurs bestuurlijke aanpak mensenhandel	Ketenregisseur is een relatief nieuwe functie die ingepast wordt om de aanpak en signalering van mensenhandel op regionaal niveau tactisch, strategisch en operationeel te stroomlijnen. Ketenregisseurs bevinden zich op het snijvlak van bestuur en praktijk en zijn de verbindende partij tussen het veiligheids- en zorgdomein. Samen met VNG en Comensha heeft het CCV zich gecommitteerd aan het actieplan 'samen tegen mensenhandel'. Hierdoor heeft deze dienst een ondersteunend (aan ketenregisseurs) en tactisch/strategisch (samen met VNG en Comensha) karakter.
Coaching on the job	Het aanbod coaching on the job bestaat uit actief en op maat ondersteunen op de verschillende thema's criminele uitbuiting, criminaliteit binnen familienetwerken en cultuurspecifieke context zoals Roma. De activiteiten bestaan uit: Consultatie en coaching, workshops en congressen, coaching op probleemanalyse en integraal plan van aanpak middels inzet van delen van de 'integrale werkwijze ongestructureerde problematiek' (procesbegeleiding), delen expertise in interviews en advies commissies onderzoek.
Landelijk platform aanpak uitbuiting binnen familienetwerken en het strategisch beraad	Het platform bestaat uit ambtenaren, veelal OOV-ers, werkzaam binnen gemeenten die zich richten op een integrale opdracht op de doelgroep. Daarnaast sluiten professionals aan die op beleids- en strategisch niveau actief zijn binnen (landelijke) organisaties, onderdeel uitmakend van de betrokken keten bij een integrale aanpak op de doelgroep. Denk hierbij aan de Raad voor de Kinderbescherming, Veilig Thuis, Fier (opvang slachtoffers criminele uitbuiting). Ook landelijke organisaties zoals Movisie en ministeries sluiten aan. Het landelijk platform beoogt een weerspiegeling te zijn van de ketensamenstelling in de praktijk. Hierin delen professionals dilemma's met elkaar en wordt geprobeerd om steeds delen van de puzzel verder uit te werken, kennis te ontwikkelen en dat uit te zetten binnen het landelijke netwerk.
Integrale ongestructureerde werkwijze problematiek	Proceswerkwijze ontwikkeld binnen de verschillende projecten die gelopen hebben binnen het dossier. Het betreft een proceswerkwijze gericht op het integraal werken met familienetwerken, waarbij sprake is van criminaliteits- en geweldsdynamieken en de oplossing nog niet voorhanden is. Ontwikkeld voor professionals, werkzaam op alle niveaus, die te maken krijgen met ongestructureerde problematiek en waarbij samenwerkingsvraagstukken om tot een effectieve integrale aanpak te komen een uitdaging vormen. Er wordt binnen 5 (parallel aan elkaar lopende) fasen toegewerkt naar een integrale en geborgde aanpak waarbij het lerend leren centraal staat.

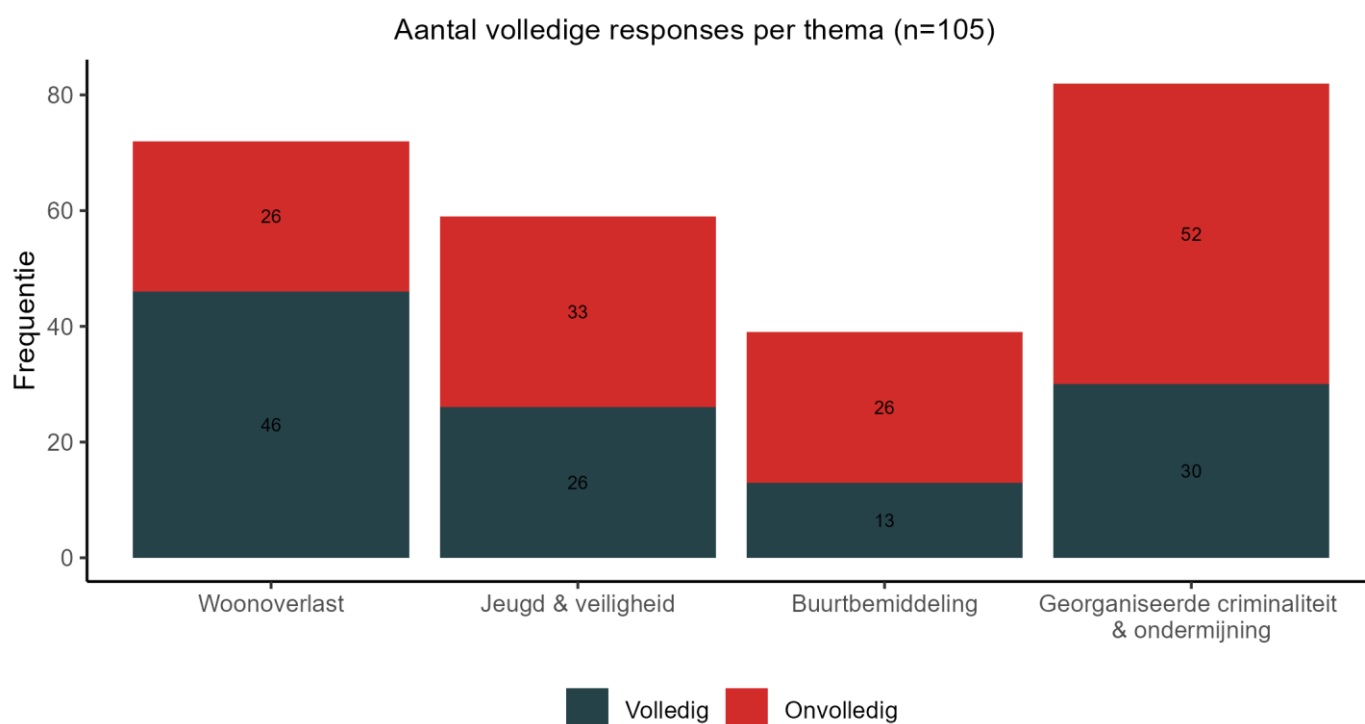
Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van input van het CCV

Bijlage B.3 Enquêteresultaten

De enquête is op 21 februari 2025 uitgezet onder 695 afnemers van producten en diensten van het CCV. Op 5 maart is een herinnering gestuurd naar de afnemers die de enquête nog niet (volledig) ingevuld hadden. De totale respons is 117, een response van 17 procent. In totaal hebben 57 afnemers de enquête volledig ingevuld. 68 afnemers hebben de enquête ingevuld, maar niet afgerond. Onvolledige responses worden wel meegenomen in de analyse. Respondenten wordt gevraagd een set vragen te beantwoorden voor elk thema dat zij aangeven relevant te vinden. Dit verklaart mogelijk het lagere aantal volledige responses bij de thema's die later in de enquête uitgevraagd zijn (Figuur B.1).⁸

83 procent van de respondenten is werkzaam bij een publieke organisatie, 12 procent bij een semipublieke organisatie en 5 procent bij een private organisatie. Het grootste deel van de publieke organisaties bestaat uit gemeenten. 79 procent van de respondenten is werkzaam bij een organisatie met meer dan 100 mensen in dienst.

Figuur B.1 Het aantal volledige responses wisselt per thema

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV

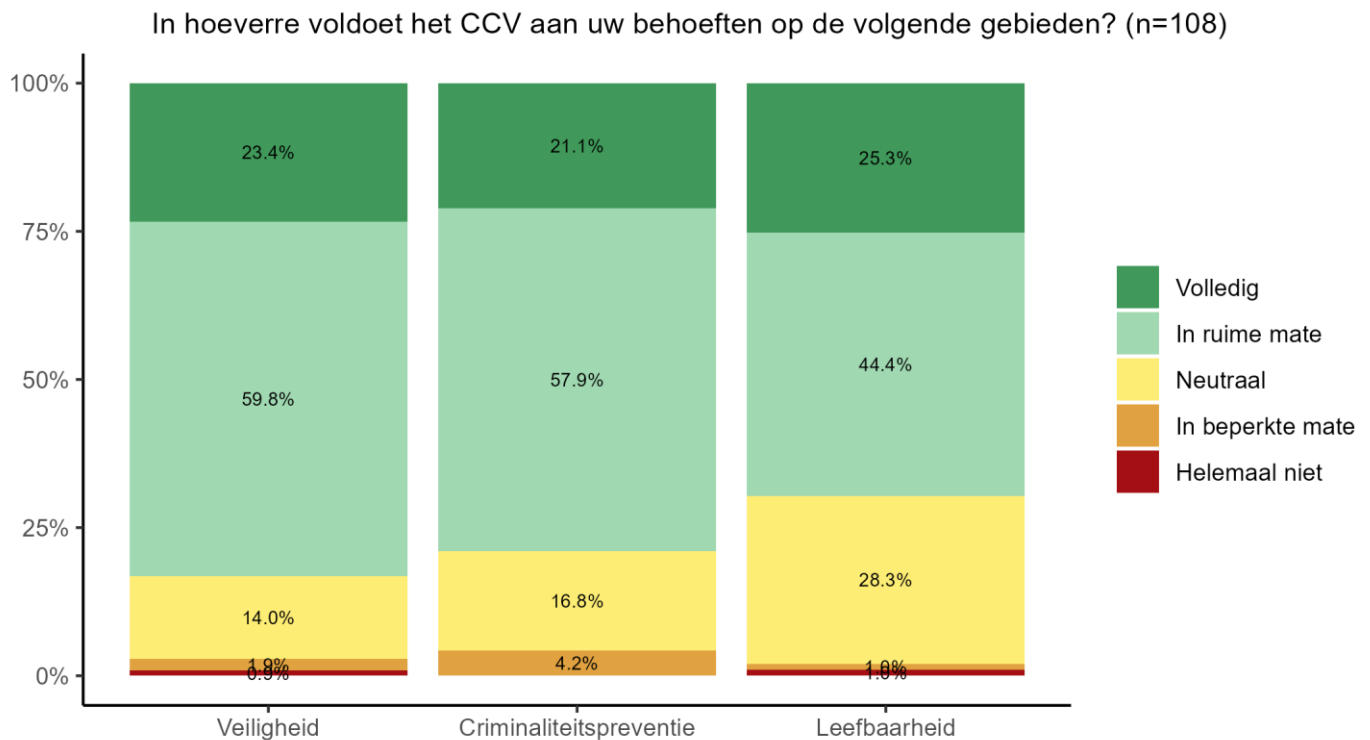
Algemene visie op het CCV

Respondenten worden eerst bevraagd over hun algemene visie van het CCV. Hierbij wordt gevraagd naar de doelstelling van het CCV. Respondenten geven aan dat het CCV in ruime mate tot volledig voldoet aan de behoefte op het gebied van veiligheid, criminaliteitspreventie en leefbaarheid (Figuur B.2/Figuur 2.14). Voor veiligheid en criminaliteitspreventie geeft 80 procent dit aan en voor leefbaarheid ligt dit rond de 70 procent. Enkele

⁸ Halverwege de dataverzameling is een limiet van twee relevante thema's gesteld per respondent in de hoop dat meer respondenten de enquête volledig zouden invullen. Deze restrictie is gezet omdat veel respondenten aangaven alle thema's relevant te vinden en vervolgens de enquête niet hebben afgerond.

respondenten zijn ontevreden over de bijdrage van het CCV op deze gebieden en geven aan dat het CCV duidelijker kan maken hoe het CCV hieraan bijdraagt.

Figuur B.2 Afnemers van diensten van het CCV zijn (erg) tevreden over de maatschappelijke bijdrage van het CCV

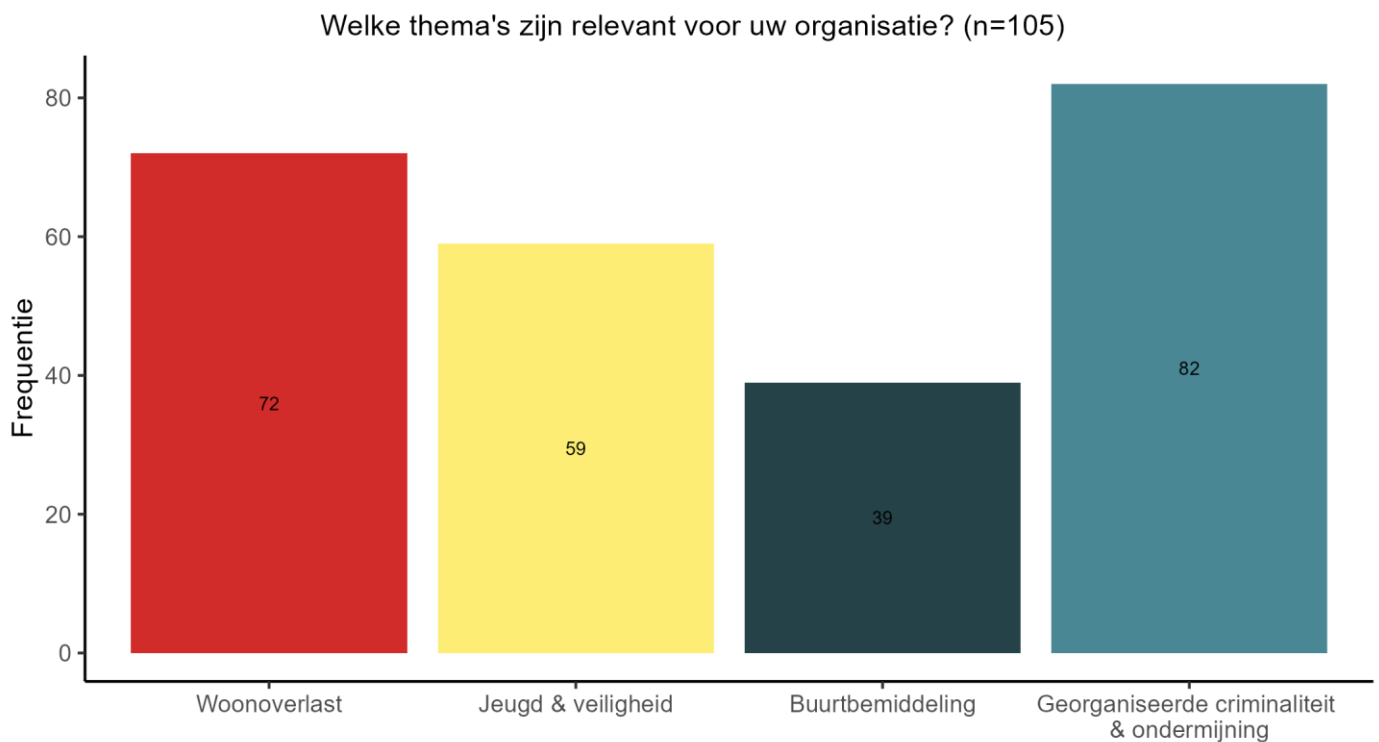

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV

Belangrijkste thema's en dienstgebruik

In de enquête zijn vragen gesteld over vier verschillende thema's: woonoverlast, jeugd & veiligheid, buurtbemiddeling en georganiseerde criminaliteit & ondermijning (GCO). Het thema GCO is het meest relevant voor de organisaties, gevolgd door het thema woonoverlast (Figuur B.3). In het vervolg van de enquête zijn respondenten alleen ondervraagd over de thema's waarvan zij aangeven dat deze relevant zijn voor de organisatie.

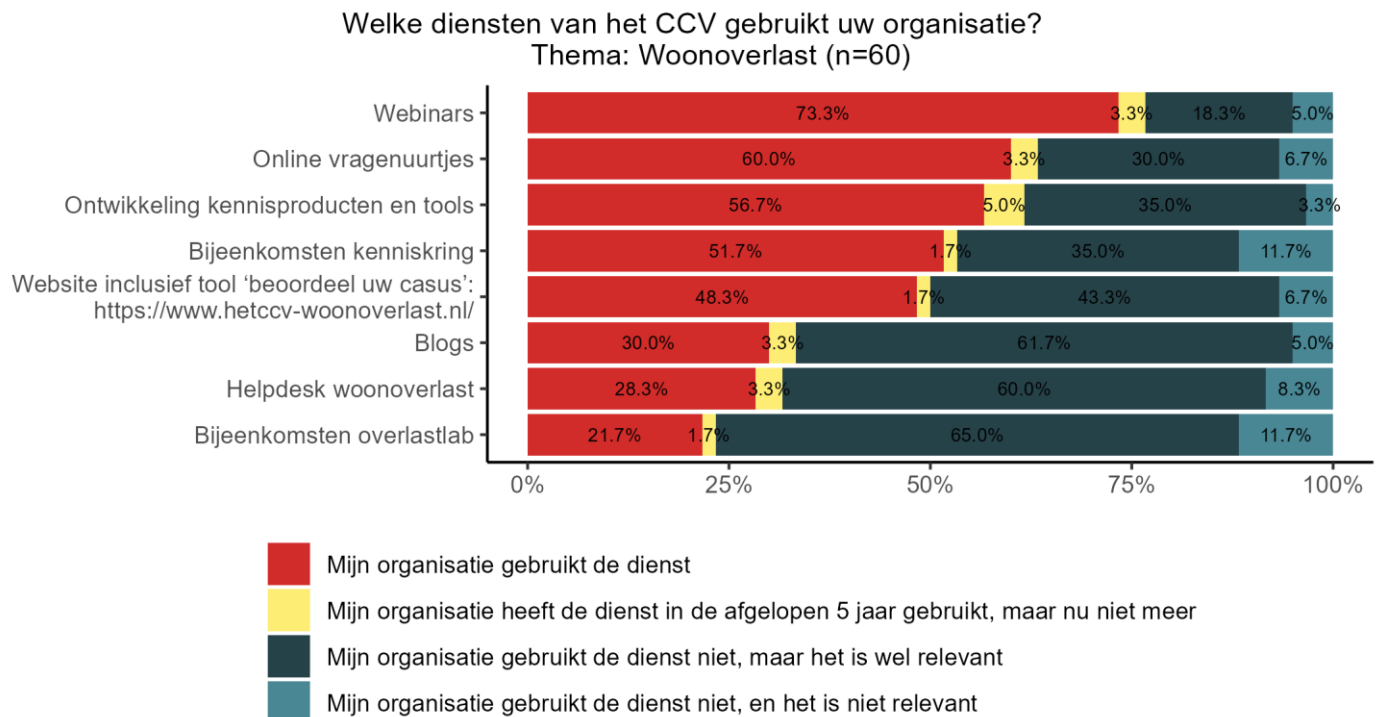
Figuur B.3 De thema's GCO en woonoverlast zijn het meest relevant voor de ondervraagde organisaties

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV

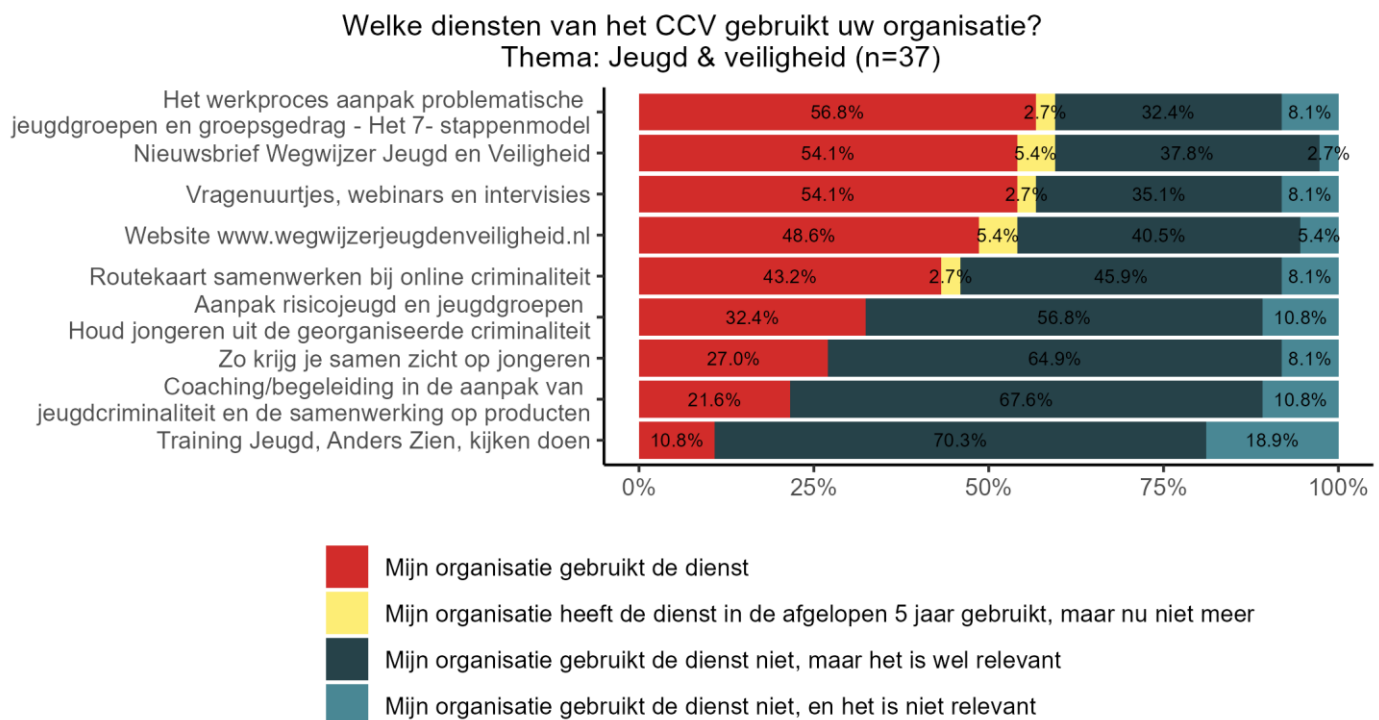
Per relevant thema is door het CCV een lijst met diensten opgesteld, inclusief een korte omschrijving van deze diensten. Respondenten is gevraagd aan te geven welke van deze diensten zij gebruiken en relevant zijn voor de organisatie (Figuur B.4 tot en met Figuur B.7). Hieruit blijkt dat de diensten van het CCV erg relevant zijn voor de doelgroep. Voor bijna alle diensten ligt het percentage van (potentiële) gebruikers tussen de 75 en 95 procent. Hieronder rekenen we respondenten die de dienst gebruiken en respondenten die de dienst niet gebruiken, maar wel aangeven het relevant te vinden. Figuur B.8 tot en met Figuur B.11 tonen dat een groot deel van de respondenten die de dienst niet gebruikt en wel relevant vindt eerder nog niet bekend was met de dienst. Met name voor de thema's jeugd & veiligheid, buurtbemiddeling en GCO ligt hier een grote kans voor het CCV om de bekendheid van de diensten die zij reeds aanbieden te vergroten.

Figuur B.4 Dienstgebruik, thema woonoverlast

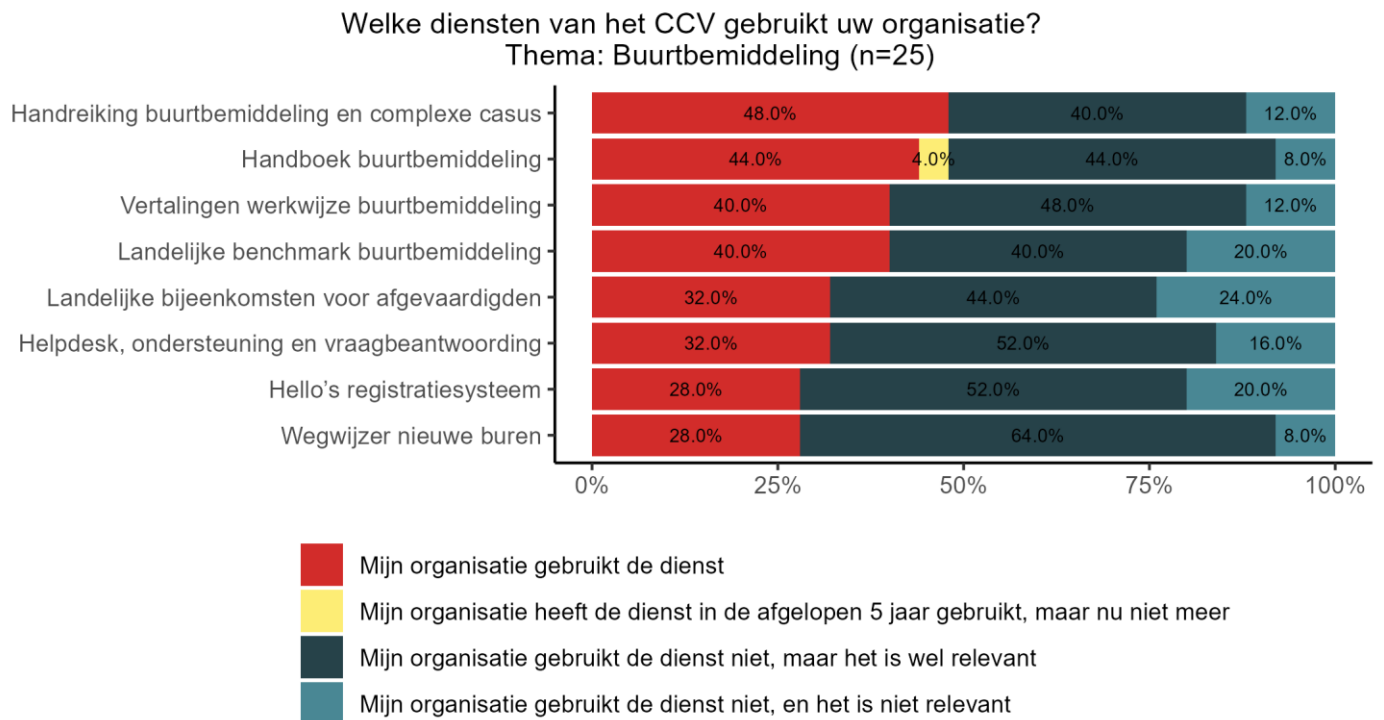
Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV

Figuur B.5 Dienstgebruik, thema jeugd & veiligheid

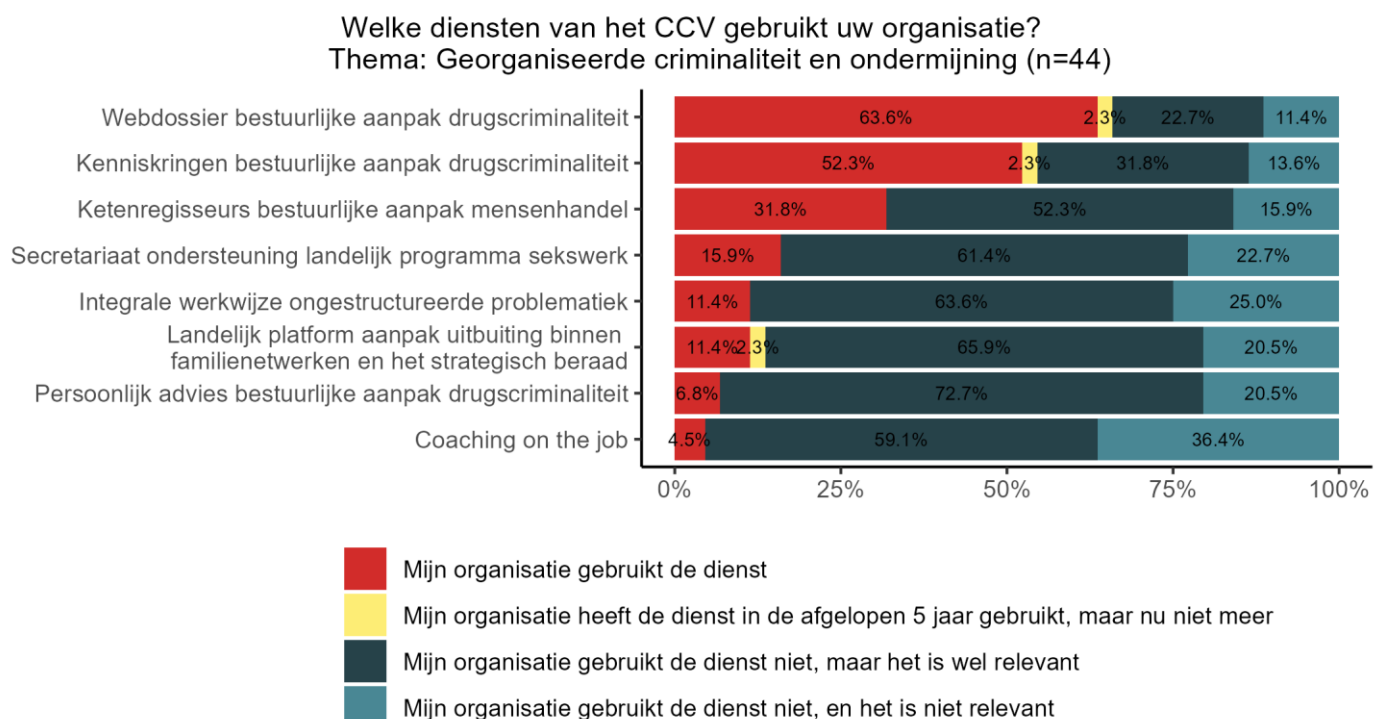
Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV

Figuur B.6 Dienstgebruik, thema buurtbemiddeling

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV

Figuur B.7 Dienstgebruik, thema GCO

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV

Figuur B.8 Bekendheid met niet-gebruikte diensten, thema woonoverlast

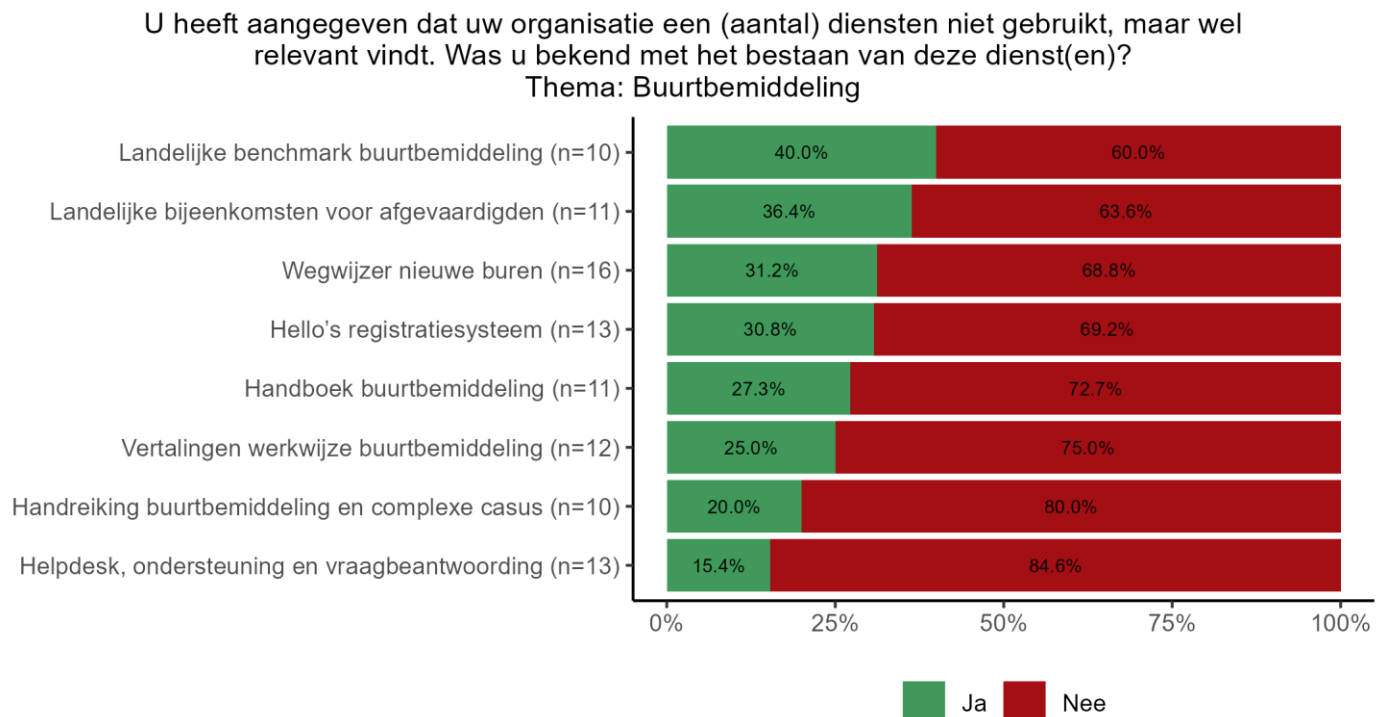
Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV

Figuur B.9 Bekendheid met niet-gebruikte diensten, thema jeugd & veiligheid

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV

Figuur B.10 Bekendheid met niet-gebruikte diensten, thema buurtbemiddeling

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV

Figuur B.11 Bekendheid met niet-gebruikte diensten, thema GCO

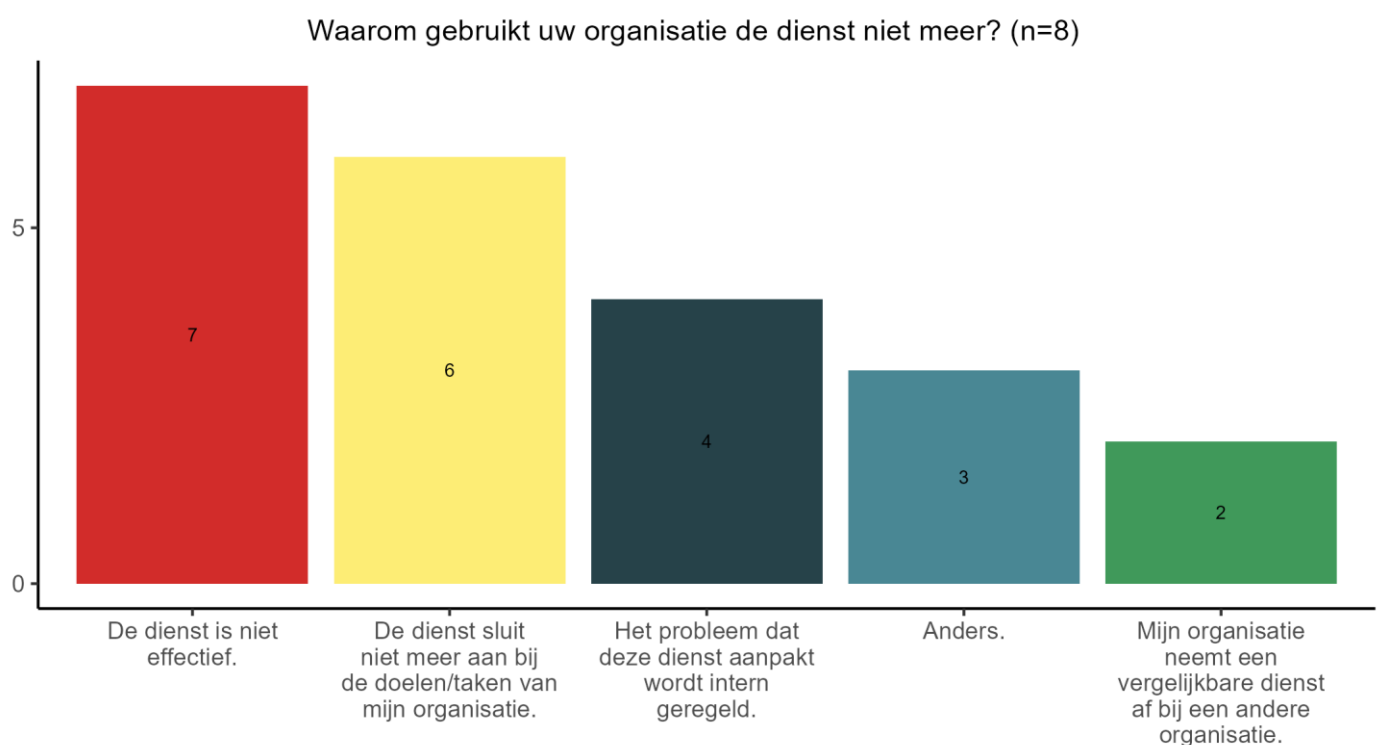

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV

Wat tevens opvalt in Figuur B.4 tot en met Figuur B.7 is dat weinig partijen aangeven een dienst niet meer te gebruiken. Indien zij wel gestopt zijn, geven zij aan dat de efficiëntie van de dienst hiervoor de reden was (Figuur B.12). Ook wordt verminderde vraag door de actualiteit aangegeven als reden. Ongeveer de helft van de respondenten die aangeven de diensten niet meer te gebruiken, laat weten in hetzelfde jaar begonnen en gestopt te zijn met deze dienst.

De observatie dat weinig respondenten gestopt zijn met het afnemen van diensten van het CCV, stelt niet dat weinig afnemers in de populatie gestopt zijn met het afnemen van diensten. De enquête is uitgezet onder afnemers van minimaal één dienst uit de enquête. Indien een afnemer gestopt is met het gebruik van een dienst is de kans groter dat deze niet uitgenodigd is voor de enquête.

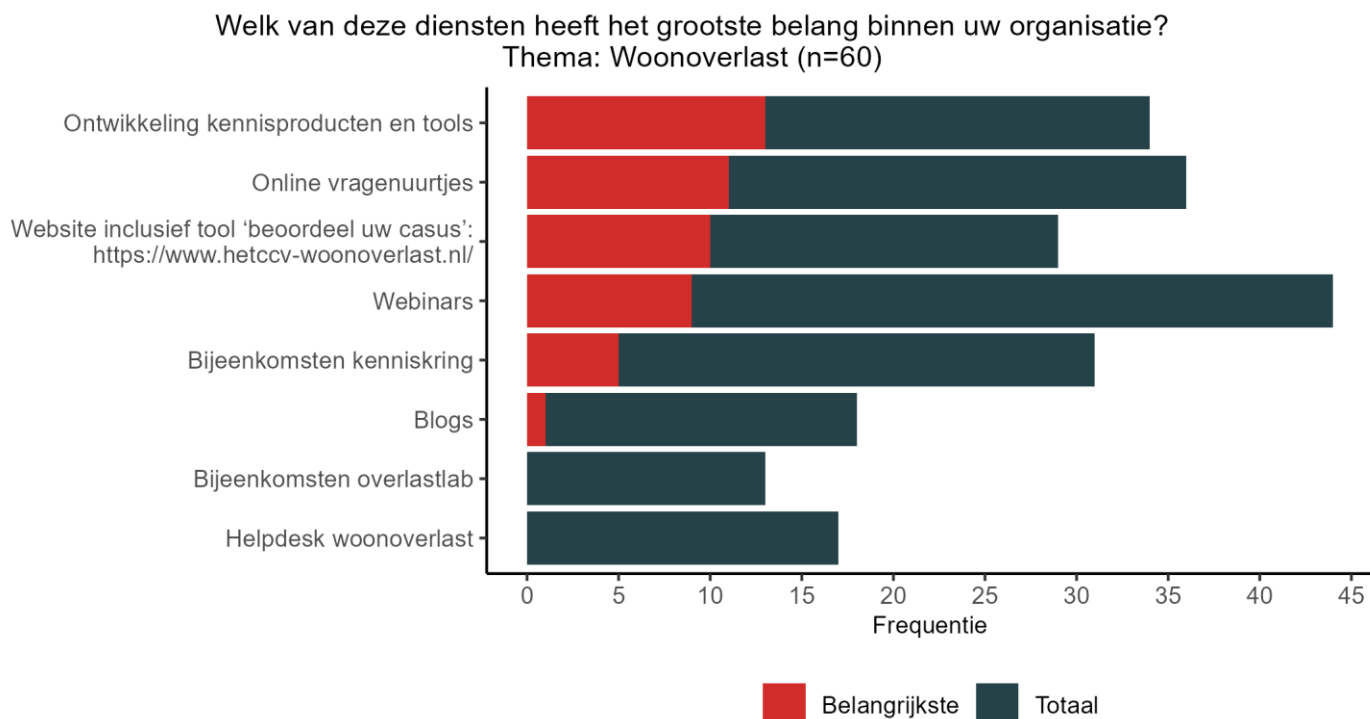
Figuur B.12 Waarom zijn organisaties gestopt met het afnemen van diensten?

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV. Vanwege het lage aantal observaties is deze figuur samengevoegd over alle thema's en diensten

Voor alle diensten die wel gebruikt worden, is per thema uitgevraagd welke dienst hiervan het grootste belang heeft binnen de organisatie van de respondent (Figuur B.13 tot en met Figuur B.16). Hieruit blijkt dat de meest gebruikte dienst niet per definitie de belangrijkste dienst is (bijvoorbeeld webinars in Figuur B.13 en handreiking buurtbemiddeling en complexe casus in Figuur B.15). Op hoofdlijnen vinden afnemers diensten op het gebied van kennis/expertise (website, webdossiers) en ondersteuning (vragenuurtjes) vanuit het CCV vaak belangrijk. Bijeenkomsten worden in weinig gevallen als belangrijkste dienst aangewezen.

Figuur B.13 Belangrijkste en totale gebruik van diensten, thema woonoverlast

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV

Figuur B.14 Belangrijkste en totale gebruik van diensten, thema jeugd & veiligheid

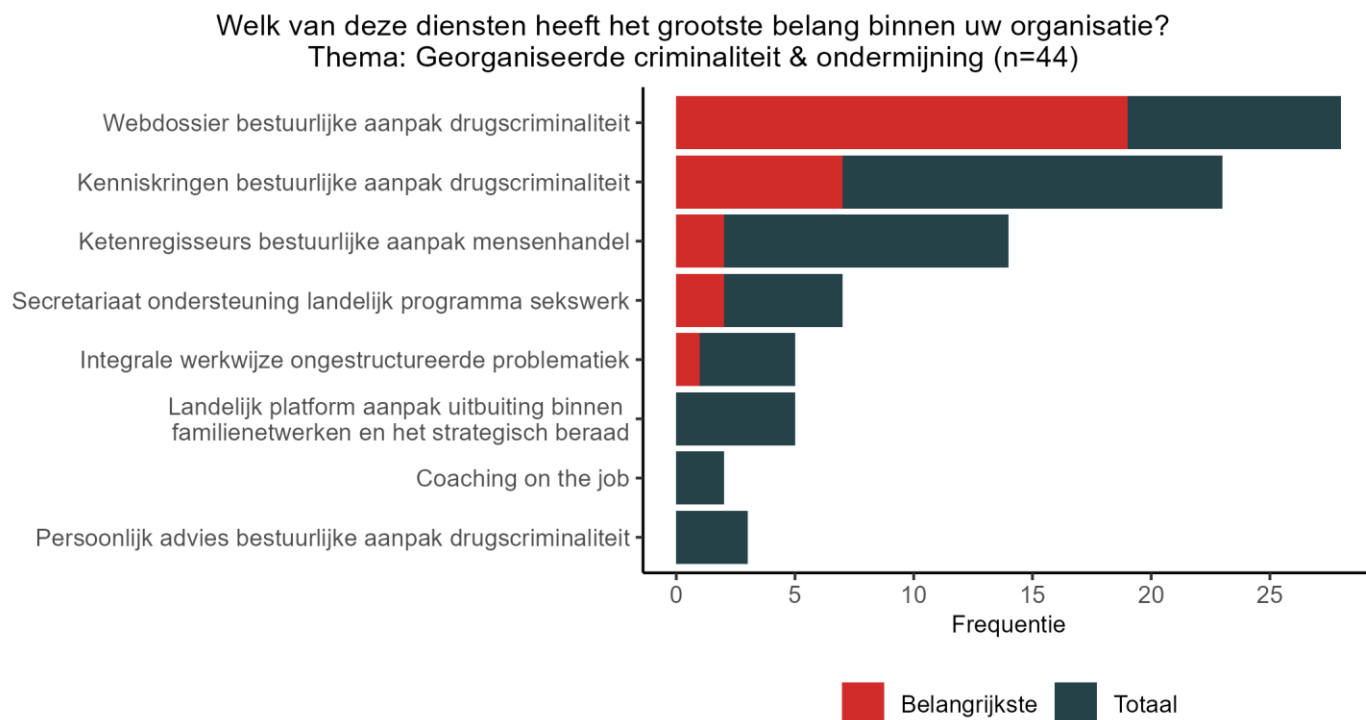
Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV

Figuur B.15 Belangrijkste en totale gebruik van diensten, thema buurtbemiddeling

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV

Figuur B.16 Belangrijkste en totale gebruik van diensten, thema GCO

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV

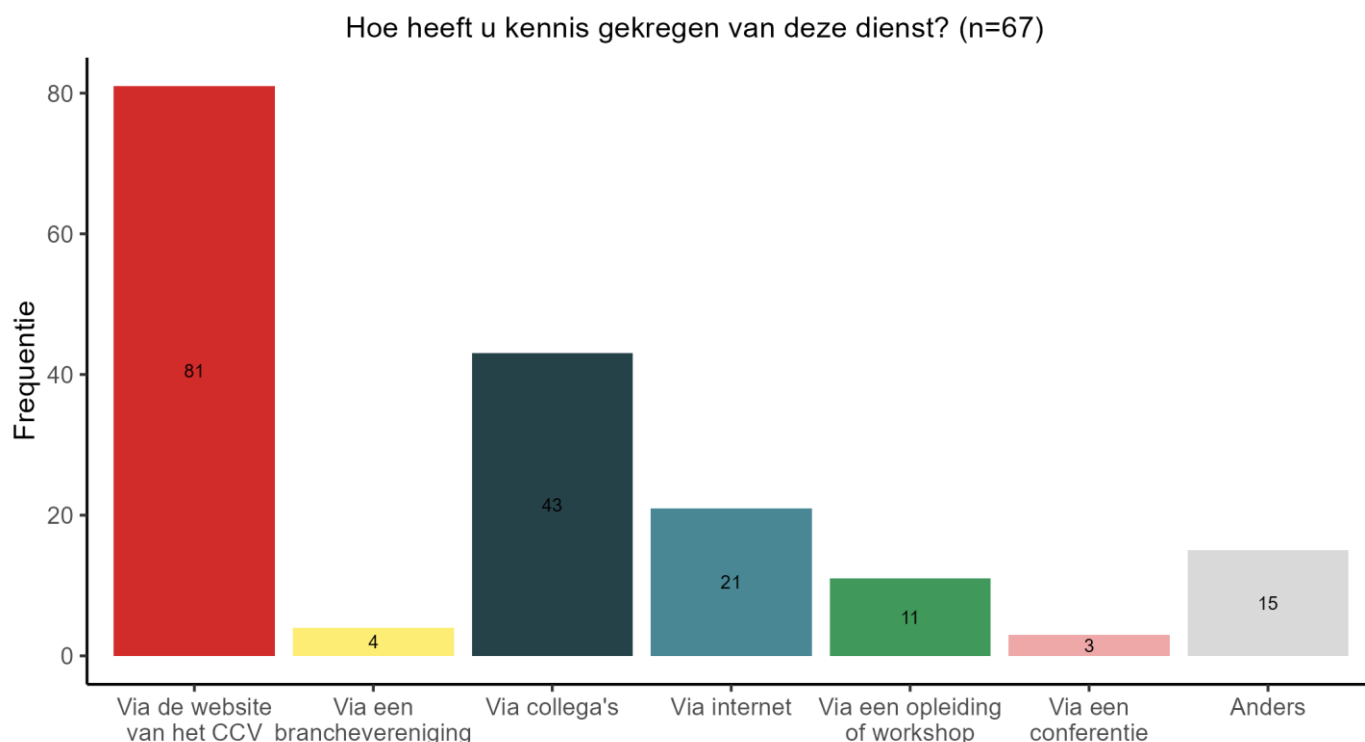
De rest van de vragen binnen het thema wordt ingevuld met betrekking tot de gekozen belangrijkste dienst. De meeste afnemers gebruiken deze dienst 1 tot 5 jaar (Tabel B.5) en hebben kennis gekregen van deze dienst via de website van het CCV of via collega's (Figuur B.17). Respondenten die aangeven op een andere manier kennis gekregen te hebben, laten weten dat dit via de mail, een nieuwsbrief, direct contact, sociale media of de gemeente gebeurt.

Tabel B.5 Hoelang gebruikt uw organisatie deze dienst al?

Antwoordopties	Woonoverlast		Jeugd & Veiligheid		Buurtbemiddeling		GCO	
	Aantal	Aandeel	Aantal	Aandeel	Aantal	Aandeel	Aantal	Aandeel
Minder dan 1 jaar	6	12,2%	5	17,2%	4	30,8%	3	9,7%
1 tot 5 jaar	36	73,5%	21	72,4%	4	30,8%	20	64,5%
Langer dan 5 jaar	7	14,3%	3	10,3%	5	38,5%	8	25,8%
Totaal	49	100%	29	100%	13	100%	31	100%

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV

Figuur B.17 Afnemers krijgen vooral kennis van diensten via de website van het CCV

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV. Deze vraag is gesteld per belangrijkste dienst binnen een relevant thema en vervolgens samengevoegd in de analyse. Hierdoor is de frequentie van een categorie soms hoger dan de totale respons

Ervaring met belangrijkste diensten

Over het algemeen zijn respondenten (erg) tevreden over de kwaliteit, het gebruiksgemak en de prijs-kwaliteitverhouding van de diensten van het CCV waarvan de respondenten aangeven dat die belangrijk voor hen

zijn (Figuur B.18 tot en met Figuur B.22). Geen van de respondenten geeft aan ontevreden te zijn. Er zijn geen grote verschillen tussen de thema's.

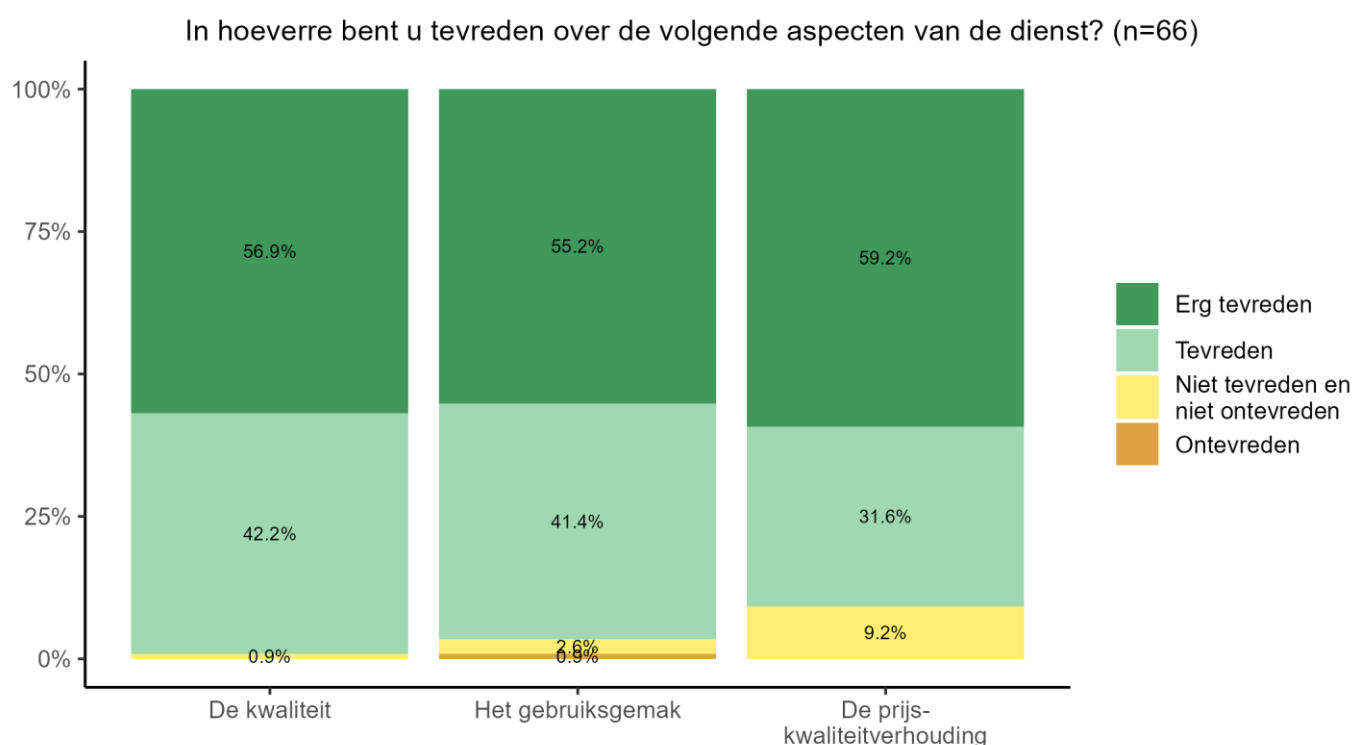
Hierbij dient wel een kanttekening gemaakt te worden. Namelijk dat dit cijfers zijn over diensten die de respondent zelf als belangrijkste heeft aangewezen, binnen thema's die voor de organisatie relevant zijn. Het is te verwachten dat afnemers tevredener zijn over een dienst die zij als belangrijkste aanwijzen. Dit is dus geen representatief beeld van alle diensten van het CCV.

Binnen de thema's woonoverlast, jeugd & veiligheid, en GCO lijken de diensten van het CCV het meest bij te dragen aan de kennis over criminaliteitspreventie in de organisatie van de respondent (80 procent mee eens) en de maatschappelijke veiligheid (70 procent mee eens) (Figuur B.24, Figuur B.25 en Figuur B.27). Voor de bijdrage aan criminaliteitspreventie en het veiligheidsgevoel is dit minder het geval. Ruim 40 procent van de respondenten heeft hier geen oordeel over. Voor het thema woonoverlast geeft de helft van de respondenten dit aan (Figuur B.24). Hier ligt een kans voor het CCV om duidelijker te maken hoe de diensten de doelstellingen van het CCV en de afnemer helpen óf juist een kans om een keus te maken op welke doelstellingen het CCV wil focussen.

Respondenten zijn zeer positief over de ontwikkeling van de kwaliteit en relevantie van de dienst over de afgelopen vijf jaar. De resultaten laten geen grote verschillen zien tussen de thema's.

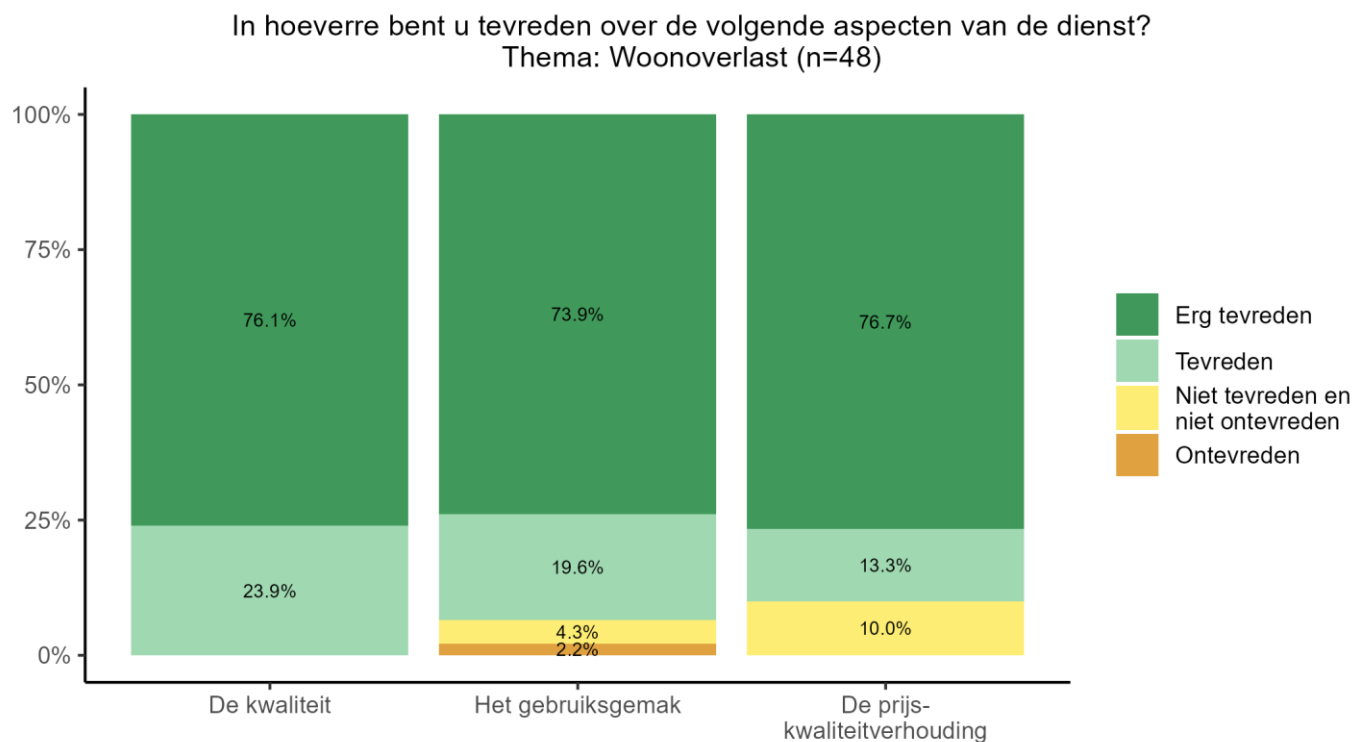
In een open toelichting geeft een respondent aan dat voor het thema jeugd & veiligheid de informatie op de website veel is, wat het lastig maakt om het juiste te vinden. Deze respondent geeft aan dat het thema woonoverlast duidelijk wordt aangeboden en gepresenteerd. Dit overzicht blijkt te missen bij jeugd & veiligheid. Een andere respondent geeft met betrekking tot het thema buurtbemiddeling aan dat er meer duidelijkheid mag zijn over de manier waarop diensten bijdragen aan criminaliteitspreventie.

Figuur B.18 Tevredenheid over belangrijkste dienst, thema's samengevoegd

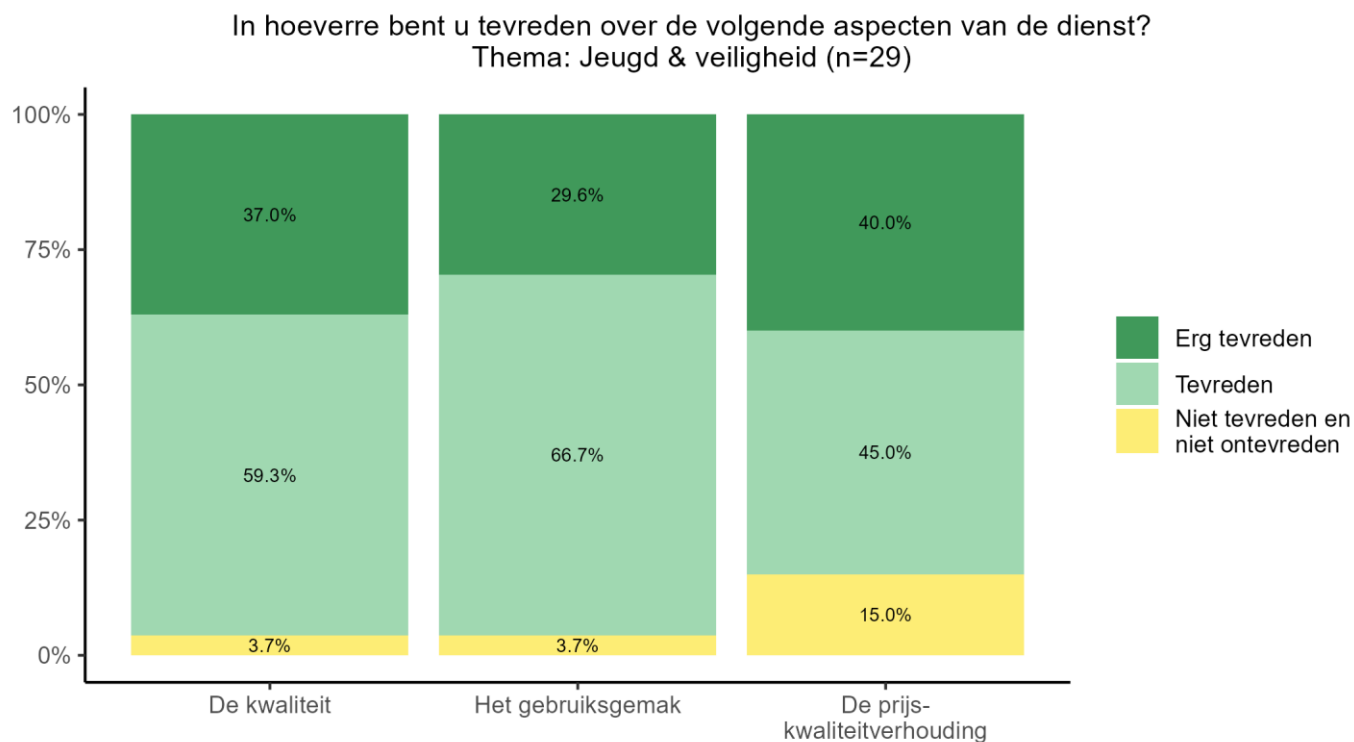
Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV

Figuur B.19 Tevredenheid over belangrijkste dienst, thema woonoverlast

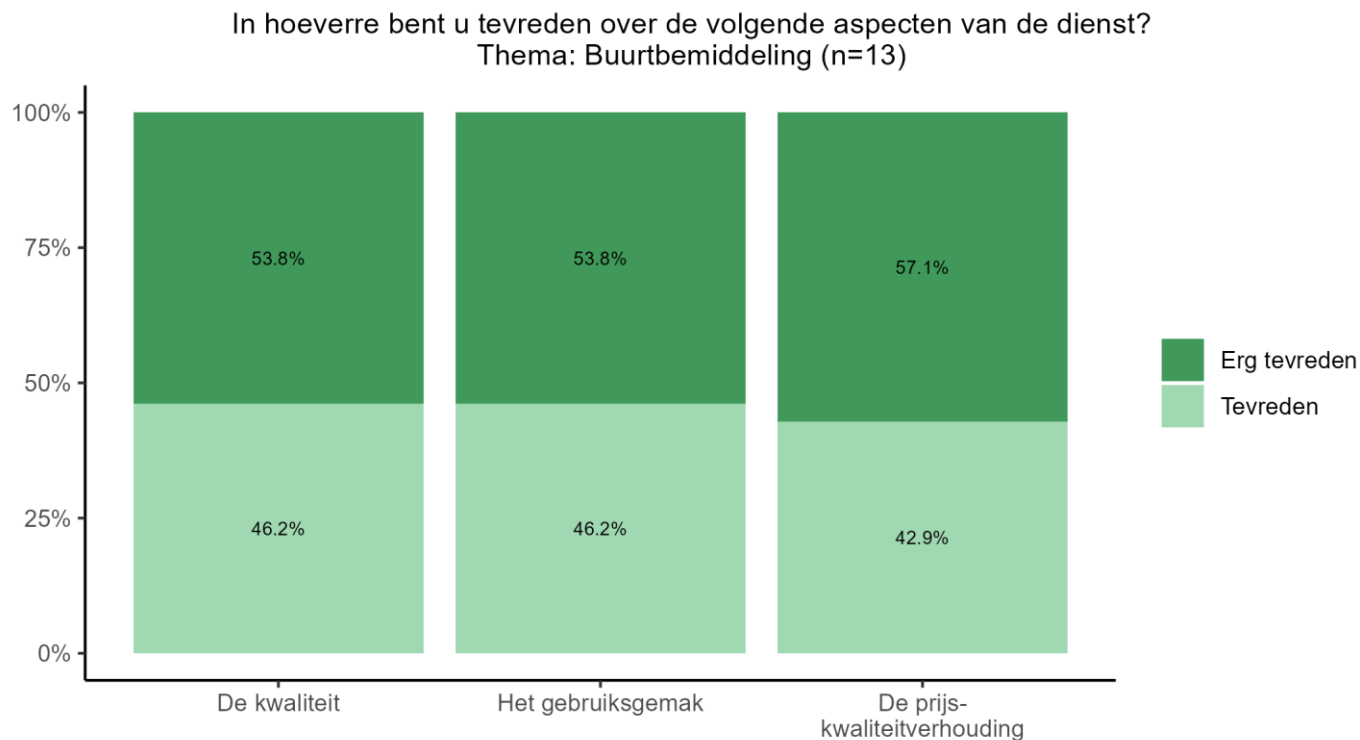
Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV

Figuur B.20 Tevredenheid over belangrijkste dienst, thema jeugd & veiligheid

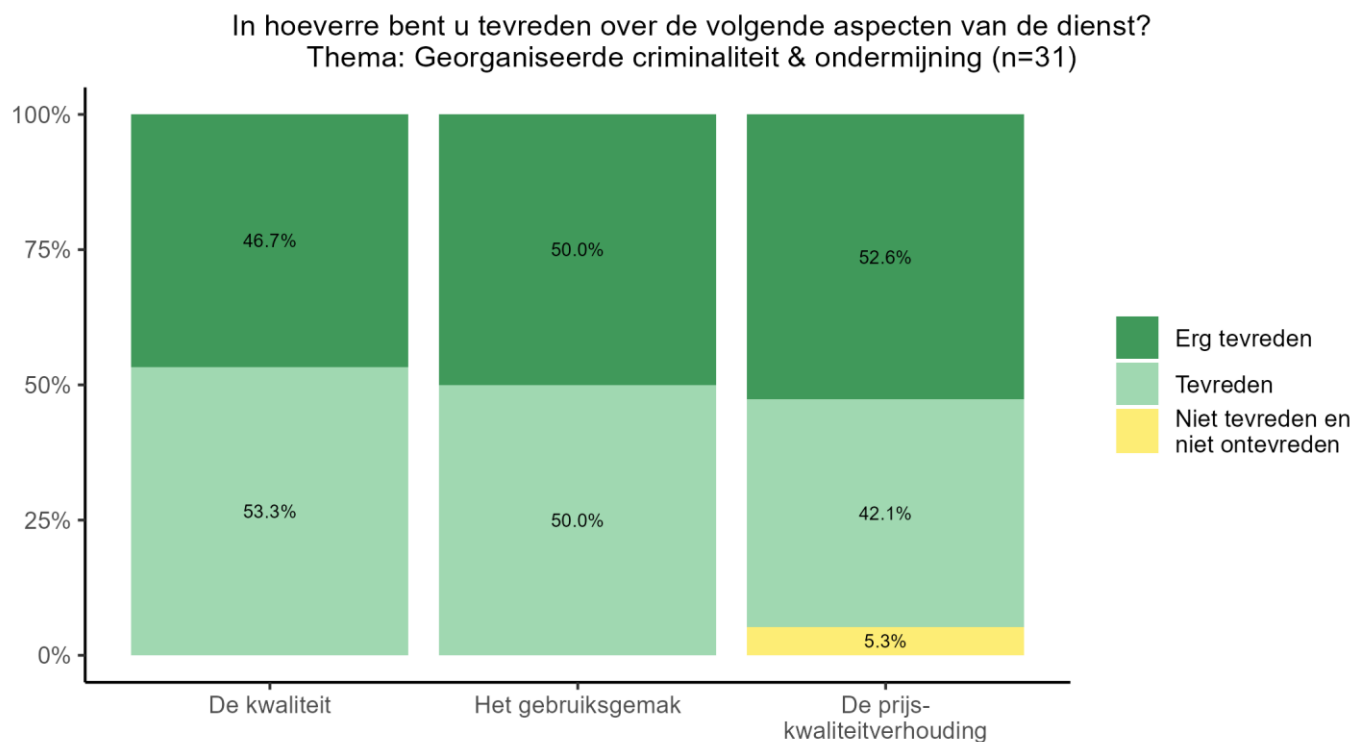
Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV

Figuur B.21 Tevredenheid over belangrijkste dienst, thema buurtbemiddeling

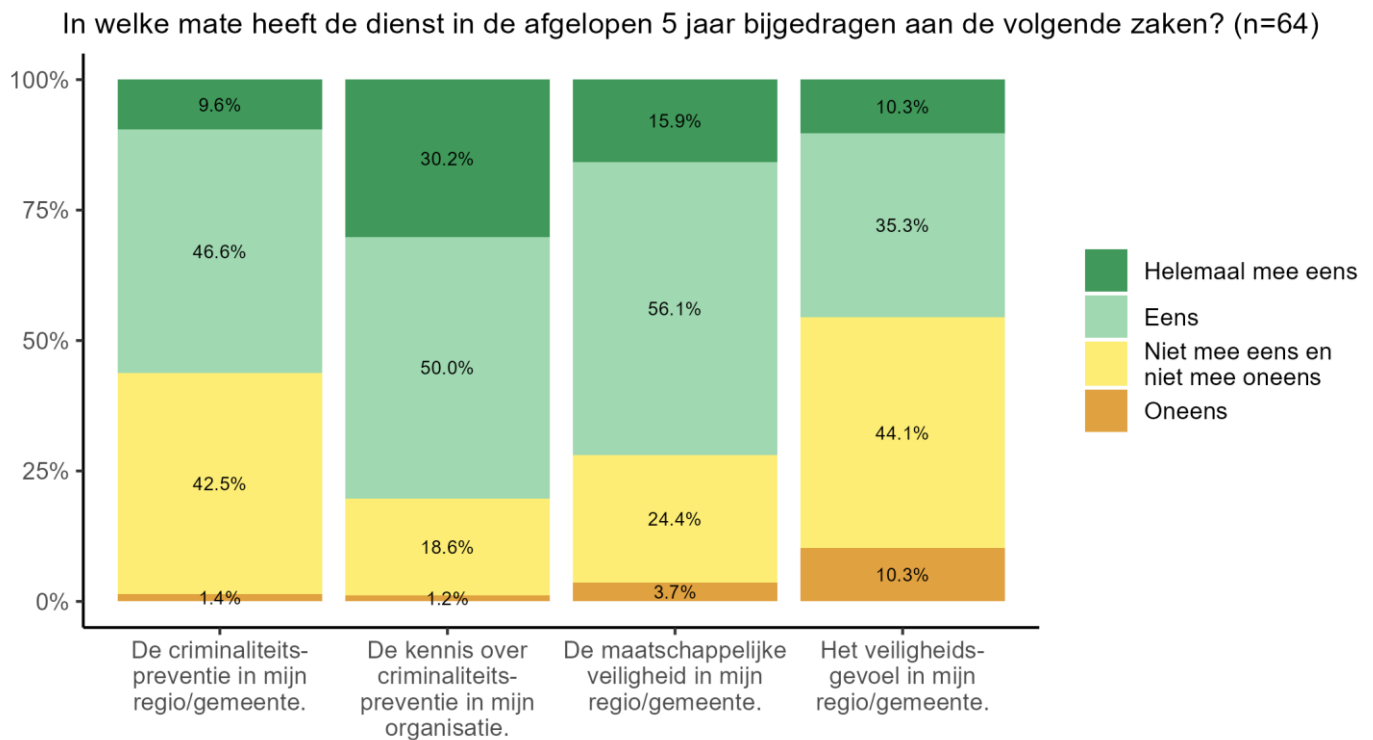
Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV

Figuur B.22 Tevredenheid over belangrijkste dienst, thema GCO

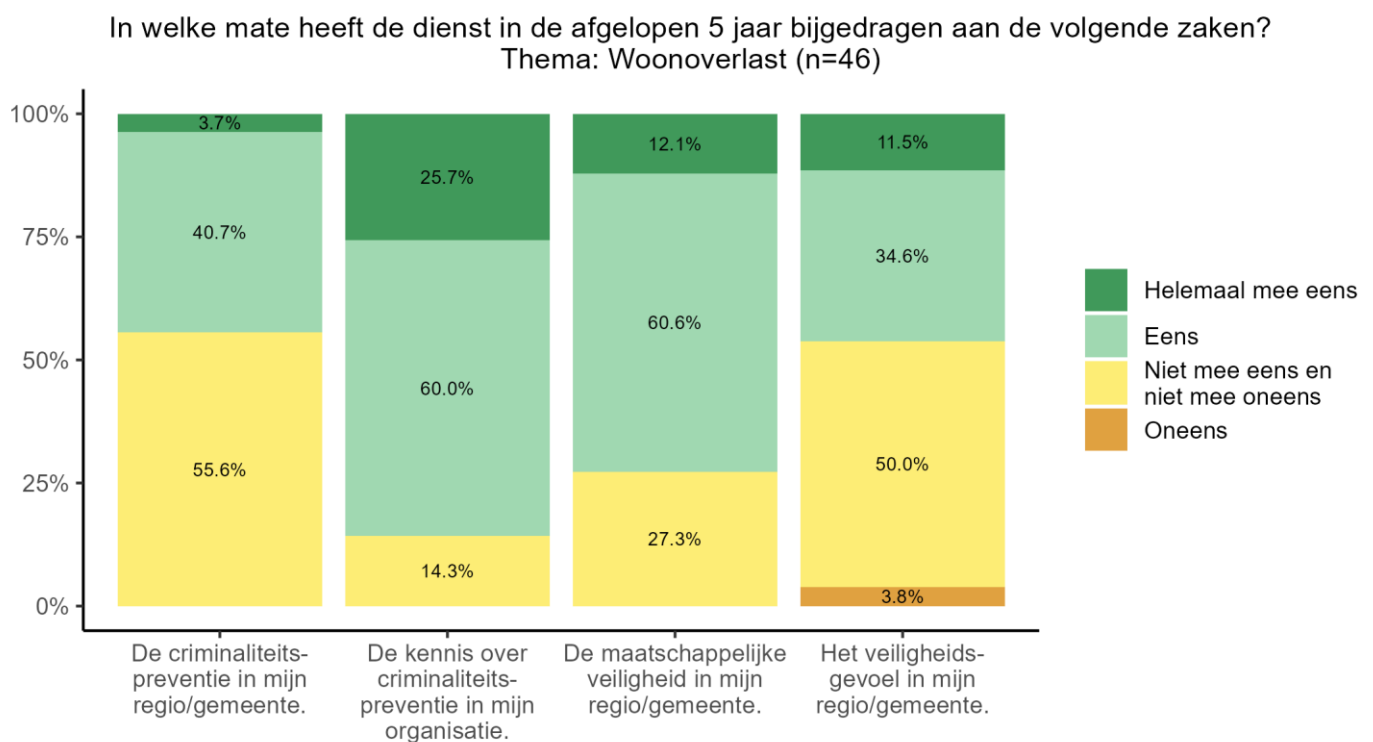
Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV

Figuur B.23 Tevredenheid over maatschappelijke bijdrage belangrijkste dienst, thema's samengevoegd

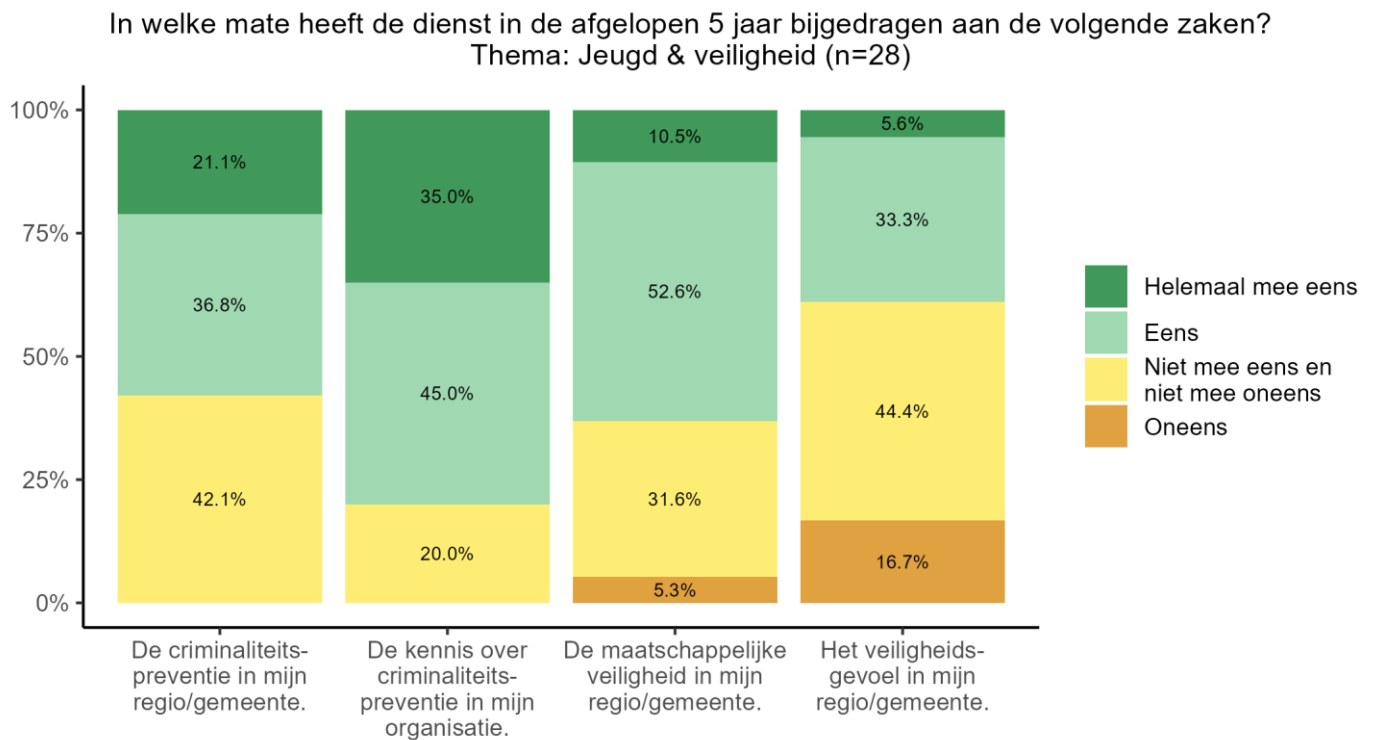
Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV

Figuur B.24 Tevredenheid over maatschappelijke bijdrage belangrijkste dienst, thema woonoverlast

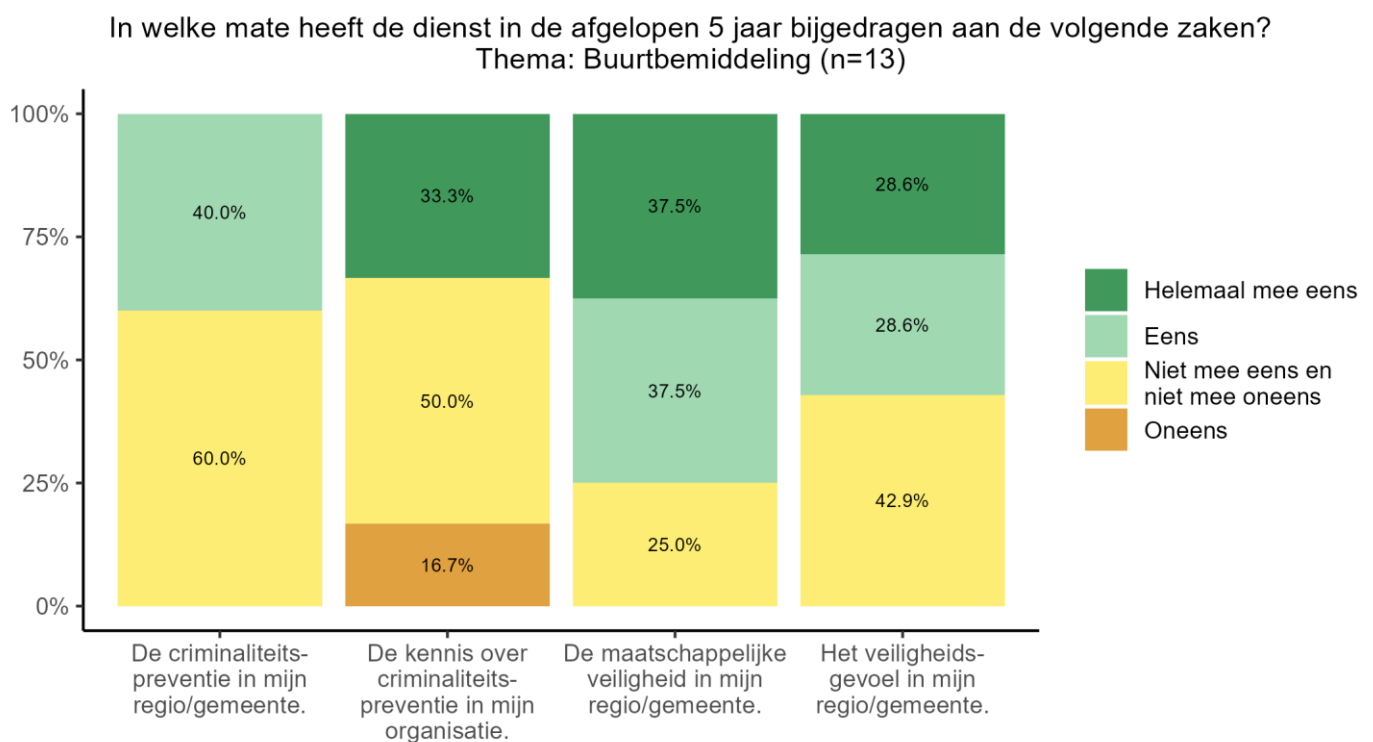
Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV

Figuur B.25 Tevredenheid over maatschappelijke bijdrage belangrijkste dienst, thema jeugd & veiligheid

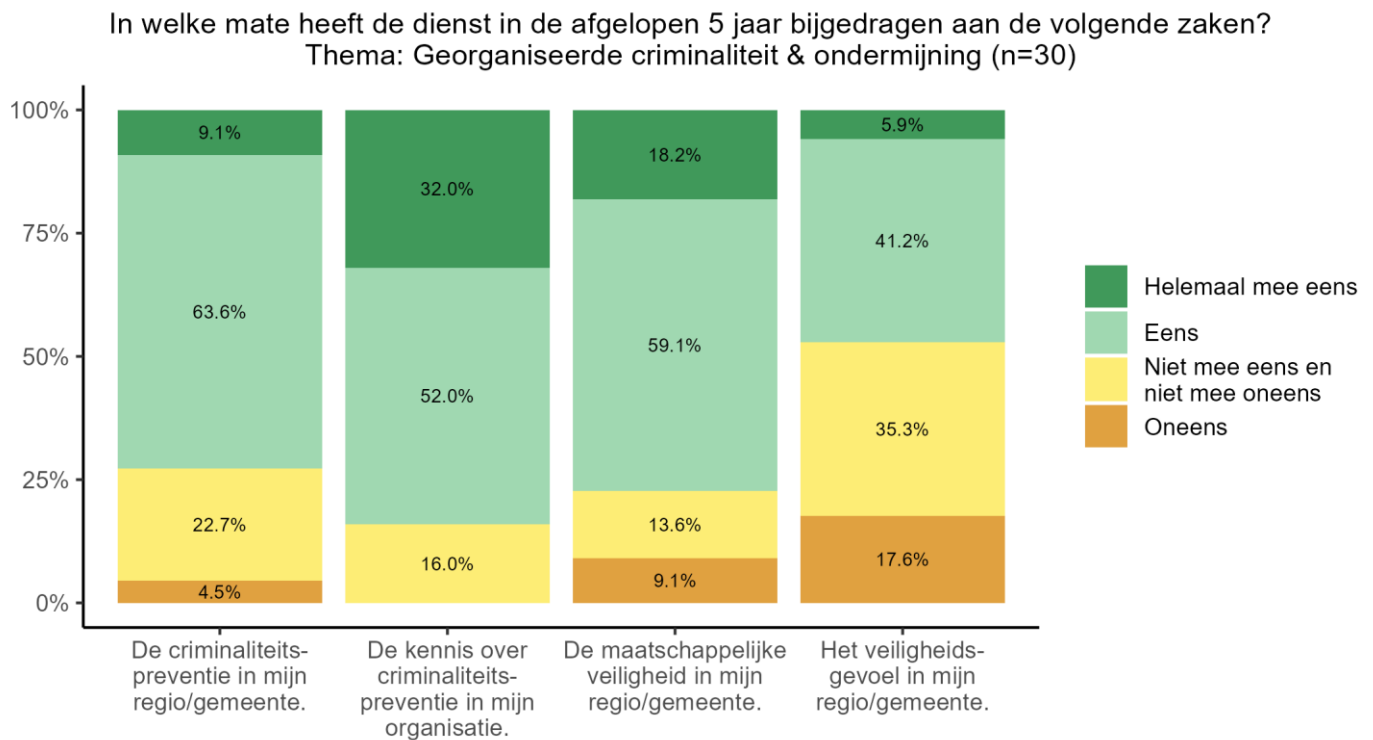
Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV

Figuur B.26 Tevredenheid over maatschappelijke bijdrage belangrijkste dienst, thema buurtbemiddeling

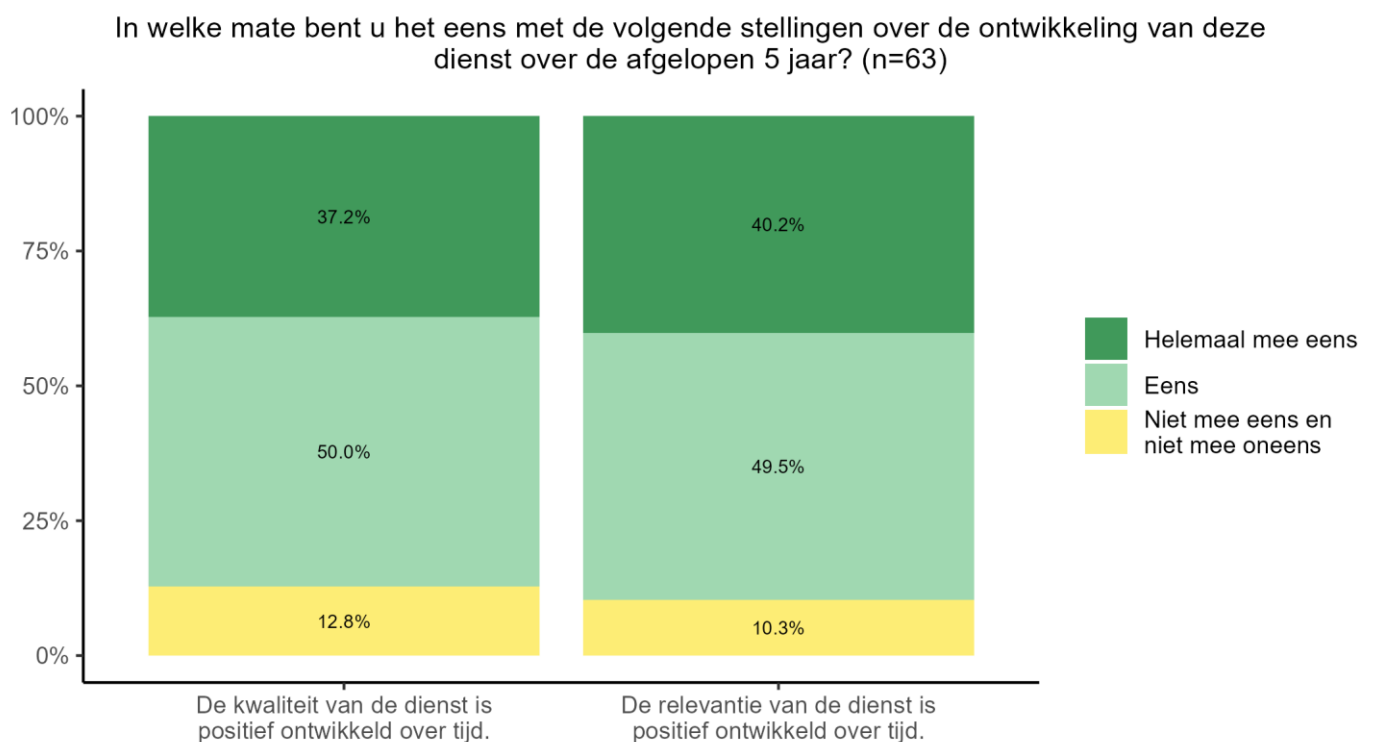
Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV

Figuur B.27 Tevredenheid over maatschappelijke bijdrage belangrijkste dienst, thema GCO

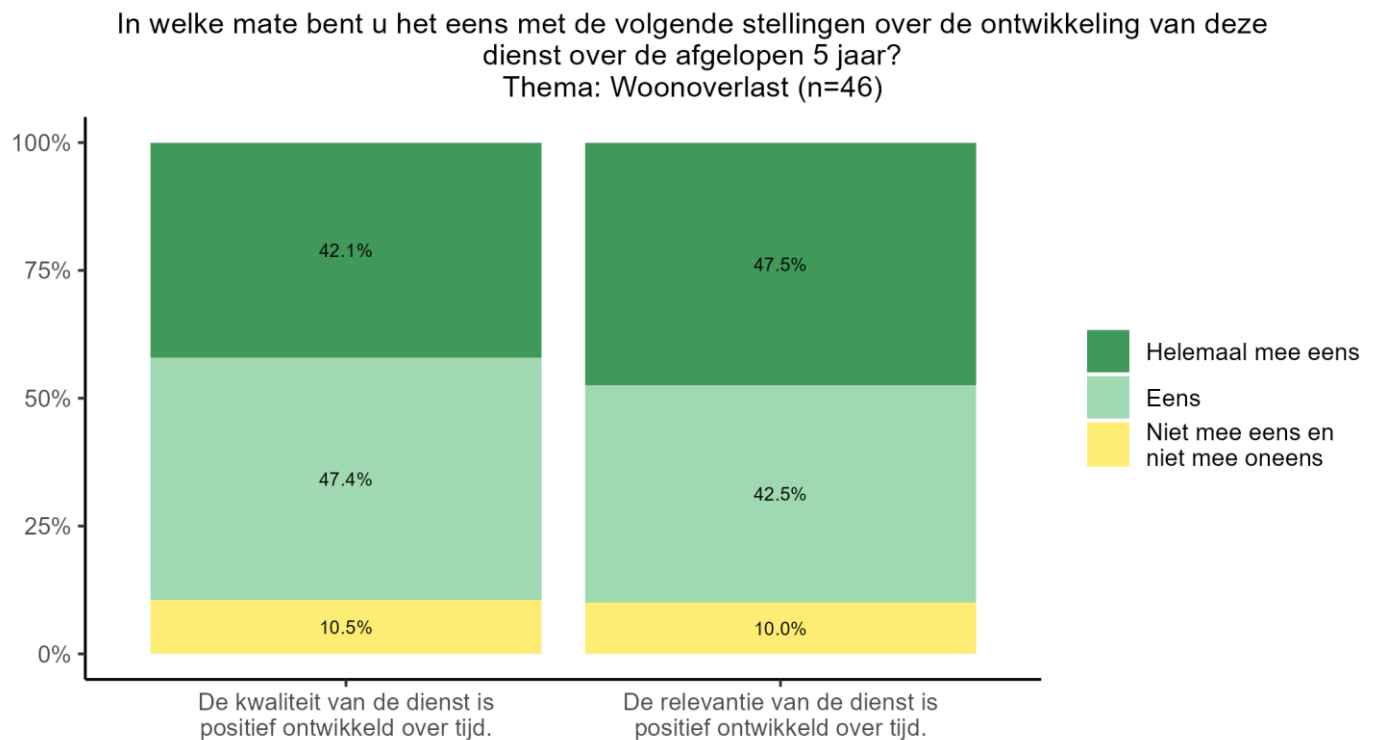
Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV

Figuur B.28 Tevredenheid over ontwikkeling belangrijkste dienst, thema's samengevoegd

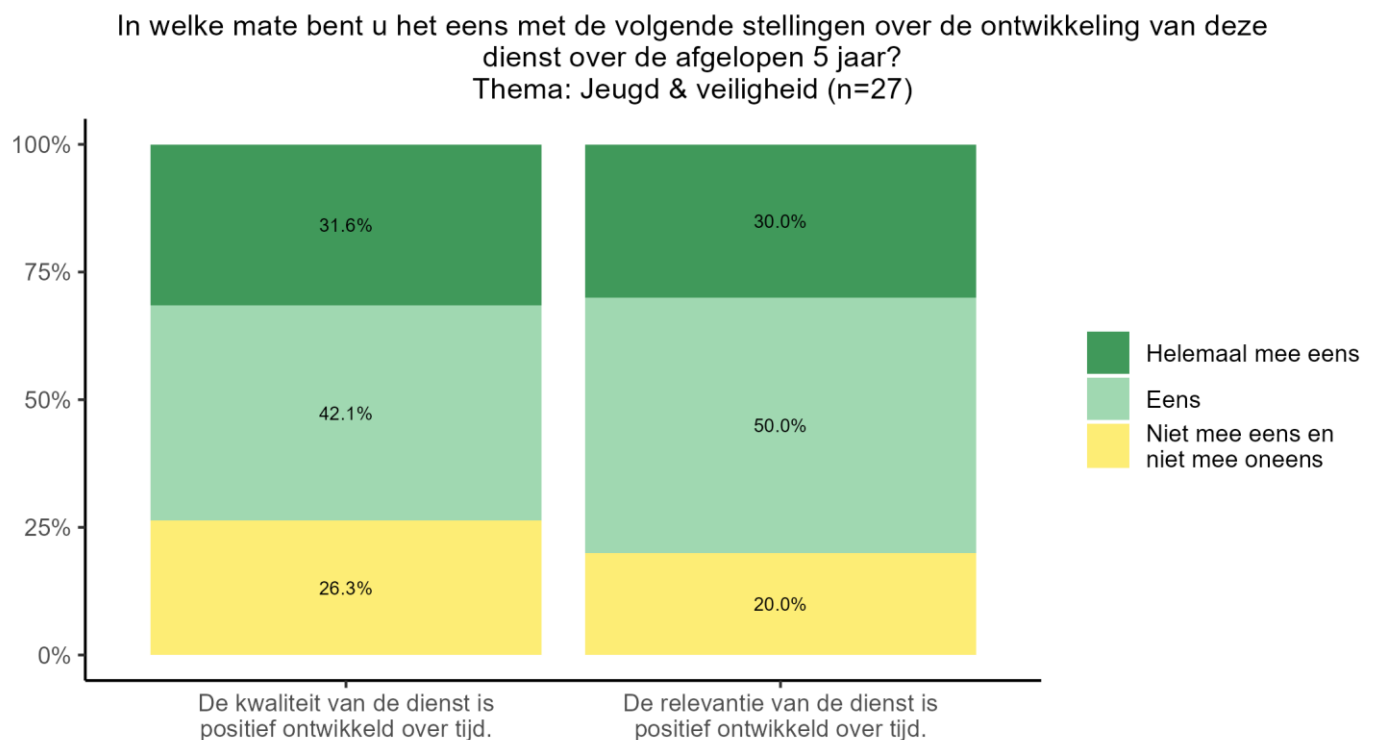
Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV over de tijd

Figuur B.29 Tevredenheid over ontwikkeling belangrijkste dienst, thema woonoverlast

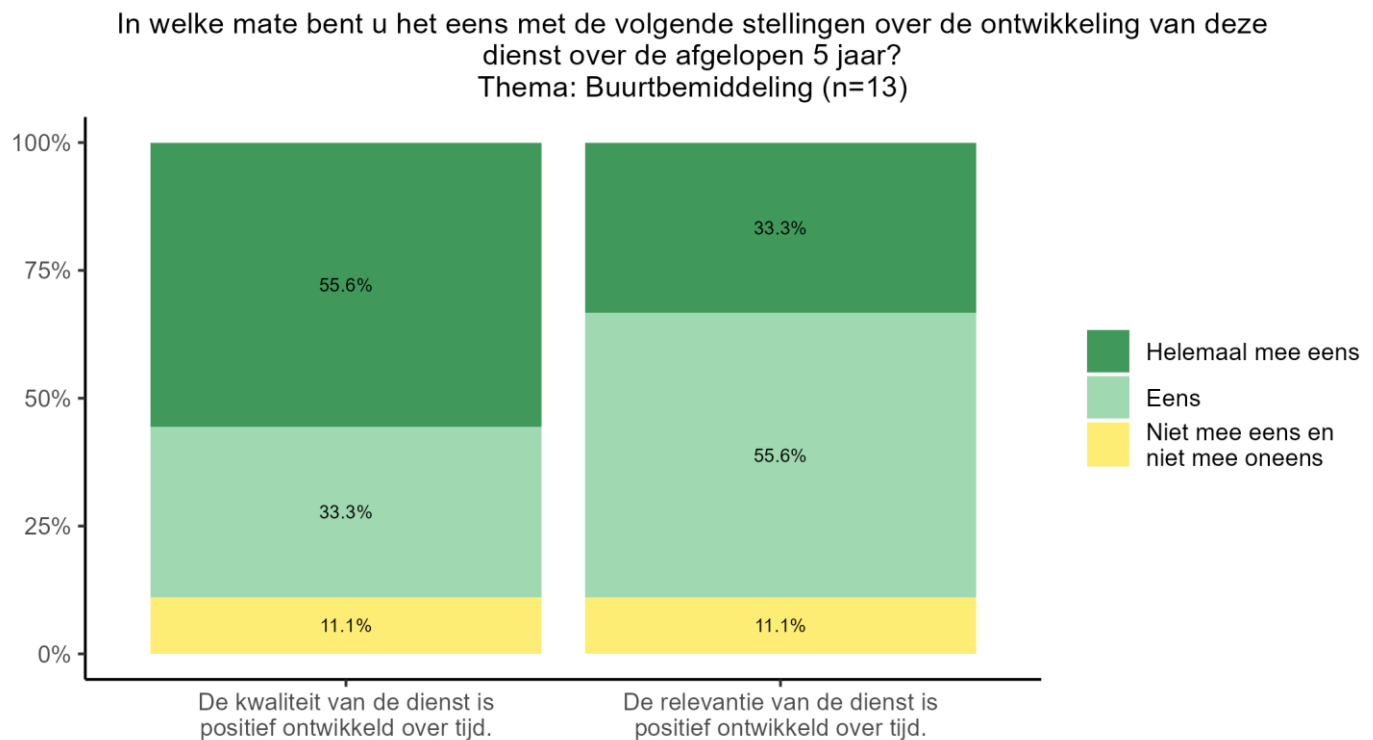
Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV

Figuur B.30 Tevredenheid over ontwikkeling belangrijkste dienst, thema jeugd & veiligheid

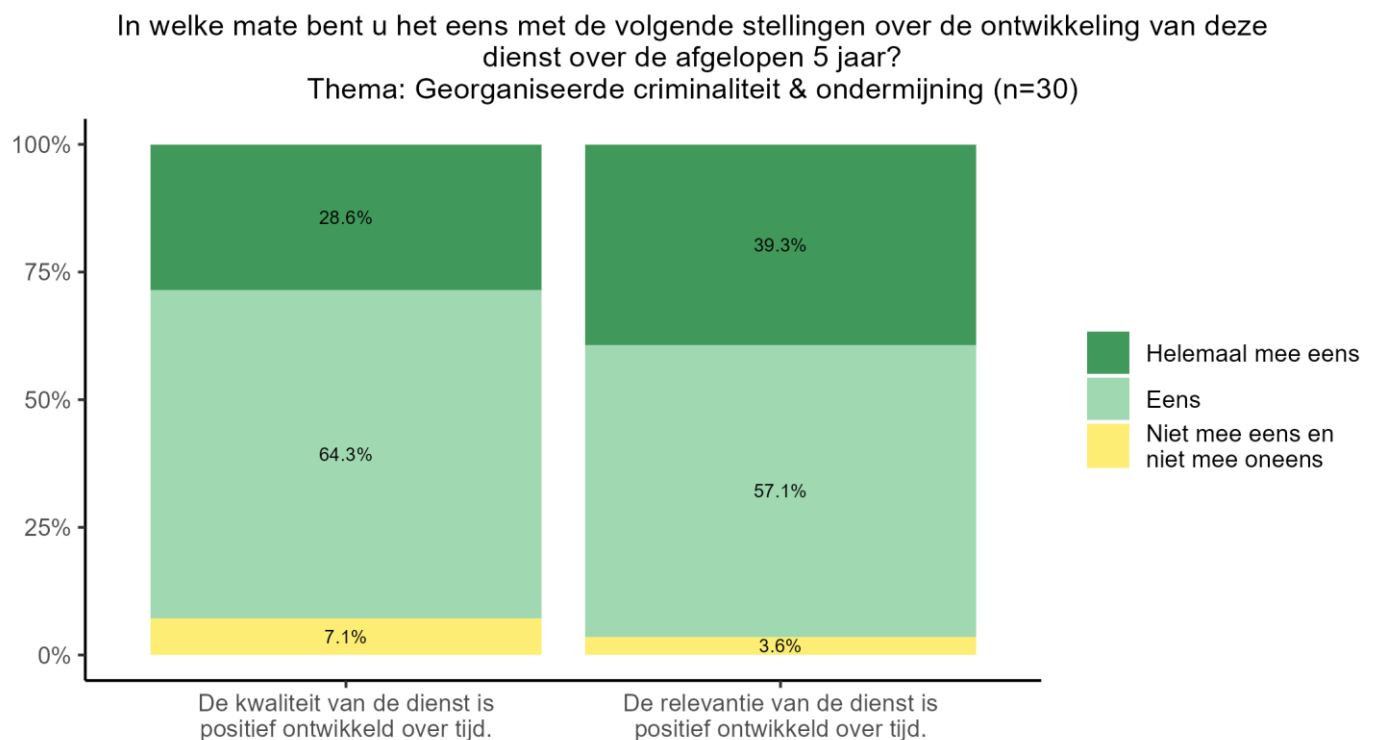
Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV over de tijd

Figuur B.31 Tevredenheid over ontwikkeling belangrijkste dienst, thema buurtbemiddeling

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV over de tijd

Figuur B.32 Tevredenheid over ontwikkeling belangrijkste dienst, thema GCO

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV over de tijd

Respondenten zijn zeer positief over de diensten van het CCV. Op een schaal van 1 tot 10 is de gemiddelde waarschijnlijkheid dat een respondent de dienst aanbeveelt aan een vergelijkbare organisatie 8,4 (Tabel B.6). Ook worden er weinig onvoldoendes gegeven (Bron:).

Daarnaast krijgen de diensten een erg hoge Net Promotor Score (NPS) toegekend. Scores boven de 0 worden doorgaans als positief gezien. Een score boven de 50, zoals het geval is bij het thema woonoverlast, wordt gezien als uitstekend.

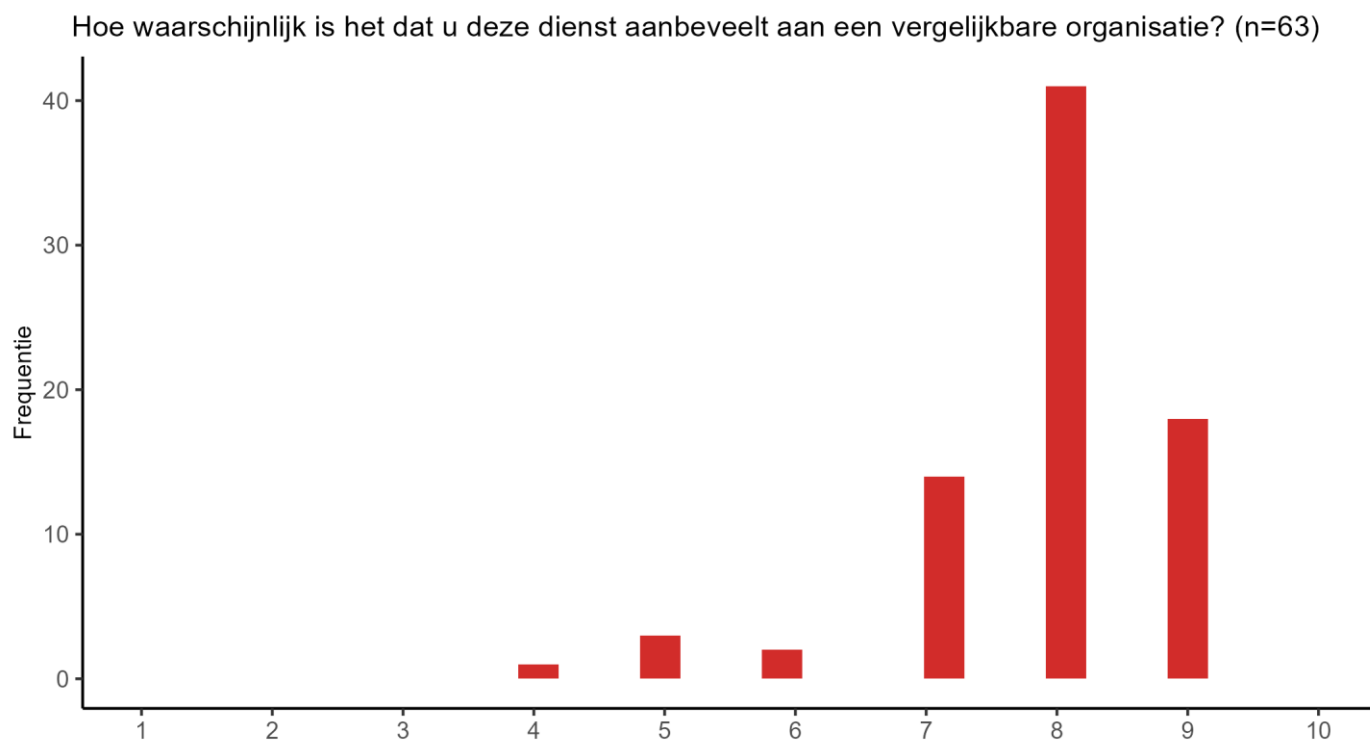
Hierbij dient wel een kanttekening gemaakt te worden. Namelijk dat dit cijfers zijn over diensten die de respondent zelf als belangrijkste heeft aangewezen, binnen thema's die voor de organisatie relevant zijn. Het is te verwachten dat afnemers tevredener zijn over een dienst die zij als belangrijkste aanwijzen. Dit is dus geen representatief beeld van alle diensten van het CCV.

Tabel B.6 Waarschijnlijkheid tot aanbevelen en Net Promotor Score

	Samengevoegd (n=63)	Woonoverlast (n=46)	Jeugd & Veiligheid (n=26)	Buurtbemiddeling (n=13)	GCO (n=30)
Gemiddelde cijfer	8,4	8,5	8,1	8,4	8,3
NPS	43,5	52,2	30,8	46,2	40,0

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV

Figuur B.33 Waarschijnlijkheid tot aanbevelen belangrijkste dienst, thema's samengevoegd

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV

Als laatste is uitgevraagd wat voor effect het zou hebben indien het CCV de dienst niet meer zou aanbieden. Het grootste deel van de respondenten geeft aan dat zij een andere aanbieder zouden benaderen voor een

vergelijkbare dienst. Voor het thema woonoverlast geeft een groot deel aan geen alternatief te zoeken. Een klein deel zegt zelf een dienst te ontwikkelen. Voor de andere drie thema's is de respons gelijk verdeeld over het zelf ontwikkelen van een vergelijkbare dienst en het niet op zoek gaan naar een vergelijkbare dienst.

75 tot 85 procent van de afnemers heeft de diensten nodig om de veiligheidsdoelen te bereiken (Tabel B.7). Zij geven aan een andere organisatie te benaderen of zelf een dienst te ontwikkelen. Dit geldt niet voor het thema woonoverlast, waar 43 procent aangeeft geen vergelijkbare dienst te zoeken. Hierbij is de vraag of de diensten binnen dit thema, ondanks de hoge tevredenheid, relevant en noodzakelijk genoeg zijn om te financieren binnen de basissubsidie. Dit is iets wat het CCV verder kan onderzoeken.

Tabel B.7 Wat voor invloed zou het hebben op uw organisatie indien deze dienst niet meer aangeboden zou worden door het CCV?

Antwoordopties	Woonoverlast		Jeugd & Veiligheid		Buurtbemiddeling		GCO	
	Aantal	Aandeel	Aantal	Aandeel	Aantal	Aandeel	Aantal	Aandeel
Mijn organisatie zou een andere aanbieder benaderen voor een vergelijkbare dienst.	21	45,7%	12	46,2%	9	69,2%	18	60,0%
Mijn organisatie zou zelf een vergelijkbare dienst ontwikkelen.	5	10,9%	7	26,9%	2	15,4%	6	20,0%
Mijn organisatie zou geen vergelijkbare dienst zoeken.	20	43,5%	7	26,9%	2	15,4%	6	20,0%
Totaal	46	100%	26	100%	13	100%	30	100%

Bron: SEO Economisch Onderzoek, op basis van de enquête onder afnemers van diensten van het CCV

Bijlage C Validatiesessie

Doel van de validatiesessie

Het doel van de validatiesessie is om de bevindingen en de daaraan verbonden conclusies van het onderzoek te toetsen, verder uit te werken en - indien nodig - bij te stellen. Het onderzoeksteam heeft op basis van literatuur- en documentenstudie, interviews met stakeholders, het CCV en een enquête over de dienstverlening van het CCV met afnemers conclusies geformuleerd die leiden tot een eerste beoordeling van het CCV in de periode vanaf 2019. De onderzoeksvragen zijn leidend in de rapportage. Het gaat om het doelbereik, de doeltreffendheid (effectiviteit) en doelmatigheid (efficiëntie) van het CCV in de evaluatieperiode.

Tijdens de validatiesessie wordt door discussie duidelijk waar aanvullingen en verfijningen nodig zijn. Er zijn verschillende belanghebbenden van het CCV aanwezig bij de validatiesessie. Het gaat om het CCV zelf, leden van de Raad van Toezicht van het CCV, opdrachtgevers vanuit het ministerie van JenV, afnemers van CCV-dienstverlening en een wetenschappelijk expert in het criminaliteitsdomein.

De opzet van de validatiesessie is de volgende:

- Het onderzoeksteam presenteert kort de bevindingen en voorlopige conclusies van het onderzoek;
- Het onderzoeksteam faciliteert een discussie over deze bevindingen en conclusies;
- Vervolgens ligt de nadruk op de punten waar nog geen consensus over is, waarbij het belangrijk is dat verschillende belanghebbenden aangeven waar aanvullingen nodig zijn en daarvoor ook materiaal aandragen (of kunnen aandragen).

Het is de bedoeling om aan het einde een gemeenschappelijk beeld te bereiken over de totstandkoming en weging van de uiteindelijke bevindingen en conclusies die in het rapport worden opgenomen. Indien er op bepaalde onderwerpen geen consensus is bereikt, is dit voor de onderzoekers een signaal dat hierop mogelijk nog aanvullend onderzoek moet worden gedaan of een nadere nuancering in de presentatie van de resultaten noodzakelijk is.

Voor de validatie is leesmateriaal rondgestuurd met bevindingen en voorlopige conclusies van het onderzoek. Het onderzoeksteam heeft aantekeningen gemaakt van de validatiesessie. Het onderzoeksteam neemt geen individuele opmerkingen mee in het eindrapport, maar werkt aan de hand van bevindingen en conclusies. Verslaglegging van de validatiesessie bevat inzichten die geanonimiseerd worden meegenomen in het aanscherpen van bevindingen en conclusies in het eindrapport.

Tabel C.1 Bij de validatiesessie waren alle belanghebbenden van het CCV vertegenwoordigd

Groep	Aantal
CCV medewerkers	4
CCV MT	3
CCV Raad van Toezicht	1
Opdrachtgevers	2
Afnemers (overlapt gedeeltelijk met toezichthouders)	4
Onderzoeksteam	4

Bijlage D Samenstelling begeleidingscommissie

De WODC-begeleidingscommissie die voor de evaluatie van het CCV is ingesteld, heeft de volgende samenstelling:

- Prof. Dr. G. Jacobs – Erasmus Universiteit Rotterdam (voorzitter)
- Dr. M. J. W. A. Schiffelers – Universiteit Utrecht
- Dr. M. Moorkamp – Radboud Universiteit
- Mr. M. Postma – Ministerie van Justitie en Veiligheid
- Drs. T. L. van Mullekom – WODC

“De wetenschap dat het goed is.”

SEO Economisch Onderzoek doet onafhankelijk toegepast onderzoek in opdracht van overheid en bedrijfsleven. Ons onderzoek helpt onze opdrachtgevers bij het nemen van beslissingen. SEO Economisch Onderzoek is gelieerd aan de Universiteit van Amsterdam. Dat geeft ons zicht op de nieuwste wetenschappelijke methoden. We hebben geen winstoogmerk en investeren continu in het intellectueel kapitaal van de medewerkers via promotietrajecten, het uitbrengen van wetenschappelijke publicaties, kennisnetwerken en congresbezoek.

SEO-rapport 2025-53
ISBN 978-90-5220-514-4

Informatie & Disclaimer

SEO Economisch Onderzoek heeft op de verkregen informatie en data geen onderzoek uitgevoerd dat het karakter draagt van een accountantscontrole of due diligence. SEO is niet verantwoordelijk voor fouten of omissies in de verkregen informatie en data.

Copyright © 2025 SEO Amsterdam.

Alle rechten voorbehouden. Het is geoorloofd gegevens uit dit rapport te gebruiken in artikelen, onderzoeken en collegesyllabi, mits daarbij de bron duidelijk en nauwkeurig wordt vermeld. Gegevens uit dit rapport mogen niet voor commerciële doeleinden gebruikt worden zonder voorafgaande toestemming van de auteur(s). Toestemming kan worden verkregen via secretariaat@seo.nl.

Roetersstraat 29
1018 WB Amsterdam

+31 20 399 1255
secretariaat@seo.nl
www.seo.nl